

VUOSIKERTOMUS

TAPIOLA-YHTIÖT
1995

Sisältö

Avaintietoja Tapiolasta	2
Pääjohtajan katsaus	4
1 Vahinko-Tapiola	7-36
Toimintakertomus	10
Tuloslaskelma	17
Tase	22
2 Eläke-Tapiola	37-62
Toimintakertomus	40
Tuloslaskelma	47
Tase	52
3 Henki-Tapiola	63-88
Toimintakertomus	66
Tuloslaskelma	73
Tase	78
4 Yritysten Henki-Tapiola	89-112
Toimintakertomus	92
Tuloslaskelma	97
Tase	102
Yhteiskunnallinen tulonjako	114
Neuvottelukuntien jäsenet	115
Organisaatio	120
Toimistot ja palvelupisteet	122
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	126
Lukijan opas	129

Kaikkien Tapiola-ryhmään kuuluvien yhtiöiden viralliset tilinpäätökset ovat nähtävissä Tapiola-yhtiöiden pääkonttorissa, Revontulentie 7, Espoo

Katuosoite Revontulentie 7 Espoo, Tapiola
Postiosoite Tapiola-yhtiöt 02010 TAPIOLA
Puh. (90) 4531 Faksi (90) 453 2146
Teleksi 121073 TAPVA SF
Sähkeos. TAPIOLAVAK

Tämä on Tapiola

KOKO TAPIOLAN YHTIÖRYHMÄN AVAINLUVUT

	1995 MMK	1994 MMK	MUUTOS	
			MMK	%
LIKEVAIHTO	6 137,8	5 725,9	411,9	7,2
KOKONAISVAKUUTUSMAKSUTULO	5 262,6	4 588,2	674,4	14,7
KORVAUSKULUT	4 838,9	4 512,7	326,2	7,2
LIIEKULUT	474,3	417,6	56,7	13,6
SIJOITUKSET	23 532,7	22 071,7	1 460,9	6,6
OMA PÄÄOMA	227,0	199,5	27,5	13,8
VARAUKSET	549,5	588,3	-38,8	-6,6
VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA	25 236,0	23 214,7	2 021,3	8,7
TASEEN LOPPUSUMMA	26 668,3	24 691,1	1 977,2	8,0

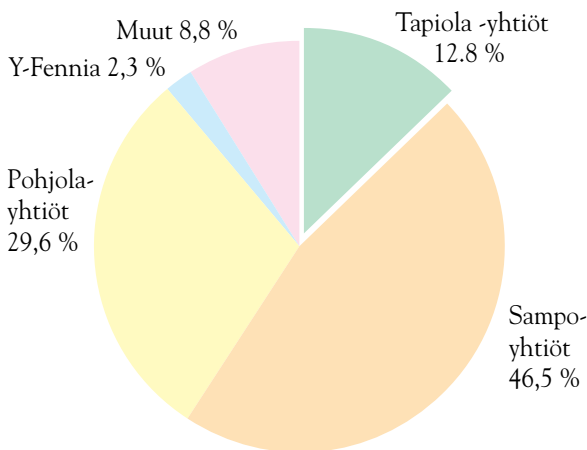
Luvut ovat yhteenlaskettuja konsernilukuja.

Tapiola -yhtiöt on vahinko-, eläke- ja henkivakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiöryhmä. Se perustettiin 18.6.1982, jolloin edeltäjäyhtiöiden hallintoneuvostot päättivät fuusioitumisesta. Tapiolana yhtiöryhmä on toiminut vuodesta 1984. Tapiola on maan kolmanneksi suurin vakuutusyhtiö-

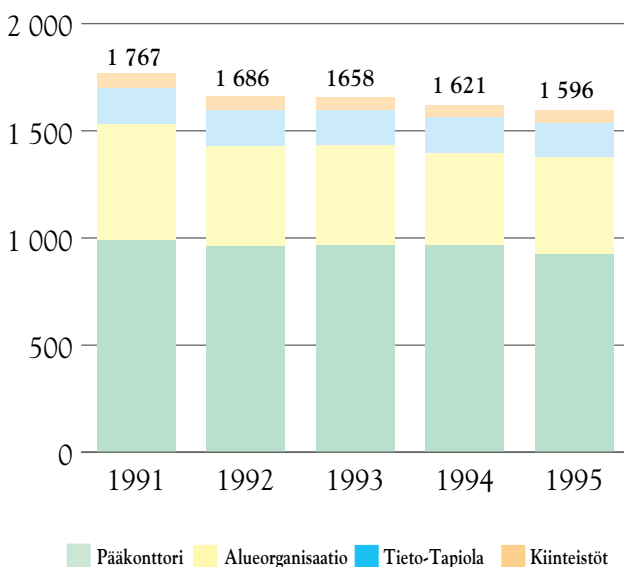
ryhmä, johon kuuluu neljä vakuutustoimintaa harjoittavaa yhtiötä. Yhtiöt ovat Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola eli Vahinko-Tapiola, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola eli Eläke Tapiola, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola eli Henki-Tapiola ja Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola.

ENSIVAKUUTUKSEN MARKKINAOSUUDET 1995

Ennakkotieto
Yhtiöryhmien yhteenlasketut
kokonaisvakuutusmaksutulot
40 mrd. markkaa

TAPIOLA-YHTIÖIDEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄT

Kuvan henkilöstömäärät on laskettu vähentämällä vuoden lopun vakinaisten ja määräaikaisten yhteenlasketusta määrästä pitkäaikaisella lomalla olevat. Koko Tapiolan henkilöstön keskilukumäärä 1995 oli 1609.

Vahinko-Tapiola

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan toimialaan kuuluvat kaikki vapaaehtoiset ja lakisääteiset vahinkovakuutukset. Vahinko-Tapiola on Suomen kolmanneksi suurin vahinkovakuutusyhtiö.

Vahinko-Tapiolan konserniin sisältyvät lakkautettujen jälleenvakuutussopimusten hoitoyhtiö Alma Vakuutus Oy ja atk-palveluja hoitava Tieto-Tapiola Oy.

Vahinko-Tapiolan tulos vuonna 1995 oli hyvin tyydyttävä. Markkina-asema vahvistui. Maksutulo hieman kasvoi. Vahinkosuhte pysyi tyydyttävänä. Sijoitustoiminnan tuotot pienenevät edellisestä vuodesta.

Eläke-Tapiola

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan toimialaan kuuluvat lakisääteiset työeläke- ja yrittäjäeläkevakuutukset.

Eläke-Tapiola on Suomen neljänneksi suurin eläkevakuutusyhtiö. Eläke-Tapiolan tulos vuodelta 1995 oli erinomainen. Sijoitustoiminnan hyvään tulokseen vaikutti muun muassa siirtyminen markkinarahasta obligaatioihin. Markkinaosuus kasvoi ja toimintapääoma lähes kaksinkertaistui.

Henki-Tapiola ja Yrittysten Henki-Tapiola

Tapiolan henkivakuutusyhtiöissä hoidetaan henkivakuutusten lisäksi myös yksilölliset ja vapaamuotoiset eläkevakuutukset: Omaeläke-vakuutukset, Omavara-vakuutukset ja Etueläke-vakuutukset. Henki-Tapiola yhdessä Yrittysten Henki-Tapiolan kanssa on maan neljänneksi suurin henkivakuutusyhtiö.

Henki-Tapiolan tulos vuodelta 1995 oli hyvin tyydyttävä ja Yrittysten Henki-Tapiolan tulos hyvä. Kustannusrakenne on kunnossa ja vakavaraisuus on suhteessa viranomaisvaatimuksiin korkea. Sijoitustoiminnan tulos oli hyvä. Henkivakuutusmaksutulo kasvoi.

Yhteistyökumppanit

Kotimaassa Tapiola on yhteistyössä Työväen Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan kanssa. Sopimuksen mukaan Turva myy asiakkailleen omien vahinkovakuutuksiansa ohella Tapiolan työeläkevakuutuksia ja vapaaehtoisia henki- ja eläkevakuutuksia.

Pohjoismaissa Tapiolalla on yhteistyökumppani kussakin maassa. Yhteistyötä projektien muodossa tehdään ruotsalaisen Länsförsäkringarin, norjalaisen Gjensidigen ja tanskalaisen Almindelige Brandin ja Östifternen kanssa. Muualla maailmassa yhteistyökumppaneina ovat sveitsiläinen Winterthur, jolla on toimintaa yli 30 maassa ja Ætna/Generali, jonka henkilövakuutuspalveluverkostoon Tapiola kuuluu.

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Hallitun kehityksen vuosi

Tapiolan yhtiöryhmälle vuosi 1995 merkitsi hallittua suunnitelmien mukaista kehitystä. Vahinko-Tapiolan tulos oli hyvin tyydyttävä ja Eläke-Tapiolan tulos erinomainen. Henki-Tapiolan tulos sai arvion hyvin tyydyttävä ja Yritysten Henki-Tapiolan tulos oli hyvä.

Maan talouden kasvu vuoden 1995 alkupuoliskolla jatkui varsin suotuisana, mutta hidastui loppuvuodesta viennin vedon hiipuessa. Bruttokansantuotteen kasvu oli sama kuin edellisellä vuonna 4,4 prosenttia. Työttömyys pysyi edelleen erittäin korkeana. Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli Tilastokeskuksen mukaan 17,2 prosenttia. Ensimmäinen vuosi Euroopan unionin jäsenenä ei muuttanut kotimaan talouden kuvaa lisätäkseen riittävästi luottamusta tulevaisuuteen.

Edelleenkin keskeinen kysymys maassamme on talouden tervehtyminen. Tämä edellyttää, että talouden kasvua tukevat rakenteelliset muutokset niin työmarkkinoiden toimivuuden kuin tuloverotuksen tason osalta saadaan toteutetuksi, jolloin myös polttavin ongelma, työttömyys, saadaan siedettävämpiin lukuihin.

Vakuutustoiminnassa tapahtui käänne kasvuun

Vuoden 1995 talouskasvu näkyi myös vakuutustoiminnassa. Vakuutusyhtiöiden kokonaismaksutulo kasvoi vuonna 1995 noin 16 prosenttia. Tapiolan yhtiöryhmän kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi 14,4 prosenttia.

Vahinkovakuutusyhtiöiden ensivakuutuksen kokonaismaksutulo laski vajaan prosentin. Vahinko-Tapiolan ensivakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi 0,5 prosenttia.

Henkivakuutuksessa tapahtunut kasvu oli merkittävä. Säästämisen pankkikeskeisyys on alkanut pankkikriisin seurauksena vähetä. Eri säästämismuotojen verotuksen tasapuolistuminen sekä henkivakuutusten tuotekehittelyä rajaavan sääntelyn purkaminen ovat lisänneet vakuutussäästämisen kiinnostavuutta. Sosiaaliturvan leikkaukset ovat osaltaan luoneet kysyntää itse kustannetuille yksilöllisille ja vapaamuotoisille henkilövakuutuksille. Myös eläkesäätiöiden purkaminen on kasvattanut henkivakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutuloa, joka vuonna 1995 kasvoi peräti 76,7 prosenttia. Ilman eläkesäätiöiden ja kassojen purkua kasvu oli 27,6 prosenttia. Tapiolan henkivakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi 22,2 prosenttia.

Työeläkevakuutusyhtiöiden kokonaismaksutulon kasvu oli ennakkotietojen mukaan noin 14 prosenttia. Eläke-Tapiolan kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi noin 15 prosenttia. TEL-vakuutusten kasvu alalla oli 13 prosenttia ja Eläke-Tapiolan TEL-vakuutukset kasvoivat 22 prosenttia.

Vakuutusala sijoittaa valtion joukkolainoihin

Suomalaisista vakuutusyhtiöistä on tullut merkittäviä valtion rahoittajia. Vuonna 1995 vakuutusyhtiöiden sijoitukset valtion joukkovelkakirjoihin jatkoivat kasvuaan. Vakuutusyhtiöiden koko sijoituskannasta on valtion jouk-

Tapiolan yhtiöryhmän neljän yhtiön hallintoneuvostojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat muodostavat yhteistyövaliokunnan, joka valvoo koko Tapiolan toimintaa. Yhteistyövaliokunnan jäsenet on kuvattu kevättalven työkokouksessa. Oikealla yhteistyövaliokunnan puheenjohtaja, Henki-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, kanslianeuvos **Erkki Linturi**, Vahinko-Tapiolan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, teollisuusneuvos **Pekka Weckman**, Vahinko-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, filosofian kandidaatti, maanviljelijä **Jarno Mäki**, seisomassa Yritysten Henki-Tapiolan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja **Pekka Rähä**. Henki-Tapiolan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja **Matti Ahde**, Yritysten Henki-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, professori **Kari Neilimo**, Eläke-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, vuorineuvos **Juhani Ahava** ja Eläke-Tapiolan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja **Ilkka Brotherus**.

kovelkakirjojen osuus jo lähes 30 prosenttia, Tapiolan sijoituskannasta niiden osuus ylitti 40 prosenttia. Kehityksen suunta voidaan perustellusti asettaa kyseenalaiseksi, mutta vaihtoehtoiset tuottavat sijoituskohteet ovat Suomessa vähissä.

Erikoistumista lisättiin Tapiolan organisaatiossa

Toiminnallisesti merkittävää oli uuden organisaatiomallin sisäänajo. Edellisen vuoden lopulla Tapiolan eri yhtiöille nimettiin omat johtoryhmät. Vahinko-, henki- ja eläkeyhtiöillä on nyt omat toimitusjohtajansa ja varatoimitusjohtajansa. Myyntiorganisaatiossa siirryttiin erikoistuneeseen toimintamalliin, jossa tavoitteena on asiakaslähtöisyyden lisääminen ja asiakkaan tarpeiden entistä

parempi ymmärtäminen. Kokemukset organisaatiouudistuksista ovat pääosin myönteisiä.

Yhteistyö Turvan kanssa käynnistyi

Kesäkuussa 1995 solmittiin aiesopimus Työväen Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan takuupääoman merkinnästä. Sopimus vahvistettiin elokuussa. Järjestelyssä Tapiolayhtiöt merkitsivät Turvan takuupääomaa ja Turva otti Tapiolan henki- ja eläkevakuutukset myyntiinsä. Tapiolan edustajia tuli Turvan hallintoon ja vastaavasti Eläke-Tapiolan hallitukseen Turvan edustaja. Turvalle ja Tapiolalle on yhteistä keskinäinen yhtiömuoto. Yhteistyö on käynnistynyt hyvässä hengessä ja tarjoaa molemmille osapuolille uusia mahdollisuuksia.

Vakavaraisuuden valvonta on entistäkin tärkeämpää

EU on vapauttanut merkittävästi toimintaa vakuutusmarkkinoilla asettaen uusia haasteita vakuutusyhtiöiden johdolle, hallinnolle ja myös viranomaisvalvonnalle, jonka toiminta on muuttunut pääosin jälkikäteiseksi. Parasta riskienhallintaa on vakavaraisuudesta huolehtiminen. Vakavaraisuuden tason tulee olla suhteessa yhtiön ottamiin riskeihin. Eurooppalainen vakavaraisuusnormisto ei kuitenkaan ole kehittynyt vakuutusmarkkinoiden vapautumisen vaatimalla tavalla. Puutteita esiintyy erityisesti sijoitusriskien huomioon ottamisessa. Tämä on vakuutusyhtiöiden johdon syytä tiedostaa. Myös viranomaisten on syytä kehittää valmiuksiaan puuttua riittävän ajoissa mahdollisesti syntyviin ongelmiin.

Kuluttajan asema on otettava huomioon

Vakavaraisuusvalvonnan kehittäminen on tärkeää myös kuluttajien kannalta. Samoin on vakuutusyhtiöitä koskevan taloudellisen informaation avoimuus, jota sosiaali- ja terveysministeriön EU-säännöksiin mukaiset määräykset ja Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton suositukset edistävät. Niitä sovelletaan vakuutusosalalla ensimmäisen kerran vuoden 1995 tilinpäätöksissä. Kuluttajien asemaa paransi myös 1.7.1995 voimaan tullut uusi vakuutuslakimuuslaki, joka lisäsi merkittävästi vakuutusyhtiön tiedottamisvelvollisuuksia. Käytännössä tämä merkitsi vakuutusehtojen, esitteiden ja asiakastiedotteiden uudistamista ja henkilöstön laajaa koulutusta.

Vapaa tarjonta ei uhkaa suomalaisia vakuutusyhtiöitä

Vain muutama ulkomainen yhtiö on aloittanut toiminnan Suomessa. Ilmoituksen vapaan tarjonnan mahdollisuudesta on sen sijaan jättänyt tähän mennessä jo noin sata ulkomaista yhtiötä. On ilmeistä, että ulkomaisten yhtiöiden tarjonnan merkitys jää kuitenkin varsin pieneksi, sillä suomalaisten vakuutusyhtiöiden kilpailukyky on hyvä. Helpoiten ulkomainen yhtiö saanee jalansijaa suomalaisilla vakuutusmarkkinoilla hankkiessaan omistukseensa riittävän osuuden täällä toimivasta vakuutusyhtiöstä.

Tulevaisuuden tavoitteista on asiakaslähtöisyys tärkein

Asiakaslähtöisyys Tapiolan lähivuosien tavoitteena merkitsee hyvän palvelun ohella myös keskinäisen yhtiömuodon etujen hyväksikäytön lisäämistä. Myös toiminnan painotuksia on jatkuvasti kehitettävä kriittisen tarkastelun pohjalta. Esimerkiksi riskienhallintaa kehitetään parhailaan järjestelmällisesti osana yhtiöryhmän strategista suunnittelua. Organisaation asiantuntemus sekä mitoitus ja tehokkuus ovat menestyksen keskeiset tekijät. Irtisanomisia tuotannollisista ja taloudellisista syistä ei ole Tapiolassa tarvinnut tehdä lamavuosinakaan. Liikekulusuhde on

pyritty pitämään alhaisena. Asia vaatii jatkuvaa huomiota myös tulevaisuudessa.

Sijoitustoiminnan suurena haasteena on pitää tuottojen ja riskinoton suhde optimaalisena. Tällöin sijoitusten ja vastuiden yhteensovittaminen on oleellista. Tapiolan sijoitustoiminta on ollut pitkään menestyksellistä ja niin sen voi uskoa olevan jatkossakin.

Kiitokset tehdystä työstä

Vuosi 1995 sujui Tapiolassa pääosin suunnitelmien mukaan. Tehdystä työstä haluan kiittää suunnitelmien toteuttajia eli koko henkilöstöä. Henkilöstön voittopalkkioksi vuodelta 1995 muodostui 3,9 miljoonaa markkaa. Henkilöstörahaan on siirretty vuosien 1991 - 1995 tilinpäätöksistä yhteensä 19,4 miljoonaa markkaa.

Hallinnon jäseniä sekä hallituksissa että hallintoneuvostoissa kiitän hyvästä panoksesta Tapiolan kehittämisessä. Erityisesti hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta on ahkerasti ja antaumuksella paneutunut Tapiolan strategiaan kysymyksiin sekä toiminnan valvontaan. Samoin kiitän neuvottelukuntien jäseniä aktiivisesta toiminnasta Tapiolan ja asiakkaiden hyväksi.

Yhtiökokouksessa 9.5.1996 jää eläkkeelle kaksi hallintoneuvoston puheenjohtajaa, Henki-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunnan puheenjohtaja, kanslianeuvos Erkki Linturi - toimittuaan 20 vuotta Tapiolassa ja toisen sen edeltäjän Pohjan hallintotehtävissä - ja Eläke-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, vuorineuvos Juhani Ahava. Lausun heille molemmille Tapiolayhtiöiden parhaat kiitokset merkittävästä työstä yhtiöryhmän hyväksi.

Tapiolassa 1.4.1996

Asmo Kalpala

VUOSIKERTOMUS 1995

Keskinäinen
Vakuutusyhtiö
Tapiola

Vahinkovakuutustoiminta kääntyi kasvuun

Suomen vahinkovakuutustoiminnassa tapahtui vuonna 1995 talouden elpymisen seurauksena selvä käänne. Vientiyrityksiltä ja kotitalouksilta tuleva maksutulo kääntyi kasvuun. Luottovakuutusmaksujen tuntu- van pienentymisen takia muutos ei vielä näy alan kokonais- kasvuna.

Vahinko-Tapiolan tulostaso oli hyvin tyydyttävä ja alan keskiarvon ylittävä. Konsernin liikevoitto oli 6,9 prosenttia liikevaihdosta. Vahinko-Tapiolan vakavaraisuus on hyvä. Vakavaraisuuspääoma oli vuoden vaihteessa 2688 miljoonaa markkaa, joka on suhteessa vakuutusmaksutuottoihin 184,5 prosenttia.

Vahinko-Tapiolan markkina-asema vahvistui. Ensivakuu- tuksen markkinaosuus oli 13,2 prosenttia, edellisenä vuonna 13,0 prosenttia.

Vahinko-Tapiolan vuosi 1995 oli selkeästi toiminnan ke- hittämisen vuosi. Asiakasryhmäkohtaisen toiminnan malleja hiottiin edelleen. Palveluorganisaatiot lisäsivät erikoistumista yrityksiin ja yksityistalouksiin. Päämyyntikanavien toimintaa uudistettiin toteuttamalla muun muassa laaja asiamieskunnan koulutus- ja kehittämishanke. Vuoden alussa perustettu markkinointipalveluyksikkö vakiinnutti asemansa ja tehosti selvästi myynti- ja asiakaspalveluorganisaatiolle suunnattua tukea.

Laadun ja tuottavuuden parantamista jatkettiin laaja-alai- sen kehittämisproessin avulla hyvin tuloksin. Yhtiön kehittä- minen on jatkuva oppimisprosessi. Tavoitteena on entistä osaavampi palvelu kaikille asiakasryhmille.

Vahinko-Tapiolan hallinto ja tilintarkastajat

VAHINKO-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

Jarno Mäki puheenjohtaja, fil. kand., maanviljelijä, Hausjärvi	<i>*Toimikausi</i> 94-97
Pekka Weckman varapuheenjohtaja, teollisuusneuvos, Vierumäki	93-96
Philip Aminoff toimitusjohtaja, Lontoo	93-96
Matti Aura toimitusjohtaja, Espoo	95-98
Vesa Ekroos hallituksen puheenjohtaja, Espoo	93-96
Martti Haaman teollisuusneuvos, Helsinki	94-97
Esa Haapaniemi toimitusjohtaja, Helsinki	95-97
Veikko Hannus hitsaaja, Kajaani	95-98
Tuomo Herrala kauppaneuvos, Lappeenranta	95-98
Heikki Ikonen maanviljelijä, Nurmes	94-97
Matti Kavetvuo toimitusjohtaja, Helsinki	94-97
Esko Koivisto kunnallisneuvos, Karttula	93-96
Jorma Lilja toimitusjohtaja, Helsinki	93-96
Olavi Martikainen maaherra, Kuopio	95-98
Olli Nykänen toimitusjohtaja, Joensuu	94-97
Antti Paasio professori, Turku	94-97
Seppo Paatelainen toimitusjohtaja, Seinäjoki	95-98
Pekka Padatsu toimitusjohtaja, Helsinki	95-98

Reino Penttilä maanviljelijä, Nurmo	94-97
Eino Petäjäniemi toimitusjohtaja, Jyväskylä	93-96
Pirkko Rantanen-Kervinen toimitusjohtaja, Vantaa	93-96
Peter Stackelberg kauppatieteiden maisteri, Helsinki	95-98
Veikko Tehiranta liikenneneuvos, Espoo	94-97
Olli Vuorio apulaispoliisimestari, Vihti	95-98

VAHINKO-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat

Mauno Tervo ekonomi, KHT	
SHV Coopers & Lybrand Oy, KHT-yhteisö	

Varatilintarkastajat

Ulla Holmström diplomiekonomi, KHT	
Jari Miikkulainen kauppatieteiden maisteri, KHT	

VAHINKO-TAPIOLAN HALLITUS	94-97
Asmo Kalpala hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja	93-96
Pertti Heikkala hallituksen varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja	93-96
Pentti Koskinen aktuaarijohtaja	95-98
Tom Liljeström sijoitusjohtaja	94-97
	95-98

Varajäsenet

Per-Olof Bergström varatoimitusjohtaja
Antti Calonius suurasiakas- ja jälleenvakuutusjohtaja
Juhani Heiskanen talousjohtaja

VAHIKO-TAPIOLAN TOIMITUSJOHTAJA

Pertti Heikkala

*Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 1995

Vahinko-Tapiolan kehitys oli vuonna 1995 vakaata sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Yhtiön tulos oli hyvin tyydyttävä ja vastuunkantokyky pysyi korkealla tasolla.

Toimintavuoden aikana tuotiin markkinoille uusi Kodin vakuutus ja otettiin käyttöön sen hoitoa tukeva tietojärjestelmä. Maaliskuun alussa toteutulla organisaatiomuutoksella tarkennettiin kentän erikoistumista yksityistalouksiin ja toisaalta yrityksiin ja yhteisöihin.

Hallitus päätti 24.8.1995 merkitä takuupääomaa Työväen Keskinäisestä Vakuutusyhtiöstä Turvasta yhteistyössä muiden Tapiola-yhtiöiden ja eräiden keskeisten ammattiliittojen kanssa. Takuuosuuksia ostettiin ja merkittiin niin, että Vahinko-Tapiolan hallussa oleva takuupääoman määrä on kaikkiaan 39,8 miljoonaa markkaa.

Kirjanpitolain muutos uudisti myös vakuutusyhtiöiden tilinpäätöskäytännön. Edellisen vuoden tilinpäätösluvut on tehty vertailukelpoisiksi, joten jäsentely poikkeaa aikaisemmin julkaistuista tilinpäätöksistä.

VAKUUTUSTOIMINTA

Ensivakuutus

Ensivakuutuksen kokonaismaksutulo oli 1 406 miljoonaa markkaa. Kasvua edellisestä vuodesta oli 0,5 prosenttia. Ensivakuutuskorvauksia yhtiö maksoi yhteensä 1 036 miljoonaa markkaa. Koko ensivakuutuksen vahinkosuhdenuosi 82 prosentista 85 prosenttiin.

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista puolittuivat 22 miljoonaa markkaan.

Lakisääteiseen tapaturmavakuutukseen sisältyi 5 prosentin asiakasetu. Kun lisäksi yleinen maksutaso oli edellisvuotista alempi, kokonaismaksutulo aleni 2 prosenttia 252 miljoonaa markkaan. Lajin tulos ei ollut täysin tyydyttävä. Muun tapaturmavakuutuksen tulos sen sijaan oli hyvä.

Liikennevakuutuksen kokonaismaksutulo kasvoi 5 prosenttia 284 miljoonaa markkaan ja markkina-asema säilyi. Vuoden 1995 aikana varattiin yksi suurvahinko, jossa yhtiön vastuulle kirjattu korvausvaatimus on 6,6 miljoonaa markkaa. Vakuutusmaksutaso pidettiin koko vuoden muuttumattomana. Vahinkomeno kasvoi, minkä johdosta lajin kannattavuus heikkeni. Vuoden lopussa tehtiinkin päätökset keskimäärin 6 prosentin maksunorotuksista 1.1.1996 alkaen. Senkin jälkeen maksutaso on edelleen edullinen.

Autovakuutuksen kokonaismaksutulo laski vajaat 2 prosenttia 256 miljoonaa markkaan. Lajin kannattavuus oli edelleen tyydyttävä.

Palo- ja omaisuusvakuutusten ryhmän kokonaismaksutulo oli 474 miljoonaa markkaa ja kannattavuus tyydyttävä. Kotivakuutusten kokonaismaksutulo oli 180 miljoonaa markkaa ja tulos oli hyvä. Maatilavakuutusten maksutulo pysyi 92 miljoonassa markassa ja tulos oli hyvin tyydyttävä. Yritys- ja kiinteistövuokutusten maksutulo oli 202 miljoonaa markkaa ja tulos tyydyttävä. Varsinaisia suurvahinkoja ei sattunut.

Jälleenvakuutus

Tulevan kotimaisen ja ulkomaisen jälleenvakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo oli 118 miljoonaa markkaa ja nettotulos palkkiot vähennettynä 7 miljoonaa markkaa tappiollinen.

Kotimaisen jälleenvakuutuksen maksutulo kolminkertaistui 94 miljoonaa markkaan yhtiön merkittyä Työväen Turvan jälleenvakuutusta bruttomäärältään 65 miljoonaa markkaa. Kotimaisen jälleenvakuutuksen nettotulos oli 9 miljoonaa markkaa.

Ulkomaisen jälleenvakuutuksen merkitsemisessä yhtiö on edelleen ollut hyvin pidättyväinen ja maksutulo oli 24 miljoonaa markkaa. Nettotulos ennen konsernin sisäistä jälleenvakuutusta oli 4 miljoonaa markkaa. Lisäksi yhtiön korvausvastuuseen sisältyy 20 miljoonaa markkaa Alma Vakuutus Oy:lle maksettavaksi tulevaa korvausvelvoitetta.

Jälleenvakuuttajan osuus

Yhtiö välttyi suurpalovahingoilta, minkä seurauksena jälleenvakuuttajien saama nettotulos oli 25 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 37 miljoonaa markkaa.

Vastuuelka

Euroopan unionin säädösten mukaisesti korvausvastuuseen sisältyy uutena eränä vahinkojen selvittelykulut. Niin sanottua lyhytkestoista korvausvastuuta ei enää korkouteta. Vakuutusten hankintamenon jaksotuksesta luopuminen kasvatti puolestaan vakuutusmaksuvastuuta. Näistä laskentaperiaatteiden muutoksista johtuvat, aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat erät on merkitty tuloslaskelmaan satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin. Omalla vastuulla olevan korvausvastuun lisäyksen osalta kirjattu luku oli 147 miljoonaa markkaa ja maksuvastuun osalta vastaavasti 48 miljoonaa markkaa. Tasoitusmäärä purkautui näistä kirjauksista johtuen 190 miljoonaa markkaa, joten erien tulosta heikentävä yhteisvaikutus on 5 miljoonaa markkaa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan tulos oli 224 miljoonaa markkaa oltuaan vuotta aikaisemmin 262 miljoonaa markkaa. Tämä on 15,4 prosenttia omalla vastuulla olevista maksutuloista. Vastaava luku vuonna 1994 oli 18,7 prosenttia.

Tulosta alensi myyntivoittojen väheneminen edellisen vuoden 103 miljoonasta markasta 9 miljoonaan markkaan.

Korkotuottoja kertyi kulujen vähentämisen jälkeen 221 miljoonaa markkaa. Kaikkiaan tilivuoden korkotuotot kasvoivat 37 prosenttia.

Nettotuotot kiinteistösijoituksista olivat 62 miljoonaa markkaa eli 6 prosenttia edellisvuotista vähemmän.

Rahoitusmarkkinavälineiden ja lainasaamisten arvonalennuksia kirjattiin yhteensä miljoona markkaa. Alennukset on tehty täysimääräisinä ja yleisen korkotason kehitystä seuraten.

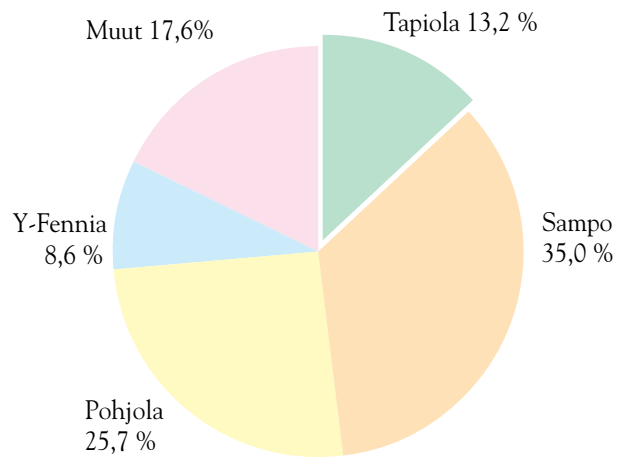
Aikaisempina vuosina tehtyjä rahoitusmarkkinavälineiden ja osakkeiden arvonalennuksia palautui sijoitustoiminnan tuottoihin yhteensä 5 miljoonaa markkaa.

Osakkeiden ja kiinteistösijoitusten arvonalennuksia tehtiin yhteensä 71 miljoonalla markalla, kun vastaava luku oli edellisvuonna 95 miljoonaa markkaa. Arvonalennuksista kohdistui kiinteistöihin 26 miljoonaa markkaa ja osakkeisiin 45 miljoonaa markkaa.

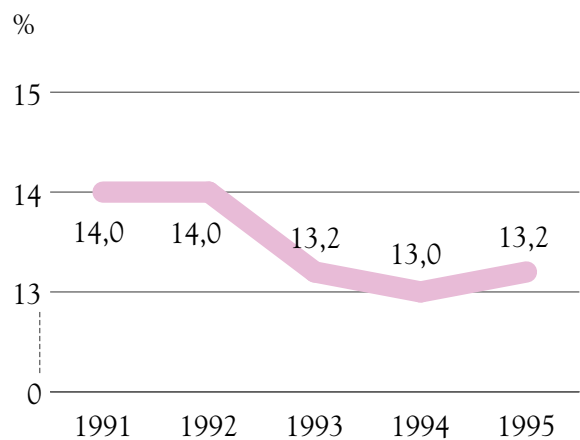
Luottotappiot muista kuin vakuutusmaksusaamisista puolittuivat edellisestä vuodesta ja olivat 3 miljoonaa

VAHINKOVAKUUTUKSEN ENSIVAKUUTUKSEN MARKKINAOSUUDET 1995

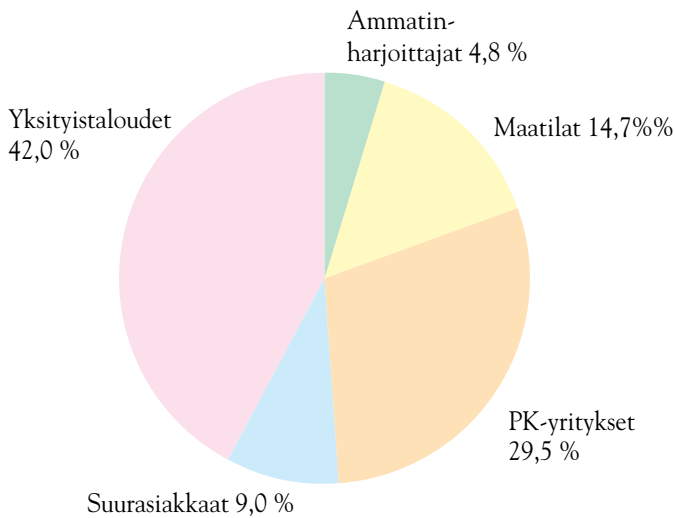
Yhtiöiden yhteenlasketut kokonaisvakuutusmaksutulot 10,7 mrd. markkaa

VAHINKO-TAPIOLAN ENSIVAKUUTUKSEN MARKKINAOSUUSKEHITYS

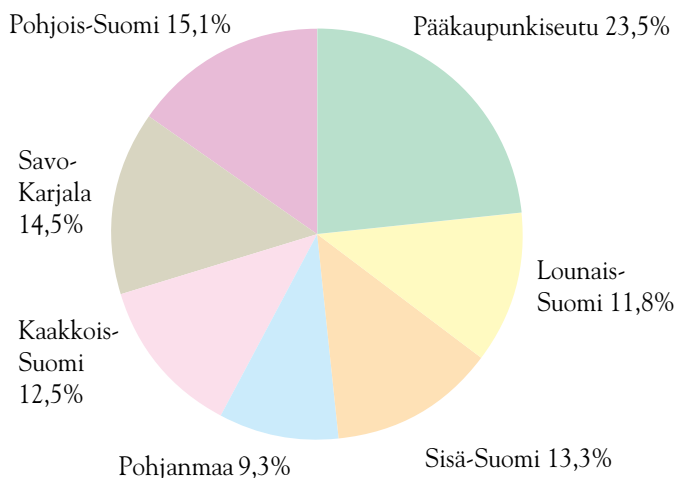

VAHINKO-TAPIOLAN
MAKSUTULON JAKAUMA
ASIAKASRYHMITÄIN 1995

VAHINKO-TAPIOLAN
MAKSUTULON
JAKAUMA ALUEITTAIN 1995

Asiakkaan kotikunnan mukaan sisältäen
myös suurasiakkaat

markkaa. Kyse oli lähinnä maksusaamisten viivästysko-roista.

Sijoitusten määrä oli kertomusvuoden päättyessä kir-janpitoarvoin laskettuna 4 121 miljoonaa markkaa ja käyvin arvoin 4 940 miljoonaa markkaa.

Uudet korkosijoitukset painoutuivat obligaatioihin. Osa-kesalkun arvoa on osittain suojattu johdannaisia käyttäen.

LIIEKULUT JA ORGANISAATIO

Yhtiö käytti varsinaiseen toimintaan liikekuluja yh-teensä 347 miljoonaa markkaa eli 16 miljoonaa markkaa edellisvuotista enemmän. Kun tähän lisätään kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sekä jälleenvakuutus-palkkiot ja vähennetään korvaus- ja sijoituskuluihin siirretty osa, niin liikekulut tuloslaskelmassa ovat 318 miljoonaa markkaa. Liikekulujen suhde maksutuottoihin on 21,8 prosenttia, kun vastaava vertailukelpoinen luku vuonna 1994 oli 19,6 prosenttia. Kulusuhteen kasvuun vaikuttivat mm. saadusta jälleenvakuutuksesta maksetut palkkiot. Kustannustaso oli vuosisuunnitelman mukainen.

Henkilöstön määrä oli keskimäärin 1 375 henkilöä, mikä oli 31 henkilöä vähemmän kuin vuonna 1994. Henkilöstö hoitaa koko Tapiolan yhtiöryhmän tehtävät. Liikekulut on jaettu eri kirjanpitovelvollisten kesken menonsiirtona aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Maksetut palkat ja palkkiot hallintoneuvoston ja hal-lituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle olivat yh-teensä 1 453 737,00 markkaa. Muut maksetut palkat ja palkkiot olivat 155 901 494,14 markkaa, eli yhteensä 157 355 231, 14 markkaa.

TILINPÄÄTÖS

Liikevaihto vuodelta 1995 oli 1 902 miljoonaa markkaa ja liikevoitto 124 miljoonaa markkaa eli 6,5 prosenttia liikevaihdosta. Tulos on hyvin tyydyttävä. Kokonaisva-kuutusmaksutulo kasvoi 4,5 prosenttia.

Vakuutus tekninen kate ennen tasoitusmäärän muutos-ta oli 98 miljoonaa markkaa tappiollinen. Vakuutusmaksu-tuottoihin suhteutetut korvauskulut eli vahinkosuhte säilyi 85 prosentissa.

Uusien säännösten mukainen vastuuvelan täydennys tehtiin täysimääräisenä. Maksu- ja korvausvastuuseen siirretty satunnainen erä mukaanlukien tasoitusmäärä aleni 41 miljoonalla markalla 1 690 miljoonaan markkaan.

Käyvin arvoin laskettu toimintapääoma oli vuoden lopussa 997 miljoonaa markkaa ja vakavaraisuuspääoma 2 688 miljoonaa markkaa. Yhtiön vakavaraisuutta kuvaava vastuunkantokyky oli 184,5 prosenttia, edellisenä vuonna 192,1 prosenttia.

Yhtiön omaisuuden käypä arvo on arvioitu varovaisesti. Kiinteistöjen käyvät arvot perustuvat tuottoarvopohjaisiin laskelmiin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa tarkemmin selostetulla tavalla.

Poistot yhteensä 31 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sallimat poistot on tehty täysimääräisinä.

Luottotappiovaraus muista kuin vakuutusmaksusaamisista tehtiin täysimääräisenä. Siirtymävarausta purettiin 44 miljoonaa markkaa. Luottotappio- ja siirtymävarauksen yhteismäärä on 88 miljoonaa markkaa.

Käyttörahasosta on tilivuoden aikana lahjoitettu yleishyödyllisiin tarkoituksiin 131 400,00 markkaa.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahasoon h.r. siirrettävästä voittopalkkiosta on 2 157 504,24 markkaa. Se sisältyy tuloslaskelmassa muihin kuluihin.

Hallitus ehdottaa, että yhtiön ylijäämä 10 730 508,45 markkaa käytetään siten, että takuupääomalle maksetaan korkoa 8 prosenttia eli 840 000,00 markkaa, varmuusrahasoon siirretään 9 800 000,00 markkaa ja käyttörahasoon 90 508,45 markkaa.

Taseen loppusumma on 4 774 286 112,47 markkaa.

KONSERNI-TILINPÄÄTÖS

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan konserniin kuuluvat emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Alma Vakuutus Oy, Tapiola Safety Oy, Tietotyö Oy, Aura-Karelia Oy, Tieto-Tapiola Oy ja Tapiolan Arvo-Osuus Oy.

Osakkuusyhtiöitä ovat Vakuutusneuvonta Aura Oy, Vakuutusneuvonta Pohja Oy, Kehitysyhtiö Botnia Oy ja Suomen Vahinkotarkastus Oy.

Konsolidoimattomana osakkuusyhtiönä konsernin ulkopuolella on Työväen Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo

Konsernin kokonaismaksutulo oli 1 524 miljoonaa markkaa. Kasvu edellisestä vuodesta on kolme prosenttia. Ensivakuutuksen osuus kokonaismaksutulosta oli 1 406 miljoonaa markkaa.

Korvauskulut

Konsernin korvauskulut olivat 1 217 miljoonaa markkaa. Tästä määrästä maksettujen korvausten osuus oli 1 153 markkaa eli 8 prosenttia edellisvuotista vähemmän.

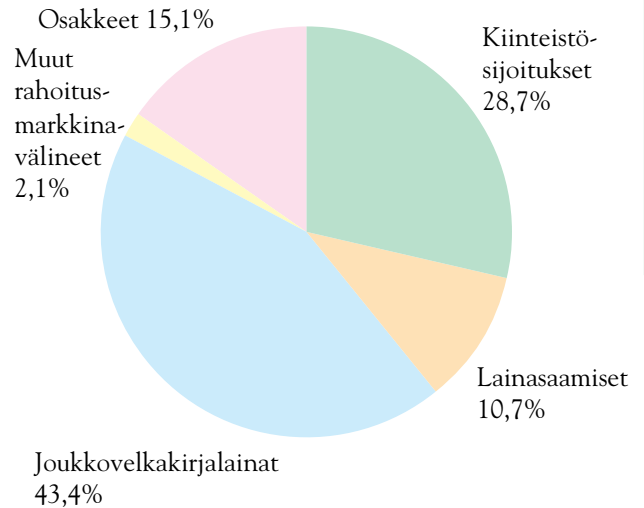
Jälleenvakuutus

Konsernin tulevan jälleenvakuutuksen kokonaismaksutulo oli 117 miljoonaa markkaa. Lisäystä edellisestä vuodesta oli 37 miljoonaa markkaa. Jälleenvakuutuksen osuus konsernin kokonaismaksutulosta oli kahdeksan prosenttia.

Tulevan jälleenvakuutuksen maksetut korvaukset olivat 117 miljoonaa markkaa. Vähennys oli 22 prosenttia.

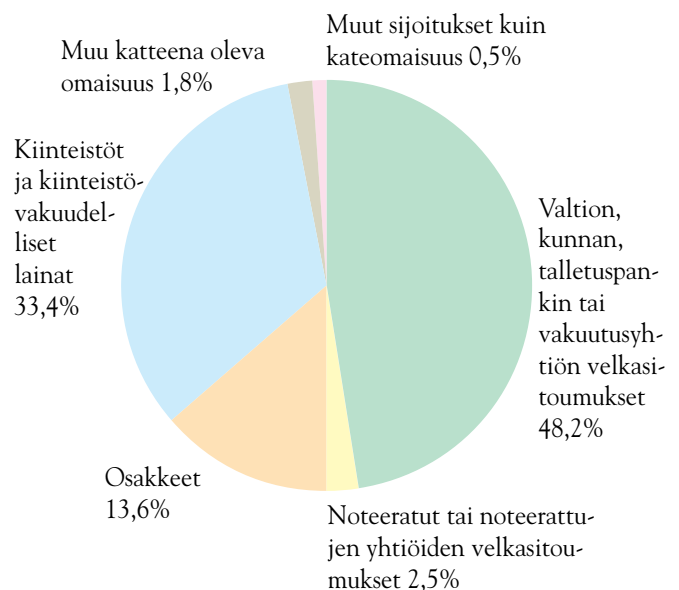
VAHINKO-TAPIOLAN SIOITUSTEN JAKAUMA

Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 4 940

VAHINKO-TAPIOLAN SIOITUSTEN JAKAUMA SIOITUSRISKIN MUKAISESTI

Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 4 940

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofiilin. Ryhmittely on sama kuin vastuuvelan katetta koskevissa määräyksissä.

VAHINKO-TAPIOLAN KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS TUNNUSLUKUINA

	1995	1994
YHTIÖN KOKO		
Henkilöstön keskilukumäärä	1 557	1 575
Kokonaisvakuutusmaksutulo, Mmk	1 524	1 479
Liikevaihto, Mmk	1 906	1 971
VAHINKOKEHITYS		
Vahinkosuhte %	83,6	83,5
TOIMINNAN TEHO KUUS		
Liikekulusuhde %	22,1	20,1
TULOSKEHITYS		
Yhdistetty kulusuhde %	105,7	103,6
Liikevoitto, Mmk	131	194
Liikevoitto % liikevaihdosta	6,9	9,8
Tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja, Mmk	-19	-0,1
Oman pääoman tuotto %	6,3	-4,1
Kokonaispääoman tuotto %	3,6	2,8
VAKAVARAISUUS		
Vakavaraisuuspääoma, Mmk	2 688	2 683
Vakavaraisuuspääoma % vastuovelasta	97,4	108,8
Vastuunkantokyky %	184,5	192,1
Omavaraisuusaste %	17,6	17,6

Käsitteiden määritelmät ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty Lukijan oppaassa sivulla 129.

Jälleenvakuuttajan osuus

Konsernin vakuuttamien riskien jälleenvakuuttaminen merkitsi konsernille kustannusta 29 miljoonaa markkaa luvun oltua edellisenä vuonna 45 miljoonaa markkaa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 218 miljoonaa markkaa, missä oli vähennystä edellisestä vuodesta 12 prosenttia. Ilman arvonnmuutoksia määrä on 285 miljoonaa markkaa.

Valuuttakurssien vaihtelu aiheutti sijoitustoiminnan nettotuottoihin 11 miljoonan markan tappion. Vastaavasti korvausvastuu aleni kurssierojen johdosta 13 miljoonalla markalla, joten kokonaisvaikutus paransi tulosta 2 miljoonalla markalla.

Rahoitusmarkkinavälineiden arvoja alennettiin niiden markkinahintojen muutosta vastaavasti yhteensä miljoonalla markalla.

LIIEKULUT

Konsernin liikekulut olivat yhteensä 322 miljoonaa markkaa eli 15 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Palkat ja palkkiot kasvoivat 6 prosenttia ja sosiaalikulut vastaavasti 2 prosenttia.

Vahinko-Tapiolan ja Tieto-Tapiolan yhteenlaskettu henkilömäärä oli toimintavuoden aikana keskimäärin 1557, missä vähennystä edellisvuodesta on 18.

TILINPÄÄTÖS

Poistot, yhteensä 31 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Luottotappiovaraus muista saamisista tehtiin täysimääräisenä. Luottotappiovarausta purettiin kaikkiaan miljoonaa markkaa. Siirtymävarausta purettiin 45 miljoonaa markkaa.

Tilikauden ylijäämä oli 6 007 762,92 markkaa, josta vähemmistön osuus oli 108 080,88 markkaa. Taseen loppusumma oli 4 998 162 256,29 markkaa.

VAHINKO-TAPIOLAN KONSERNIN TULOSANALYYSI

	1995	1994
	Mmk	Mmk
Vakuutusmaksutuotot	1 456	1 397
Korvauskulut	-1 217	-1 167
Liikekulut	-322	-281
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-83	-51
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	218	247
Muut tuotot ja kulut	-3	-2
Liikevoitto	131	194
Tasoitusmäärän muutos	-149	-194
Tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	-19	0
Satunnaiset tuotot	193	0
Satunnaiset kulut	-210	0
Voitto tai tappio ennen varauksia ja veroja	-36	0

Kiinteistökanta 31.12.1995

1 000 mk

KIINTEISTÖKANTA

Käypä arvo	1 827 147
Kirjanpitoarvo ja lainat	1 316 487
Arvostusero	510 660

Vuokrattavat tilat

Kiinteistötyyppi	*käypä arvo 1000mk	arvo mk/m ²	**nettotuotto 1000mk	nettotuotto %	tyhjä huoneistoala%
Aravakiinteistöt	43 283	2 297	2 171	5,0	2,3
Muut asuinkiinteistöt	333 986	5 971	15 865	4,7	3,7
Liike- ja toimistokiinteistöt	657 673	8 995	31 666	4,8	15,0
Teollisuuskiinteistöt	168 522	3 723	4 237	2,5	32,3
Hotellit	256 626	7 251	20 702	8,0	2,3

Yhteensä	1 460 090		74 641		
----------	-----------	--	--------	--	--

* vuokraamattomat tilat ovat mukana arvoissa, tuottoina 0 mk

** lisäksi tilivuoden aikana on saatu korkotukilain mukaista korkotukea 800 000 mk

Kirjanpitoarvo ja lainat	1 124 791
--------------------------	-----------

Kesken vuotta hankitut tai rakenteilla olevat kiinteistöt, metsäomistus sekä kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet

Käypä arvo	70 509
Kirjanpitoarvo ja lainat	66 457

Omassa käytössä olevat tilat

Käypä arvo	296 548
Kirjanpitoarvo ja lainat	125 239

Tyhjää huoneistoalaa oli 31.12.1995 koko kiinteistökannasta 11,6%.
Keskimäärin tiloja on vuoden aikana ollut tyhjänä 12,1%.

Vuokrattavien tilojen realisoitunut tuotto käyväälle arvolle on 5,2%.

Liikepääomavirtalaskelma

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Varojen lähteet:			
Tulorahoitus			
Tappio (Voitto) ennen korkokuluja satunnaiseriä varauksia ja veroja	-25 315	1 765	-18 557
Satunnaiset tuotot ja kulut	-4 627		-17 465
Oikaisuerät:			
Vastuuvelan muutokset	244 878	204 246	252 259
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	66 883	64 185	66 883
Poistot	30 615	20 296	45 149
	312 434	290 492	328 269
Pääomarahoituis			
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	4 338	6 975	4 338
Varojen lähteet yhteensä	316 772	297 466	332 607
Varojen käyttö:			
Voitonjako			
Verot	3 728	2 151	3 728
Takuupääoman korko	840	840	840
Muu voitonjako	131	135	131
	4 699	3 126	4 699
Sijoitukset			
Sijoitusten lisäys (netto)	210 558	428 961	217 041
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäys (netto)	22 684	14 856	43 058
	233 242	443 817	260 099
Pääoman palautukset			
Vähemmistöosuuden vähennys			108
Varojen käyttö yhteensä	237 941	446 942	264 907
Liikepääoman lisäys/vähennys	78 830	-149 476	67 700
Liikepääoman muutokset			
Saamisten muutos	-29 742	-96 035	-38 026
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	12 491	-583	-648
Siirtosaamisten muutos	70 498	-21 292	62 441
Jälleenvakuutustallettevelkojen muutos	17	722	1 259
Velkojen muutos	27 519	-26 819	45 664
Siirtovelkojen muutos	-1 953	-5 468	-2 991
Liikepääoman lisäys/vähennys	78 830	-149 476	67 700

Tuloslaskelma

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni		
	1995	1994	1995	1994	
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutuotot					
Vakuutusmaksutulo	*1	1 502 691	1 416 426	1 501 734	1 436 109
Jälleenvakuuttajien osuus		-36 250	-39 640	-36 428	-59 701
		1 466 441	1 376 785	1 465 307	1 376 408
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-9 148	21 794	-9 148	21 794
Jälleenvakuuttajien osuus		194	-1 336	194	-1 336
		-8 954	20 458	-8 954	20 458
		1 457 487	1 397 244	1 456 353	1 396 866
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset		-1 164 890	-1 187 305	-1 153 024	-1 257 720
Jälleenvakuuttajien osuus		8 674	30 494	12 408	67 190
		-1 156 215	-1 156 811	-1 140 616	-1 190 530
Korvausvastuun muutos		-76 827	4 656	-64 426	83 847
Jälleenvakuuttajien osuus		-5 115	-35 253	-12 059	-60 218
		-81 942	-30 597	-76 485	23 630
		-1 238 157	-1 187 408	-1 217 101	-1 166 901
Liikekulut	3	-317 749	-274 109	-322 140	-280 777
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta		-98 419	-64 274	-82 888	-50 811
Tasoitusmäärän muutos		-149 356	-194 108	-149 356	-194 108
Vakuutustekninen kate	2	-247 775	-258 382	-232 244	-244 919
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Sijoitustoiminnan tuotot	4	386 184	467 405	391 405	470 788
Sijoitustoiminnan kulut	4	-161 864	-205 589	-173 791	-223 723
		224 319	261 815	217 614	247 065
Muut tuotot					
Konsernireservin vähennys				7	
Muut		681	667	681	667
				689	667
Muut kulut					
Henkilöstörahasiirto		-2 158	-2 333		
Konserniliikearvon poisto				-136	
Muut		-383	-4	-3 112	-2 928
		-2 540	-2 336	-3 248	-2 928
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot		-3 700	-2 254	-3 700	-2 254
Aikaisempien tilikausien verot		-28	103	-28	-18
		-3 728	-2 151	-3 728	-2 272
Osuus osakkuusyritysten tappiosta verojen jälkeen				-1 367	
Tappio varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		-29 043	-386	-22 285	-2 387

*Viittaus liitetiedon numeroon

Tuloslaskelma

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuun muutoksesta	2 584		2 584	
Tasoitumäärän muutos	190 024		190 024	
	192 608		192 608	
Satunnaiset kulut				
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-47 806		-47 806	
Korvausvastuun muutos	-149 429		-162 267	
	-197 235		-210 073	
Tappio satunnaiserien jälkeen	-33 670	-386	-39 750	-2 387
Poistoeron lisäys	-663	-850	-663	-850
Vapaaehtoisten varausten vähennys	45 063	7 795	46 313	10 125
Tilikauden voitto	10 731	6 559	5 900	6 888
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta			108	-28
Konsernin tilikauden voitto			6 008	6 860

Tuloslaskelman liitteet

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
Kotimaasta				
Lakisääteinen tapaturma	252 449	257 226	252 449	257 226
Muu tapaturma ja sairaus	65 001	62 434	65 001	62 434
Moottoriajoneuvon vastuu	283 947	270 675	283 947	270 675
Maa-ajoneuvot	255 751	260 182	255 751	260 182
Kasko ja kuljetus	30 184	28 801	30 184	28 801
Palo- ja muu omaisuusvahinko	473 545	471 196	473 545	471 196
Vastuu	33 028	35 106	33 028	35 106
Luotto ja takaus	4 635	6 722	4 635	6 722
Oikeusturva	1 712	735	1 712	735
Muu ensivakuutus	5 861	5 574	5 861	5 307
	1 406 113	1 398 651	1 406 113	1 398 385
Jälleenvakuutus	118 384	60 170	117 428	80 120
Kokonaisvakuutusmaksutulo	1 524 497	1 458 821	1 523 541	1 478 505
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	-21 806	-42 395	-21 806	-42 395
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	1 502 691	1 416 426	1 501 734	1 436 109
Vakuutusmaksuvero ja muut siirtotulot				
Vakuutusmaksuvero	232 503	235 714	232 503	235 714
Palosuojelumaksu	5 665	5 917	5 665	5 917
Liikenneturvallisuusmaksu	4 552	3 184	4 552	3 184
Työturvallisuusmaksu	4 648	4 805	4 648	4 805
Tapaturmavakuutuslain 58 §:ssä säädetty maksu	1 402	2 207	1 402	2 207
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	49 454	48 512	49 454	48 512
Yhteensä	298 225	300 339	298 225	300 339

2 Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

1000 mk		Emoyhtiö					
Vakuutus- luokkaryhmä		Kokonais- maksutulo ennen luot- totappioita ja jälleenva- kuuttajien osuutta	Kokonais- maksutuotot ennen jälleenva- kuuttajien osuutta	Korvaus- kulut ennen jälleenva- kuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenva- kuuttajien palkkioita ja voitto- osuuksia	Jälleenva- kuut- tajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminan netto- tuottoa
Lakisääteinen	95	252 449	246 015	-272 615	-33 184	-120	-59 904
	94	257 226	241 765	-263 049	-31 209	-115	-52 609
Muu tapaturma ja sairaus	95	65 001	64 181	-34 766	-20 212	-126	9 077
	94	62 434	61 792	-33 977	-20 206	-33	7 577
Moottori- ajoneuvovastuu	95	283 947	267 819	-313 080	-54 001	-500	-99 762
	94	270 675	275 607	-278 737	-58 436	934	-60 631
Maa-ajoneuvot	95	255 751	255 363	-178 518	-52 190	-730	23 925
	94	260 182	257 527	-184 291	-40 290	-194	32 752
Meri- ja lentoalukset raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	95	30 184	29 994	-16 266	-7 687	-2 683	3 357
	94	28 801	28 226	-13 956	-9 752	-2 646	1 872
Palo- ja muu omaisuusvahinko	95	473 545	470 598	-319 515	-112 654	-13 415	25 014
	94	471 196	463 366	-294 811	-99 642	-28 258	40 655
Vastuu	95	33 028	32 168	-19 739	-7 624	-1 069	3 735
	94	35 106	34 483	-26 062	-7 114	-1 312	-5
Luotto ja takaus	95	4 635	5 314	5 884	-1 390	-729	9 079
	94	6 722	7 445	4 102	-1 302	-2 796	7 449
Oikeusturva	95	1 712	1 249	-1 033	-198		18
	94	735	777	-1 357	-158		-739
Muut	95	5 861	5 819	-2 401	-1 186	-1 407	825
	94	5 574	6 794	-4 825	-1 095	1 635	2 509
ENSIVAKUUTUS	95	1 406 113	1 378 520	-1 152 050	-290 326	-20 780	-84 636
YHTEENSÄ	94	1 398 651	1 377 783	-1 096 964	-269 203	-32 785	-21 170
Jälleenvakuutus	95	118 384	85 938	-89 666	-5 552	-4 502	-13 782
	94	60 170	49 810	-85 685	-3 497	-3 732	-43 104
YHTEENSÄ	95	1 524 497	1 464 459	-1 241 716	-295 878	-25 283	-98 419
	94	1 458 821	1 427 593	-1 182 649	-272 700	-36 517	-64 274
Tasoituspöytä	95						-149 356
muutos	94						-194 108
VAKUUTUS- TEKNINEN KATE	95						-247 775
	94						-258 382

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
3 Tuloslaskelman liikekulujen erittely				
Vakuutusten hankintamenot	175 146	153 202	175 085	153 267
Vakuutusten hoitokulut	86 419	70 485	89 580	74 949
Hallintokulut	63 397	59 662	64 728	61 397
Jälleenvakuuttajien palkkiot	-7 214	-9 240	-7 253	-8 836
Yhteensä	317 749	274 109	322 140	280 777
Vakuutusyhtiöille sovellettujen aikaisempien säännösten ja määräysten mukaiset liikekulut	346 840	330 349	338 106	313 731
3.1 Henkilöstökulujen erittely				
Palkat ja palkkiot	138 175	135 084	174 193	170 095
Luontoisetujen raha-arvo	5 627	6 217	6 716	7 204
Eläkekulut	30 504	28 506	36 273	34 639
Muut henkilösivukulut	16 560	17 002	21 331	21 940
Yhteensä	190 865	186 810	238 514	233 878
3.2 Ensivakuutuksen palkkioiden erittely				
Palkkiot	22 055	14 884	22 055	14 884
Henkilösivukulut	46	317	46	317
Yhteensä	22 101	15 201	22 101	15 201
3.3 Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	29 084	10 649	29 422	10 865
3.4 Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot, myyntivoitot, tappiot ja menonsiirrot				
Maksetut korvaukset	1 621	1 023	3 239	2 380
Liikekulut	25 119	15 854	37 514	26 103
Sijoitustoiminnan kulut	790	499	1 312	940
Yhteensä	27 530	17 376	42 064	29 423

4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot kiinteistösjoiituksista konserniyrityksiin				
Muut tuotot	1 414	1 698		
Tuotot kiinteistösjoiituksista, muut yritykset				
Korkotuotot	23 732	25 294	23 732	23 464
Muut tuotot	103 587	103 344	103 587	103 344
	127 320	128 638	127 320	126 808
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	15 019	9 322	15 019	9 352
Korkotuotot	223 608	163 509	229 127	169 066
Muut tuotot	1 180	19 033	2 295	20 115
	239 807	191 865	246 442	198 533
Yhteensä	368 541	322 200	373 762	325 341
Palautuneet arvonalennukset	4 631	31 424	4 631	31 424
Myyntivoitot	13 012	113 781	13 012	114 024
Yhteensä	386 184	467 405	391 405	470 788
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösjoiituksista	-66 825	-64 063	-66 777	-64 063
Kulut muista sijoituksista	-13 737	-28 940	-25 627	-46 298
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Konserniyritykset	-507	-1 830		
Muut	-1 953	-1 457	-2 506	-3 798
	-2 460	-3 287	-2 506	-3 798
Yhteensä	-83 022	-96 291	-94 909	-114 159
Arvonalennukset ja poistot				
Arvonalennukset	-71 514	-95 608	-71 553	-95 608
Rakennusten suunnitelmapoistot	-3 085	-2 920	-3 085	-2 920
	-74 598	-98 528	-74 637	-98 528
Myyntitappiot	-4 244	-10 770	-4 244	-11 036
Yhteensä	-161 864	-205 589	-173 791	-223 723
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	224 319	261 815	217 614	247 065
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	224 319	261 815	217 614	247 065
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	3 638	2 254	3 638	2 254

Tase

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
VASTAAVAA				
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>				
Konserniliikearvo			545	
Muut pitkävaikutteiset menot	8	41 032	48 197	42 589
		41 032	48 197	43 134
49 890				49 890
<i>Sijoitukset</i>	5			
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	6	908 261	927 043	908 261
Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin joissa on merkittävä omistusosuus				
Konserniyritysten osakkeet ja osuudet	7	19 137	19 137	
Muut osakkeet ja osuudet	7	39 086	3 621	37 045
		58 223	22 757	37 045
3 621				3 621
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7	512 186	448 948	523 178
Rahoitusmarkkinavälineet		2 055 420	1 900 290	2 108 509
Kiinnelainasaamiset		176 415	188 437	176 415
Muut lainasaamiset	9	354 426	445 631	354 426
Talletukset		49 904	41 006	126 108
Muut sijoitukset		1 137	6	1 137
		3 149 488	3 024 319	3 289 773
3 145 461				3 145 461
Jälleenvakuutustalletesaamiset		4 610	5 854	22 988
		4 610	5 854	22 988
4 110 863		4 120 582	3 979 974	4 258 067
4 110 863				4 110 863
<i>Saamiset</i>				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta		273 224	280 037	273 224
Jälleenvakuutustoiminnasta		38 296	52 185	79 359
Muut saamiset				
Saaminen konserniyritykseltä			7 725	
Saaminen yhteistoimintayritykseltä		7 442	11 315	7 442
Regressisaamiset ja lunastettu omaisuus		82 095	80 006	82 095
Muut saamiset		3 299	2 831	3 780
		92 835	101 876	93 317
94 737		404 356	434 098	445 900
483 925				483 925
<i>Muu omaisuus</i>				
Aineelliset hyödykkeet				
Kalusto	8	14 196	11 987	45 902
Muut aineelliset hyödykkeet		2 277	2 168	2 277
		16 473	14 154	48 179
40 434		18 053	5 562	26 526
66 960		34 526	19 716	74 057
66 960				66 960
<i>Siirtosaamiset</i>				
Korot ja vuokrat		152 119	95 291	154 337
Muut siirtosaamiset		21 671	8 000	22 667
		173 790	103 292	177 004
114 562				114 562
		4 774 286	4 585 277	4 998 162
				4 826 201

Tase

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
VASTATTAVAA				
<i>Oma pääoma</i>	10			
Sidottu				
Pohjarahasto	40 879	40 879	40 879	40 879
Takuupääoma	10 500	10 500	10 500	10 500
Arvonkorotusrahasto	3 208	3 208	3 208	3 208
	54 587	54 587	54 587	54 587
Vapaa				
Varmuusrahasto	58 000	52 500	58 000	52 500
Vararahasto	100	100	100	100
Käyttörahassto	784	696	784	696
Konsernin edellisten tilikausien tappio			-506	-807
Tilikauden voitto	10 731	6 559	6 008	6 860
	69 614	59 855	64 385	59 349
	124 201	114 442	118 972	113 936
Vähemmistöosuus			2 493	2 601
<i>Varaukset</i>				
Kertynyt poistoero	22 445	21 764	22 445	21 764
Vapaaehtoiset varaukset	11			
Luottotappiovaraus	5 389	6 572	5 389	6 572
Siirtymävaraus	82 867	126 747	83 361	128 491
	88 256	133 319	88 750	135 063
	110 701	155 083	111 195	156 827
<i>Vakuutustekninen vastuuvélka</i>				
Vakuutusmaksuvastuu	538 513	481 560	538 513	481 560
Jälleenvakuuttajien osuus	-4 040	-3 845	-4 040	-3 845
	534 474	477 715	534 474	477 715
Korvausvastuu	12	2 179 579	1 953 323	2 263 041
Jälleenvakuuttajien osuus	12	-21 420	-23 951	-38 294
	2 158 159	1 929 372	2 224 747	1 988 579
Tasoisusmäärä	1 690 631	1 731 299	1 690 631	1 731 299
	4 383 264	4 138 386	4 449 852	4 197 592
<i>Jälleenvakuutustallettevelat</i>	42	59	1 837	3 096
<i>Velat</i>				
Jälleenvakuutustoiminnasta	16 028	14 487	133 082	146 414
Lainat rahoituslaitoksilta	16 100	11 750	16 100	11 750
Eläkelainat	0	12	957	969
Muut velat				
Velka konserniyritykselle	10 066			
Velka yhteistoimintayrityksille			7 198	4 967
Velat vakuutusalan järjestöille	11 373	10 301	21 190	15 190
Muut velat	788	40 986	26 209	66 773
	22 227	51 287	54 597	86 930
	54 355	77 536	204 736	246 063
<i>Saadut ennakot ja siirtovelat</i>				
Vakuutusmaksuennakot	14 706	14 023	14 706	14 023
Vuokraennakot	2 007	3 278	2 007	3 278
Arvonlisäverovelka	400	285	400	285
Ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut	8 371	10 189	8 371	10 189
Tilittämättömät siirtotulot	27 691	25 966	27 691	25 966
Velat vakuutusalan järjestöille	14 557	12 084	14 557	12 084
Vuosisilomakorvaukset	22 317	16 674	22 686	21 300
Laskut	296	3	296	3
Muut siirtovelat	11 379	17 270	18 363	18 958
	101 723	99 771	109 077	106 086
	4 774 286	4 585 277	4 998 162	4 826 201

Taseen liitteet

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero Sijoitukset 31.12.1995

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	181 792	181 950	369 247	181 792	181 950	369 247
Muut kiinteistöosakkeet	680 924	726 311	1 049 674	680 924	726 311	1 049 674
	862 717	908 261	1 418 921	862 717	908 261	1 418 921
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	19 137	19 137	19 137			
Yritykset, joissa on merkittävä omistusosuus						
Osakkeet ja osuudet	39 086	39 086	39 086	37 045	37 045	37 045
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	512 186	512 186	683 562	523 178	523 178	694 555
Rahoitusmarkkinavälineet	2 055 420	2 055 420	2 192 690	2 108 509	2 108 509	2 249 877
Kiinnelainasaamiset	176 415	176 415	176 415	176 415	176 415	176 415
Muut lainasaamiset	354 426	354 426	354 426	354 426	354 426	354 426
Talletukset	49 904	49 904	49 904	126 108	126 108	126 108
Muut sijoitukset	1 137	1 137	1 137	1 137	1 137	1 137
	3 149 488	3 149 488	3 458 134	3 289 773	3 289 773	3 602 518
Jälleenvakuutustalletesaamiset	4 610	4 610	4 610	22 988	22 988	22 988
	4 075 038	4 120 582	4 939 889	4 212 523	4 258 067	5 081 473
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)	-24 679			-25 479		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		14 245			14 245	
Muita arvonkorotuksia		31 299			31 299	
		45 544			45 544	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			819 306			823 405

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero
Sijoitukset 31.12.1994

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	185 644	185 801	369 683	185 644	185 801	369 683
Muut kiinteistöosakkeet	695 855	741 242	1 061 969	695 855	741 242	1 061 969
	881 499	927 043	1 431 652	881 499	927 043	1 431 652
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	19 137	19 137	19 137			
Yritykset, joissa on merkittävä omistusosuus						
Osakkeet ja osuudet	3 621	3 621	3 621	3 621	3 621	3 621
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	448 948	448 948	655 397	457 771	457 771	664 221
Rahoitusmarkkinavälineet	1 900 290	1 900 290	1 913 249	1 958 287	1 958 287	1 970 817
Kiinnelainasaamiset	188 437	188 437	188 437	188 437	188 437	188 437
Muut lainasaamiset	445 631	445 631	445 631	445 631	445 631	445 631
Talletukset	41 006	41 006	41 006	95 328	95 328	95 328
Muut sijoitukset	6	6	6	6	6	6
	3 024 319	3 024 319	3 243 728	3 145 461	3 145 461	3 364 440
Jälleenvakuutustalletesaamiset	5 854	5 854	5 854	34 738	34 738	34 738
	3 934 429	3 979 974	4 703 992	4 065 319	4 110 863	4 834 451
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)	-3 327			-1 841		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		14 245			14 245	
Muita arvonkorotuksia		31 299			31 299	
		45 544			45 544	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			724 018			723 588

6 Kiinteistösijoitusten muutokset 31.12.1995

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet
Hankintameno 1.1.	136 206	958 022	136 206	958 022
Lisäykset	485	11 473	485	11 473
Vähennykset	-220	-2 091	-220	-2 091
Hankintameno 31.12.	136 472	967 405	136 472	967 405
Arvonkorotukset 1.1.	158	45 387	158	45 387
Arvonkorotukset 31.12.	158	45 387	158	45 387
Kertyneet suunnitelmapoistot/arvonkorotukset 1.1.	34 703	178 009	34 703	178 009
Suunnitelmapoistot/arvonlennukset ja palautuneet arvonalennukset	2 865	25 583	2 865	25 583
Kertyneet suunnitelmapoistot/arvonlennukset 31.12.	37 568	203 592	37 568	203 592
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen/ arvonlennusten jälkeen 31.12.	99 062	809 199	99 062	809 199
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	22 220		22 220	
Suunnitelman ylittävät/alittavat poistot	533		533	
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 31.12.	22 753		22 753	
Rakennusten arvo kokonais- poistojen jälkeen 31.12.	76 309		76 309	

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Jäljellä oleva hankintameno	112 986	108 143	112 986	108 143
Kirjanpitoarvo	113 105	108 261	113 105	108 261
Käypä arvo	284 414	310 693	284 414	310 693

7 Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus, sekä muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Konserniyrityksen osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	61 137	61 137		
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-42 000	-42 000		
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	19 137	19 137		
Muut osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	3 621	3 621	3 621	3 621
Lisäykset	35 466		35 466	
Vähennykset			-2 041	
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	39 086	3 621	37 045	3 621

	Kpl	Omistus- osuus	Osuus äänistä	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo 31.12.95	Tilikauden voitto/ tappio	Oma pääoma
		%	%	1000 mk	1000 mk	1000 mk	1000 mk

Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus

Konserniyritysten osakkeet ja osuudet

Aura-Karelia Oy	100	100,00	100,00	5	16	-23	15
Alma Vakuutus Oy	1300000	100,00	100,00	13 000	10 200	-2 993	7 105
Tapiola Safety Oy	15	100,00	100,00	15	15	1	15
Tapiolan Arvo-osuus Oy	3000	60,00	60,00	3 000	3 000	-274	4 615
Tieto-Tapiola Oy	460	51,11	51,11	920	921	3	1 323
Tietotyö Oy	4000	100,00	100,00	5 000	4 986	-48	4 833
				21 940	19 137		

Muut osakkeet ja osuudet

Vakuutusneuvonta Aura Oy	50	33,30	33,30	5	5	1	27
Vakuutusneuvonta Pohja Oy	50	33,30	33,30	5	5	-	26
Kehitysyhtiö Botnia Oy	40	25,00	25,00	400	400	-123	536
Suomen Vahinkotarkastus Oy	3333	33,33	33,33	3 333	3 211	-4 103	4 283
Työväen Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva ¹⁾	3976	88,35	47,28	39 760	35 466	-22 565	24 515
				43 503	39 086		

¹⁾ Takuupääoma

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Muut sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus	Osuus äänistä	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo 31.12.1995
		%	%	1000 mk	1000 mk
Aamulehti-yhtymä Oy	25800	0,27	0,55	258	2 243
Asko Oy	107910	1,53	1,53	5 396	11 577
Aspoyhtymä Oy	28000	0,61	0,61	280	2 370
Atria Oy	135572	1,01	1,01	1 356	5 694
Autovahinkokeskus Oy	1243	17,30	17,30	3 108	2 311
Benefon Oy	18100	0,39	0,13	36	1 955
Birka Line Ab	48100	2,23	0,45	481	3 432
Ab Chips Oy Ltd	23000	0,69	0,06	230	3 621
Cultor Oy	143000	0,62	0,90	1 716	17 827
Devecap Oy	34000	14,78	14,78	34	230
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö					
Tapiola ¹⁾	140000	43,70	1,80	1 400	2 108
Espoon Sähkö Oy	109996	0,70	0,70	220	5 504
EVLI korko sij. rahasto	100000			10 000	10 000
EVLI valtionobligaatio sij. raha	100000			10 000	10 000
Finnlines Oy	49600	0,25	0,25	496	3 522
Finvest Oy	749000	0,87	2,26	749	3 311
Sijoitus-Forestia	49800	5,33	16,64	2 490	2 509
Harviala Oy	37	19,47	19,47	185	188
Yritysten Henkivakuutus Oy					
Tapiola	120000	3,72	3,72	1 200	1 800
Keskinäinen Henkivakuutus- yhtiö Tapiola ¹⁾	40000	100,00	5,00	12 000	12 000
Huhtamäki Oy	183300	0,62	1,12	3 666	19 099
Ilkka Oy	18275	1,68	1,32	183	2 105
Indekon Oy	25000	7,70	7,70	2 500	3 125
Instrumentarium Oy	220200	1,09	0,62	2 202	16 378
Interbank Osakepankki	100000	0,91	0,32	1 000	1 080
Kemira Oy	155000	0,13	0,13	1 550	5 658
Kesko Oy	60000	0,07	0,00	600	2 721
Kone Oy	60382	1,00	0,39	3 019	21 919
Kymmene Oy	25500	0,03	0,03	510	2 933
Lassila & Tikanoja Oy	53460	1,21	1,21	535	7 792
Lännen tehtaot Oy	614000	10,14	10,14	6 140	22 104
Länsivoima Oy	103998	1,59	1,59	1 040	8 900
Metra Oy	97400	0,33	0,35	1 948	15 131
Metsä-Serla Oy	105200	0,38	1,27	5 260	10 486
Neste Oy	119000	0,12	0,12	1 190	9 282
Nokia Oy Ab	117000	0,04	0,04	585	7 548
Nokian Renkaat Oy	87000	0,86	0,86	870	3 186
Olvi Oy	40550	2,01	0,43	406	4 655
Orion-yhtymä Oy	349726	0,70	0,14	3 497	22 210
Oy Partek Ab	153150	0,38	0,38	1 532	7 642

¹⁾ Takuupääoma

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Muut sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus	Osuus- äänistä	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo	
		%	%	1000 mk	31.12.1995 1000 mk	
Radiolinja Oy	1042	2,18	3,16	5 210	5 212	
Raision tehtaat Oy Ab	646545	4,75	0,15	6 465	30 717	
Rautakirja Oy	61400	0,95	0,06	1 228	9 052	
Rautaruukki Oy	37000	0,03	0,03	370	981	
Raute Oy	14000	0,37	0,06	140	448	
Repola Oy	73000	0,05	0,05	730	5 986	
Salon Seudun OK	20000	0,00	0,00	2 000	2 001	
Sanoma Oy	1184	0,28	0,08	118	3 032	
Savo Invest Oy	9	15,00	15,00	9	9	
Sentra Oy	16750	1,47	0,14	168	1 424	
Suomen Urheiluhuoneet	10	16,70	16,70	100	100	
Tamfelt Oy Ab	93000	1,40	0,94	930	5 956	
Thomesto Trading yhtiöt Oy	150000	1,85	0,28	1 500	3 750	
Tietoperintä Oy	2750	18,33	18,33	1 650	3 643	
TT Tieto	92000	1,05	1,05	920	5 660	
Turkistuottajat Oy	81000	2,25	0,60	810	1 094	
Werner Söderström-WSOY	57200	0,48	0,12	572	3 473	
YIT-yhtymä	4386930	17,51	17,51	43 869	74 560	Kotipaikka tai -maa
Asian Growth Fund Subscription	16750				5 517	USA
Assi Domän FR	20000				1 885	Ruotsi
Bayer AG	1000				1 079	Saksa
Bristol-Myers Squibb Co	5000				1 495	USA
European Vinyls Corp. Intl	15000				1 700	Hollanti
Nippon Equity Sub-Fund	50000				2 060	Japani
Nestle Registered	750				3 338	Sveitsi
Nordictel Holding Ab	34000				1 513	Ruotsi
Planar Systems Inc	20000				1 184	USA
Quest for Value Small Cap	16042				1 197	USA
Royal Dutch Petroleum	2000				1 066	Hollanti
Roche Genussshein	200				5 937	Sveitsi
Stadshypotek Ab	78300				4 376	Ruotsi
Tele Danmark	20000				4 764	Tanska
Wolters Kluwer	3000				1 113	Hollanti
Muut	498377			10 157	20 710	
				166 812	512 186	

8 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset 31.12.1995

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineetto- mat oikeu- det ja pitkä- vaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineetto- mat oikeu- det ja pitkä- vaikutteiset menot	Konser- niliike- arvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1	91 419	84 145	175 564	93 996		121 628	215 624
Hankinnat	12 082	8 881	20 964	12 893	545	27 895	41 333
Myynnit ja romutukset		-587	-587			-587	-587
Hankintameno 31.12.	103 501	92 439	195 940	106 889	545	148 936	256 370
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	41 023	72 159	113 182	41 923		83 361	125 284
Suunnitelmapoistot	21 446	6 084	27 530	22 378		19 672	41 951
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	62 469	78 243	140 712	64 301	0	103 034	167 235
Hankintameno suunnitelma- poistojen jälkeen 31.12.	41 032	14 196	55 228	42 589	545	45 902	89 035
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 1.1.		437	437	0		437	437
Suunnitelman ylittävät/ alittavat poistot		-130	-130	0		-130	-130
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 31.12.		308	308	0		308	308
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	41 032	14 504	55 536	42 589	545	46 210	89 344

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
9 Muut lainasaamiset				
Jäljellä oleva hankintameno vakuuden mukaan				
Pankkitakaus	73 754	139 105	73 754	139 105
Vakuutuskirja	27 975	24 102	27 975	24 102
Muu vakuus	252 697	282 425	252 697	282 425
Jäljellä oleva hankintameno	354 426	445 631	354 426	445 631
10 Oman pääoman muutokset				
Sidottu				
Pohjarahasto	40 879	40 879	40 879	40 879
Takuupääoma	10 500	10 500	10 500	10 500
Arvonkorotusrahasto	3 208	3 208	3 208	3 208
	54 587	54 587	54 587	54 587
Vapaa				
Varmuusrahasto	52 500	48 400	52 500	48 400
Edellisen tilikauden voitosta siirretty	5 500	4 100	5 500	4 100
	58 000	52 500	58 000	52 500
Vararahasto	100	100	100	100
Käyttörahassto	696	565	696	565
Edellisen tilikauden voitosta siirretty	219	266	219	266
Käytetty yleishyödyllisiin tarkoituksiin	-131	-135	-131	-135
	784	696	784	696
Edellisten tilikausien konsernin voitto			-807	-651
Siirretty voittovaroista			301	-156
			-506	-807
Edellisen tilikauden voitto	6 559	5 206	6 860	5 050
Yhtiökokouksen päätöksellä siirretty				
Varmuusrahastoon	-5 500	-4 100	-5 500	-4 100
Käyttörahasstoon	-219	-266	-219	-266
Takuupääoman korko	-840	-840	-840	-840
Siirretty voittovaroihin			-301	156
	0	0	0	0
Tilikauden voitto	10 731	6 559	6 008	6 860
	69 614	59 855	64 385	59 349
	124 201	114 442	118 972	113 936
Arvonkorotusrahaston erittely				
Arvonkorotusrahasto 1. 1.	3 208	3 208	3 208	3 208
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 208	3 208	3 208	3 208
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	3 208	3 208	3 208	3 208

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
11 Varaukset				
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	6 572	7 998	6 572	7 998
Vähennykset	-1 183	-1 426	-1 183	-1 426
Luottotappiovaraus 31.12.	5 389	6 572	5 389	6 572
Siirtymävaraus 1.1.	126 747	133 116	128 491	137 190
Vähennykset	-43 880	-6 369	-45 130	-8 699
Siirtymävaraus 31.12.	82 867	126 747	83 361	128 491
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	88 256	133 319	88 750	135 063
Poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista laskettu verovelka				
Verokanta	30 996	38 771	31 135	39 207
	28 %	25 %	28 %	25 %
12 Korvausvastuu				
<i>Emoyhtiö</i>				
Korvausvastuusta vähennetyt riidattomat regressisaamiset				
Lakisääteinen tapaturma	5 539	8 752		
Korkoutus				
Ulkomainen jälleenvakuutus				
Keskimääräinen korvausten selviämisaika	5,6 vuotta	5,9 vuotta		
Korkokanta	3 %	3 %		
Korvausvastuu				
Ennen korkoutusta				
Korvausvastuu	94 323	136 178		
Jälleenvakuuttajien osuus	-5 954	-12 848		
Korkoutus				
Korvausvastuu	-9 695	-14 745		
Jälleenvakuuttajien osuus	33	620		
Nettovastuu				
Korvausvastuu	84 628	121 433		
Jälleenvakuuttajien osuus	-5 921	-12 228		

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Tytäryhtiö				
Korkoutus				
Ulkomainen jälleenvakuutus				
Keskimääräinen korvausten selviämisaika	6,8 vuotta	7,2 vuotta		
Korkokanta	3 %	3 %		
Korvausvastuu				
Ennen korkoutusta				
Korvausvastuu	117 572	138 970		
Jälleenvakuuttajien osuus	-39 224	-58 368		
Korkoutus				
Korvausvastuu	-14 949	-25 439		
Jälleenvakuuttajien osuus	2 399	3 219		
Nettovastuu				
Korvausvastuu	102 623	113 531		
Jälleenvakuuttajien osuus	-36 825	-55 149		
13 Vastuut				
Annetut kiinnitykset				
Muiden velkojen vakuudeksi	1 300		1 300	
Annetut pantit				
Jälleenvakuutusliikkeen katteeksi	1 760	6 159	15 474	29 550
Vastuun määrä	1 292		8 775	
Takaussitoumukset				
Jälleenvakuutusliikkeen katteeksi		2 498	1 921	2 498
Vastuun määrä			1 788	
Merkintäsitoumukset		9 848		27 788
Johdannaissopimukset	ei avoimia johdannaissopimuksia	14 132	ei avoimia johdannaissopimuksia	14 132
Eläkevastuu				
Eläkekassa Elonvaran kannan siirron yhteydessä Keskinäiselle Eläkevakuutusyhtiölle Tapiolalle 30.4.1991 annettuun sitoumukseen perustuva kattamaton eläkevastuu	13 910	15 922	13 910	15 922

14 Johdon eläkesitoumukset

Yhtiön johdolle sekä yhtiöön työsuhhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60 - 63 vuotta.

Vakavaraisuustunnusluvut

1000 mk	Emoyhtiö	
<i>Toimintapääoma</i>		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	123 361	113 602
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	110 701	155 083
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	819 306	724 018
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-41 032	-39 017
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	-15 210	-15 922
	997 127	937 764
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n toimintapääomavaatimus	284 161	275 936
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	1 690 631	1 731 299
Tasoitusmäärä suhteessa täyteen määräänsä (%)	116,0	122,7
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin 12 edeltävältä kuukaudelta (%)	184,0	
- vuodelta 1994	191,0	
- vuodelta 1993	175,0	
- vuodelta 1992	150,0	
- vuodelta 1991	138,0	
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 %:lla sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelasta (%)	100,0	
- vuodelta 1994	111,0	
- vuodelta 1993	106,0	
- vuodelta 1992	96,0	
- vuodelta 1991	95,0	

Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto
10 730 508,45 mk käytetään seuraavasti:

Takuupääomalle maksetaan korkoa 8 prosenttia		840 000,00
Varmuusrahastoon siirretään		9 800 000,00
Käyttörahastoon siirretään		<u>90 508,45</u>
		10 730 508,45

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään,
jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Sidottu oma pääoma		
Pohjarahasto	40 879 314,40	
Takuupääoma	10 500 000,00	
Arvonkorotusrahasto	<u>3 207 589,10</u>	54 586 903,50
Vapaa oma pääoma		
Varmuusrahasto	67 800 000,00	
Vararahasto	100 000,00	
Käyttörahasto	<u>874 125,68</u>	68 774 125,68
		<u>123 361 029,18</u>

Espoossa 1. päivänä huhtikuuta 1996

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Pentti Koskinen

Tom Liljeström

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön valvontatilintarkastuksen on suorittanut Mauno Tervo, KHT. Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 10 730 508,45 markkaa, on laadittu kirjanpitolaista ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaista tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 16. päivänä huhtikuuta 1996

Mauno Tervo
KHT

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 1995 hallintoneuvosto

ehdottaa, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 24.4.1996

Jarno Mäki
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Keskinäinen
Eläkevakuutusyhtiö
Tapiola

Työeläketurva sopeutui työelämän kantokykyyn

Työeläketurvaa tasapainotettiin vuonna 1995 vastaamaan työelämän kantokykyä. Vuoden 1996 alusta voimaan tulleet muutokset koskevat muun muassa TEL-indeksiä, eläkkeen perusteena olevan palkan laskemista, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkkeen määrää, kuntoutusta ja työkyvyn säilymistä. Muutosten arvioidaan pitävän työeläkemaksun enimmillään 25 - 30 prosentin välillä.

Työeläkeyhtiöiden sijoitustoiminta on herättänyt julkista keskustelua ja eläkeyhtiöille ollaan määrittelemässä vakavaraisuustavoitteita, jotka riippuisivat yhtiön sijoitusjakaumasta. Toinen käynnistetty selvitys koskee kysymystä työeläkeyhtiön hallinnon erillisyydestä.

Eläke-Tapiolan tuloksesta muodostui erinomainen. Hoitokustannustulos ja sijoitustoiminnan tulos olivat yhteensä 248 miljoonaa markkaa. Tuloksesta varataan asiakkaille maksualennuksiin 166 miljoonaa markkaa. Eläkkeitä Eläke-Tapiola maksoi 2 454 miljoonalla markalla.

Eläke-Tapiolan markkina-asema vahvistui ja markkinaosuus kasvoi noin puoli prosenttiyksikköä.

Eläke-Tapiolan hallinto ja tilintarkastajat

ELÄKE-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

	<i>*Toimikausi</i>	
Juhani Ahava	94-97	Antti Oksanen
puheenjohtaja, vuorineuvos, Kauniainen		pääjohtaja, Espoo
Ilkka Brotherus	95-98	Erkki J. Partanen
varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Hausjärvi		päälouottamismies, Jyväskylä
Hannu Aho	95-96	Juhani Peräsalo
maanviljelijä, Perho		johtava ylilääkäri, Espoo
Veikko Autio	93-96	Heikki Pitkänen
toimitusjohtaja, Turku		johtaja, Helsinki
Reino Hanhinen	95-98	Olli Saariaho
vuorineuvos, Espoo		tuotkimuspäällikkö, Helsinki
Heikki Hollo	93-96	Matti Salminen
rakennusarkkitehti, Lahti		vuorineuvos, Turku
Olli Karkkila	94-97	Tuomo Saloniemä
toimitusjohtaja, Säkyä		agronomi, Nummi
Raimo Kivimäki	93-96	Samuli Sorsa
valmistuspäällikkö, Helsinki		toimitusjohtaja, Mikkeli
Jarmo Koski	93-96	Mauri Waenerberg
II sihteeri, Helsinki		päsihteeri, Helsinki
Eero Kurri	94-97	Jouko Vehmas
hallintojohtaja, Helsinki		toimitusjohtaja, Kouvola
Jere Lahti	95-97	ELÄKE-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT
pääjohtaja, Helsinki		<i>Varsinaiset tilintarkastajat</i>
Veikko Laine	94-97	Mauno Tervo
toimitusjohtaja, Riihimäki		ekonomi, KHT
Leo Laukkanen	93-96	SHV Coopers & Lybrand Oy,
toimitusjohtaja, Mikkeli		KHT-yhteisö
Marja-Liisa Lehtonen	94-97	<i>Varatilitarkastajat</i>
tarjoilija, Pori		Ulla Holmström
Pentti Levo	95-98	diplomiekonomi, KHT
puheenjohtaja, Helsinki		Jari Miikkulainen
Aulis Lindell	95-98	kauppateiden maisteri, KHT
kauppaneuvos, Helsinki		ELÄKE-TAPIOLAN HALLITUS
Erkki Luhta	95-98	31.12.1995 SAAKKA
johtaja, Vaasa		Asmo Kalpala , hallituksen
Maria-Liisa Nevala	95-98	puheenjohtaja, pääjohtaja
pääjohtaja, Helsinki		Pertti Heikkala , hallituksen
Markku Nevala	93-96	varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja
toiminnanjohtaja, Kerava		Olavi Kuusela , johtaja
Asko Oinas	93-96	Jere Lahti , pääjohtaja
maaherra, Rovaniemi		(24.4.1995 saakka)
		Pauli Leimio , toimitusjohtaja
		Stig-Erik Leiponen , johtaja

*Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

95-98	Tom Liljeström , sijoitusjohtaja
	Toivo T. Pohjala , agronomi
93-96	Raimo Pohjaväre , toiminnanjohtaja
	Maj-Len Remahl , puheenjohtaja
94-97	Ritva Savtschenko , puheenjohtaja
	Aino Toikka , henkilöstöjohtaja
94-97	(24.4.1995 alkaen)
	Pauli Torkko , varatoimitusjohtaja
95-98	<i>Varajäsenet</i>
	Antti Calonius , suuriasiakas- ja jälleenvakuutusjohtaja
94-97	Seppo Maskonen , toimitusjohtaja
95-98	Alpo Mustonen , varatoimitusjohtaja
	Pekka Rinne , toiminnanjohtaja
94-97	Matti Sutinen , toimitusjohtaja

ELÄKE-TAPIOLAN HALLITUS 1.1.1996 ALKAEN

	Asmo Kalpala , hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja
	Pertti Heikkala , hallituksen varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja
	Esa Härmälä , puheenjohtaja
	Eeva-Liisa Inkeroinen , johtaja
	Pauli Leimio , toimitusjohtaja
	Tom Liljeström , sijoitusjohtaja
	Ismo Luimula , ekonomisti
	Maj-Len Remahl , puheenjohtaja
	Matti Sutinen , toimitusjohtaja
	Aino Toikka , henkilöstöjohtaja
	Pauli Torkko , varatoimitusjohtaja
	Riitta Työläjärvä , asiamies
	Raimo Vuorinen , toimitusjohtaja
	<i>Varajäsenet</i>
	Antti Calonius , suuriasiakas- ja jälleenvakuutusjohtaja
	Kari Kaukinen , asiantuntijalääkäri
	Seppo Maskonen , toimitusjohtaja
	Alpo Mustonen , varatoimitusjohtaja
	Pekka Rinne , toiminnanjohtaja

ELÄKE-TAPIOLAN TOIMITUSJOHTAJA

Asmo Kalpala

Hallituksen toiminta- kertomus vuodelta 1995

Talouden suotuisa kehitys vaikutti positiivisesti myös eläkevakuutukseen. Vakuutettujen lukumäärä ja erityisesti palkkasumma kasvoivat.

Lisäksi yritysten tervehtyminen näkyy pienentyneinä maksutappioina.

Vuonna 1995 TEL-vakuutusten maksutaso nousi 2,0 prosenttiyksikköä ja oli keskimäärin 20,6 prosenttia, johon sisältyy työntekijöiden 4 prosenttiyksikön maksuosuus. YEL-vakuutusten maksutaso nousi 0,8 prosenttiyksikköä eli 20,2 prosenttiin.

Eläke-Tapiolan vakuutuskannan kehitys

	Lukumäärä	Muutos %
	31.12.1995	
TEL-vakuutettuja	113 700	+2
YEL-vakuutettuja	30 900	-1
TEL-lisäeläkevakuutettuja	6 800	-12
YEL-lisäeläkevakuutettuja	72	+11
Maksettavia TEL-eläkkeitä	61 000	+2
Maksettavia YEL-eläkkeitä	14 600	+4
Eläkehakemuksia v. 1995	6 100	-12

Aikaisemmin Eläke-Tapiolan hoitama vapaamuotoinen eläkevakuutus siirrettiin 31.12.1994 kannansiirrolla Yritysten Henki-Tapiolalle.

Tilivuoden aikana alkoi yhteistyö Työväen Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan kanssa, jonka takuupääomaa merkittiin 2 miljoonaa markkaa. Varsinaisesti yhteistoiminta saadaan kuitenkin käyntiin vasta vuonna 1996.

Kirjanpitolain muututtua uudistui myös vakuutusyhtiöiden tilinpäätöskäytäntö. Edellisen vuoden tilinpäätösluvut on tehty vertailukelpoisiksi, joten jäsentely poikkeaa aikaisemmin julkaistuista tilinpäätöksistä erityisesti liikelukujen osalta.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo

Eläke-Tapiolan vakuutusmaksutulo oli 2 955 miljoonaa markkaa, eli 22 prosenttia enemmän kuin lakisääteisten työeläkevakuutusten maksutulo vuonna 1994. TEL- ja YEL-maksutason nousu lisäsi maksutuloa noin 10 prosenttia. Maksutuloa vähensivät yhtiön selvästi keskimääräistä suuremmat maksualennukset.

Yhtiön markkinaosuus kasvoi noin 0,5 prosenttiyksikköä.

Luottotappiot saamatta jääneistä vakuutusmaksuista olivat 55 miljoonaa markkaa eli 39 prosenttia vähemmän kuin vuonna 1994. Luottotappioista TEL-vakuutusten osuus on 33 miljoonaa markkaa ja YEL-vakuutusten 22 miljoonaa markkaa. YEL:n maksutappioista kuten muistakin YEL-menoista vastaa viime kädessä valtio, jos YEL-maksut eivät niihin riitä. Tapiolan käytäntönä on kirjata saatava kokonaan luottotappioksi heti, kun konkurssivalvonta on suoritettu tai varattomuutta koskevat asiaperit on saatu yhtiöön.

Maksetut korvaukset

Eläke-Tapiola maksoi eläkkeitä yhteensä 2 454 miljoonaa markkaa. Vertailukelpoinen kasvu ilman vapaamuotoista työeläkevakuutusta oli 5 prosenttia eli 124 miljoonaa markkaa.

Vuoden 1995 TEL- ja YEL-eläkkeiden indeksikorotukset olivat 1,4 prosenttia.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1 014 miljoonaa markkaa, mikä oli 17 prosenttia enemmän kuin vuonna 1994. Korkotuotot kuluilla vähennettynä kasvoivat 1 078 miljoonaan markkaan eli 13 prosenttia. Myyntivoitot olivat 4 miljoonaa markkaa, kun edellisenä vuonna kirjattiin kannansiirron yhteydessä 41 miljoonan markan myyntitappiot.

Sijoitusten arvonalennuserä oli 57 miljoonaa markkaa, josta 38 miljoonaa markkaa tehtiin kiinteistöosakkeissa ja 12 miljoonaa markkaa osakkeissa. Rahoitusmarkkinavälineiden ja lainasaamisten arvonalennuksia kirjattiin yhteensä 7 miljoonaa markkaa. Alennukset on tehty täysimääräisinä ja yleisen korkotason kehitystä seuraten.

Aikaisempien vuosien arvonalennusten palautukset lisäsivät sijoitustoiminnan tuottoja 4 miljoonaa markkaa.

Sijoitustoiminnan kuluiksi kirjatut luottotappiot olivat 39 miljoonaa markkaa, eli 6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Luottotappioista 32 miljoonaa markkaa tuli saamatta jääneiden vakuutusmaksujen viivästyskoroista. Sijoitusten määrä oli kirjanpitoarvoin laskettuna vuoden päättyessä 13 782 miljoonaa markkaa ja käyvin arvoin 14 302 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Tuloslaskelman liikekulut ovat 59 miljoonaa markkaa, eli edellisen vuoden tasolla. Tällöin on otettu huomioon kirjatut poistot, mutta toimintokohtainen osa liikekuluista on siirretty korvaus- ja sijoituskuluihin. Palkkojen ja palkkioiden ryhmä oli 2 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Sosiaalikulut laskivat 7 prosenttia.

Vuoden 1994 liikekuluissa on mukana myös vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen liikekulut.

Lakisääteiset maksut olivat 64 miljoonaa markkaa. Lakisäteisistä maksuista on Eläketurvakeskuksen kustannusosuutta 12 miljoonaa markkaa ja Eläketurvakeskuksen luottovakuutuksen tappioiden peittämiseksi kerättyä maksua 52 miljoonaa markkaa.

Yhtiön tehtäviä hoitava henkilöstö oli toimitusjohtajaa ja varatoimitusjohtajaa lukuunottamatta Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan palveluksessa. Näistä palveluksista maksetut erät sisältyvät yhtiön liikekulujen vastaaviin eriin samoin kuin jos henkilöstö olisi ollut suoraan yhtiön palveluksessa.

Maksetut palkat ja palkkiot hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle olivat 2 680 985,00 markkaa. Muut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 29 785 860,11 markkaa. Maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 32 466 845,11 markkaa.

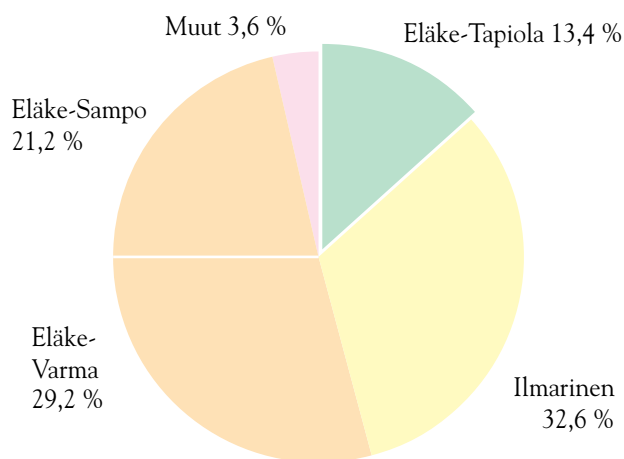
TILINPÄÄTÖS

Yhtiön tulosta voidaan pitää erinomaisena.

Varsinaista vakuutustoimintaa kuvaava riskiliikkeen tulos on selvästi edellisvuotista parempi. Erityisesti maksu-

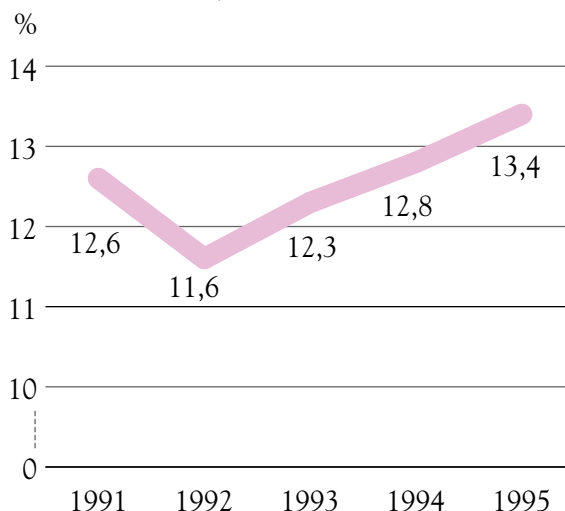
ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖIDEN MARKKINAOSUUDET 1995

Ennakkotieto, ilman Eläke-Kansaa
TEL- ja YEL-vakuutukset.
Yhtiöiden yhteenlasketut maksutulot
22,1 mrd. markkaa

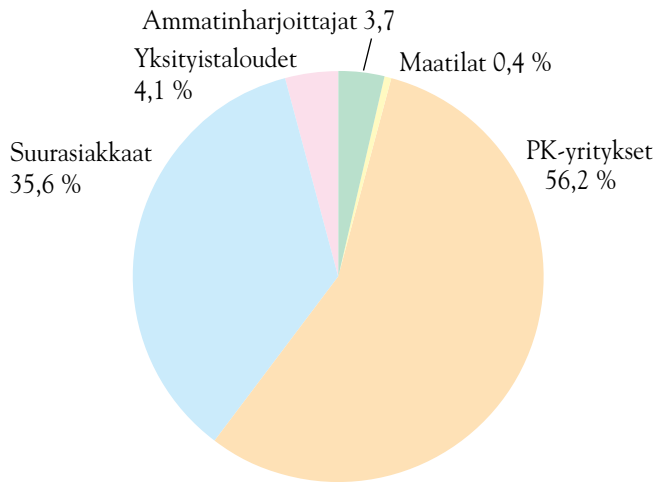

ELÄKE-TAPIOLAN MARKKINAOSUUSKEHITYS

TEL- ja YEL-vakuutukset.

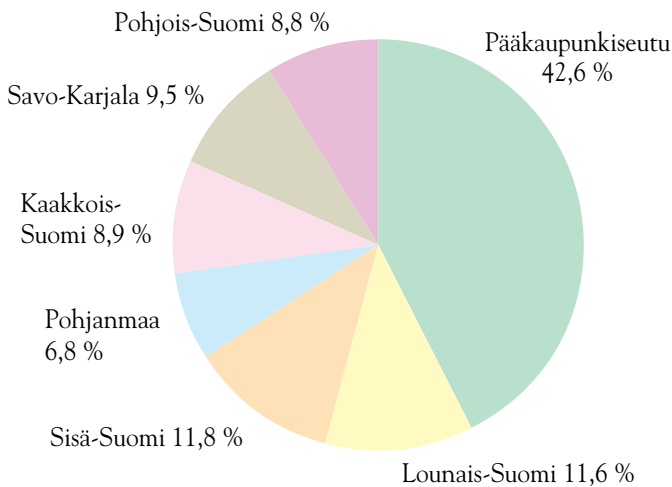

ELÄKE-TAPIOLAN
MAKSUTULON JAKAUMA
ASIAKASRYHMITÄIN 1995

ELÄKE-TAPIOLAN
MAKSUTULON JAKAUMA
ALUEITTAIN 1995

Asiakkaan kotikunnan mukaan
sisältäen myös suurasiaakkaat

tappioliikkeen tulos parani olennaisesti ja oli noin 34 miljoonaa markkaa. Arvion mukaan myös muun riskiliikkeen tulos muodostuu edellisvuotista paremmaksi. Tältä osin tulos selviää vasta myöhemmin.

Kustannustehokkuutta kuvaava hoitokustannustulos oli 28 miljoonaa markkaa voitollinen, edellisenä vuonna se oli 31 miljoonaa markkaa voitollinen. Kun arvonalennukset ja niiden palautukset otetaan huomioon, oli sijoitustoiminnan tulos 220 miljoonaa markkaa, kun edellisenä vuonna se oli 82 miljoonaa markkaa.

Hoitokustannustulos ja sijoitustoiminnan tulos oli siis yhteensä 248 miljoonaa markkaa voitollinen, edellisenä vuonna vastaava tulos oli 113 miljoonaa markkaa voitollinen. Ilman myyntitappioita, arvonalennuksia ja niiden palautuksia tulos oli 302 miljoonaa markkaa, kun se edellisenä vuonna oli 189 miljoonaa markkaa. Tuloksesta varataan asiakkaille maksualennuksiin 166 miljoonaa markkaa edellisen vuoden vastaavan määrän oltua TEL:n osalta 60 miljoonaa markkaa.

Asiakkaiden maksualennuksiin käytettävä TEL-lisävaakuutusmaksurahasto oli vuoden lopussa suuruudeltaan 258 miljoonaa markkaa, ja vuoden 1996 TEL-vakuutusmaksualennuksiin käytetään yli 80 miljoonaa markkaa.

Omaisuuksien käyvät arvot on arvioitu varovaisesti. Kiinteistöjen kohdalla on käytetty tuottoarvoihin perustuvaa laskentatapaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa tarkemmin selostetulla tavalla.

ELÄKE-TAPIOLAN
KONSERNIN TALOUDELLINEN
KEHITYS TUNNUSLUKUINA

	1995	1994
VAKAVARAISUUS		
Toimintapääoma, Mmk	930	473
Vähimmäistoimintapääoma, Mmk	69	66
Vakavaraisuusaste %	106,2	103,5
Tasointuvastuu, Mmk	175	91
Tasointuvastuu % ylärajastaan	11,5	7,3
Lisävaakuutusrahasto, Mmk	258	163
TEHOKKUUS		
*)Liikekulut, Mmk	79	78
% kuormitustulosta	74,1	72,2
% vakuutusmaksutulosta	2,7	3,0
YHTIÖN KOKO		
Kokonaisvakuutusmaksutulo, Mmk	3 010	2 659
Liikevaihto, Mmk	4 154	3 689
Vastuuelan määrä, Mmk	15 124	13 734
Taseen loppusumma, Mmk	15 673	14 297

Käsitteiden määritelmät ja tunnuslukujen laskenta-kaavat on esitetty Lukijan oppaassa sivulla 129.

*) Tässä liikekulut sisältävät myös sijoitustoiminnan ja korvaustoiminnan liikekulut.

ELÄKE-TAPIOLAN KONSERNIN TULOSANALYYSI

VUOTUINEN	1995	1994
KOKONAISTUOTTO	Mmk	Mmk
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 021	872
Muut korkoerät	77	111
Vastuuvelan korkovaatimus	- 878	- 901
Sijoitustoiminnan tulos	220	82
Maksun hoitokustannusosat	105	106
Muut tuotot	4	4
Toimintokohtaiset liikemenot ilman poistoja	-75	-75
Poistot käyttöomaisuudesta	-4	-3
Välittömät verot	-1	-1
Muut kulut	-1	-1
Hoitokustannustulos	28	31
TULOSANALYYSI		
Sijoitustoiminnan tulos	220	82
Hoitokustannustulos	28	31
Luottotappiovarauksen muutos	-14	-46
Poistoeron muutos	0	0
Tasointuvastuun muutos	- 65	0
Siirto lisävakuumuutusrahoon	-166	-64
Tilikauden ylijäämä	3	3

Poistot, yhteensä 4 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sallimat poistot on tehty täysimääräisinä. Luottotappiovarausta lisättiin 14 miljoonalla markalla, mikä merkitsee maksimivarausta.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahoon h.r. siirrettävästä voittopalkkioerästä on 499 617,22 markkaa, mikä sisältyy tuloslaskelmassa muiden kulujen erään.

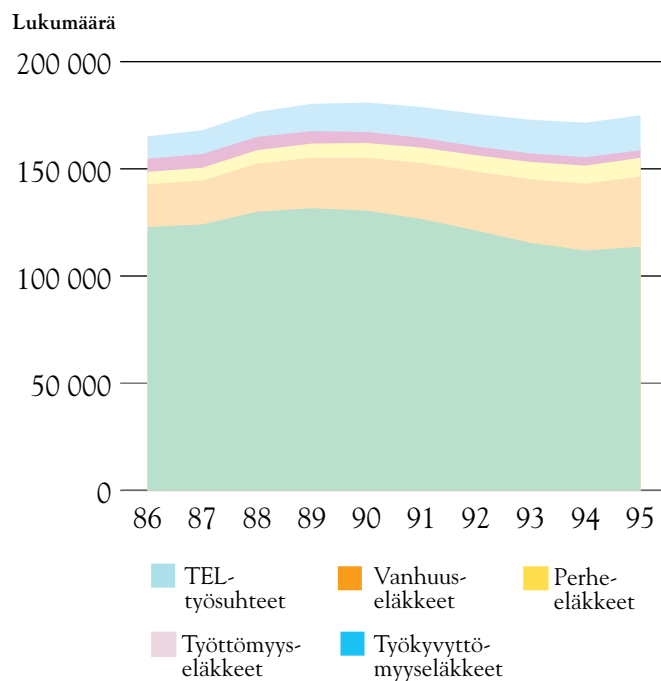
Tilinpäätös osoittaa 3 149 760,00 markan suuruisia ylijäämää. Hallitus ehdottaa ylijäämää käytettäväksi siten, että takuupääomalle maksetaan korkoa 8 prosenttia eli 384 000,00 markkaa, varmuusrahoon siirretään 2 760 000,00 markkaa ja käyttörahoon 5 760,00 markkaa. Taseen loppusumma on 15 673 315 621,73 markkaa.

KONSERNI-TILINPÄÄTÖS

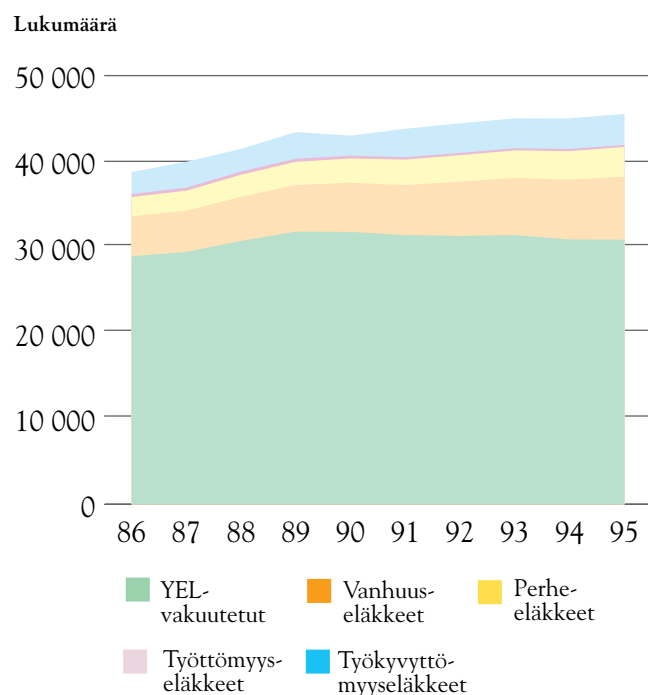
Eläke-Tapiolan konserniin sisältyy 31.12.1995 emoyhtiön Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan lisäksi viisi asunto- ja kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä.

Osakkuusyhtiöitä olivat Tapiolan Arvo-osuus Oy, Vakuutusneuvonta Aura Oy, Vakuutusneuvonta Pohja Oy ja Suomen Metsäsijoitus.

ELÄKE-TAPIOLAN TEL-KANTA

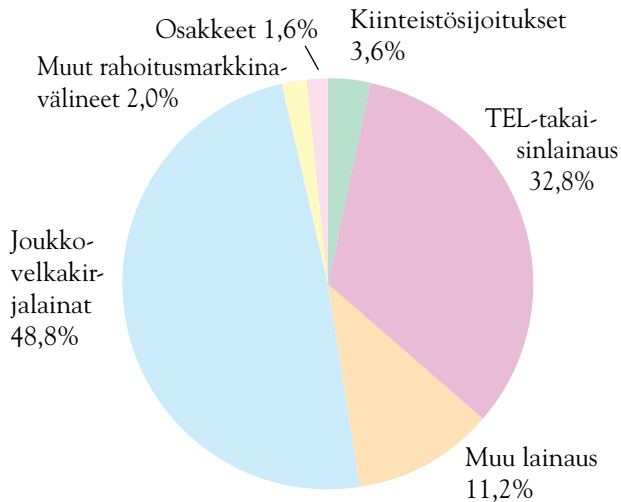

ELÄKE-TAPIOLAN YEL-KANTA

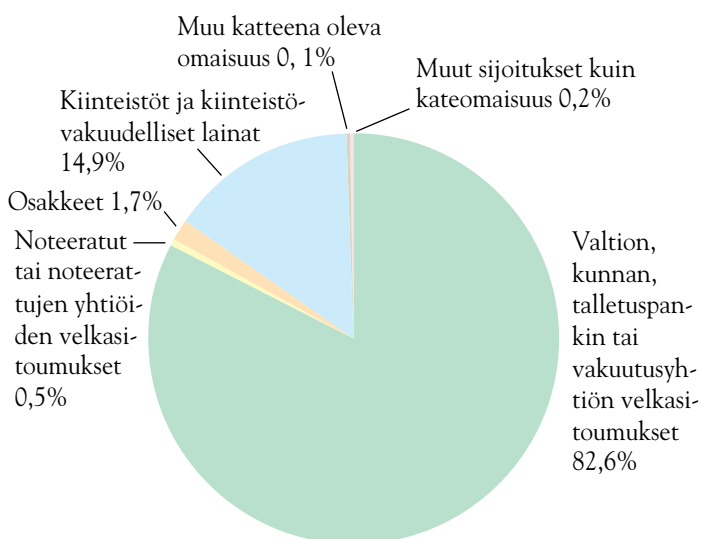
ELÄKE-TAPIOLAN SIJOITUSTEN JAKAUMA

Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 14 302

ELÄKE-TAPIOLAN SIJOITUSTEN JAKAUMA SIJOITUSRISKIN MUKAISESTI

Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 14 302

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofilin. Ryhmittely on sama kuin vastuuwelan katetta koskevissa määräyksissä.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo

Konsernin vakuutusmaksutulo oli 2 955 miljoonaa markkaa, missä vertailukelpoinen kasvu edellisestä vuodesta oli 22 prosenttia.

Maksetut eläkkeet

Konsernin maksamat eläkkeet olivat yhteensä 2 454 miljoonaa markkaa. Lisäystä edellisvuodesta oli 5 prosenttia ilman vapaamuotoista työeläkevakuutusta.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1 013 miljoonaa markkaa, missä kasvua oli 18 prosenttia. Kertymään sisältyy kiinteistöosakkeiden arvonalennuserä 38 miljoonaa markkaa sekä muita arvonalennuksia 19 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä oli kirjanpitoarvoin laskettuna vuoden lopussa 13 781 miljoonaa markkaa ja käypä arvo 14 301 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Konsernin liikekulut olivat 59 miljoonaa markkaa ja lakisääteiset maksut 64 miljoonaa markkaa, yhteensä 123 miljoonaa markkaa.

Liikekulut säilyivät edellisen vuoden tasolla.

Palkat ja palkkiot vähenivät 2 prosenttia ja sosiaalikulut 7 prosenttia.

TILINPÄÄTÖS

Konsernin toiminnallinen tulos oli erinomainen. Poistot, yhteensä 6 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Luottotappiovarausta lisättiin 14 miljoonalla markalla, mikä merkitsee maksimivarausta.

Tilikauden voitto on 2 124 742,55 markkaa ja taseen loppusumma 15 675 113 576,58 markkaa.

Kiinteistökanta 31.12.1995

1 000 mk

KIINTEISTÖKANTA

Käypä arvo	726 201
Kirjanpitoarvo ja lainat	675 049
Arvostusero	51 152

Vuokrattavat tilat

Kiinteistötyyppi	*käypä arvo 1000mk	arvo mk/m ²	**nettotuotto 1000mk	nettotuotto %	tyhjä huoneistoala%
Aravakiinteistöt	40 116	2 651	1 632	4,1	0,9
Muut asuinkiinteistöt	180 508	7 734	7 669	4,3	6,7
Liike- ja toimistokiinteistöt	304 485	8 652	21 123	6,9	6,1
Teollisuuskiinteistöt	48 844	4 020	4 021	8,2	0,0

Yhteensä	573 953		34 445		
----------	---------	--	--------	--	--

* vuokraamattomat tilat ovat mukana arvoissa, tuottoina 0 mk
 ** lisäksi tilivuoden aikana on saatu korkotukilain mukaista
 korkotukea 5 692 000 mk

Kirjanpitoarvo ja lainat	525 398
--------------------------	---------

Kesken vuotta hankitut tai rakenteilla olevat kiinteistöt, metsäomistus sekä kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet

Käypä arvo	117 901
Kirjanpitoarvo ja lainat	117 338

Omassa käytössä olevat tilat

Käypä arvo	34 347
Kirjanpitoarvo ja lainat	32 313

Tyhjää huoneistoalaa oli 31.12.1995 koko kiinteistökannasta 4,1%.
 Keskimäärin tiloja on vuoden aikana ollut tyhjänä 6,4%.”

Vuokrattavien tilojen realisoitunut tuotto käyvälle arvolle on 7,0%.

Liikepääomavirtalaskelma

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Varojen lähteet:			
Tulorahoitus			
Voitto (Tappio) ennen korkokuluja, satunnaiseriä, varauksia ja veroja	18 764	49 936	17 739
Sijoitusten vähennys (netto)		762 656	
Oikaisuerät:			
Vastuuvelan muutokset	1 389 813	-677 777	1 389 813
Pakollisen vastuuvajauksen muutos	-17 717	-237 584	-17 717
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	53 116	30 543	53 116
Poistot	4 151	2 916	5 598
	1 448 126	-69 310	1 448 549
Varojen lähteet yhteensä	1 448 126	-69 310	1 448 549
Varojen käyttö:			
Voitonjako			
Verot	1 218	975	1 218
Takuupääoman korko	384	384	384
	1 602	1 359	1 602
Sijoitukset			
Sijoitusten lisäys (netto)	936 526		940 161
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäys (netto)	6 137	5 984	7 055
	942 662	5 984	947 216
Varojen käyttö yhteensä	944 265	7 343	948 818
Liikepääoman lisäys/vähennys	503 861	-76 653	499 731
Liikepääoman muutos			
Saamisten muutos	3 159	161 772	3 885
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	2 422		2 422
Siirtosaamisten muutos	468 001	-164 567	468 002
Velkojen muutos	8 426	-5 082	3 566
Siirtovelkojen muutos	21 854	-68 775	21 855
Liikepääoman lisäys/vähennys	503 861	-76 653	499 731

Tuloslaskelma

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni		
	1995	1994	1995	1994	
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutulo	* 1	2 955 461	2 568 508	2 955 461	2 568 508
Sijoitustoiminnan tuotot	4	1 144 181	1 030 859	1 143 143	1 030 773
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	-2 453 917	-2 482 373	-2 453 917	-2 482 373
Korvausvastuun muutos		-477 584	-467 109	-477 584	-467 109
		-2 931 501	-2 949 482	-2 931 501	-2 949 482
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-912 229	-553 549	-912 229	-553 549
Vastuuvajauksen muutos					
Pakollinen vastuuvajaus		17 717	237 584	17 717	237 584
Lakisääteiset maksut		-64 320	-58 155	-64 320	-58 155
Liikekulut	3	-59 349	-59 275	-59 349	-59 275
Sijoitustoiminnan kulut	4	-130 592	-166 043	-130 287	-170 685
Vakuutustekninen kate		19 369	50 448	18 636	45 719
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Muut tuotot					
Konsernireservin vähennys				7	
Muut tuotot		12	15	12	15
		12	15	19	15
Muut kulut					
Konserniliikearvon poisto				-253	
Muut		-617	-527	-617	-527
		-617	-527	-870	-527
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot		-1 218	-975	-1 218	-975
Aikaisempien tilikausien verot		0	0	0	0
		-1 218	-975	-1 218	-975
Osuus osakkuusyritysten tappiosta verojen jälkeen				-46	
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		17 546	48 961	16 521	44 232
Voitto satunnaiserien jälkeen		17 546	48 961	16 521	44 232
Poistoeron lisäys / vähennys			-11		1 031
Vapaaehtoisten varausten lisäys		-14 396	-46 154	-14 396	-46 154
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden voitto		3 150	2 796	2 125	-891

* Viittaus liitetiedon numeroon

Tuloslaskelman liitteet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
TEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	2 103 931	1 783 200	2 103 931	1 783 200
Työntekijän osuus	510 080	345 330	510 080	345 330
	2 614 011	2 128 530	2 614 011	2 128 530
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	28 326	33 618	28 326	33 618
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	363 770	348 168	363 770	348 168
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	3 351	2 783	3 351	2 783
	3 009 459	2 513 099	3 009 459	2 513 099
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu	816		816	
Muu eläkevakuutus		145 570		145 570
	3 010 275	2 658 669	3 010 275	2 658 669
Jälleenvakuutus		38		38
Kokonaisvakuutusmaksutulo	3 010 275	2 658 707	3 010 275	2 658 707
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	-54 731	-90 042	-54 731	-90 042
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	2 955 543	2 568 665	2 955 543	2 568 665
Jälleenvakuuttajien osuus	-82	-157	-82	-157
Vakuutusmaksutulo	2 955 461	2 568 508	2 955 461	2 568 508

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
2 Maksetut korvaukset				
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TEL:n mukainen perusvakuutus	2 026 365	1 905 751	2 026 365	1 905 751
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	40 090	38 435	40 090	38 435
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	433 577	409 220	433 577	409 220
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	3 535	3 126	3 535	3 126
	2 503 568	2 356 532	2 503 568	2 356 532
Maksettu/saatu vastuunjakokorvauksia				
TEL-eläkkeet	-24 636	-6 451	-24 636	-6 451
YEL-eläkkeet	-36 574	-31 116	-36 574	-31 116
	-61 210	-37 567	-61 210	-37 567
Muu eläkevakuutus		152 382		152 382
	2 442 358	2 471 348	2 442 358	2 471 348
Korvaustoiminnon hoitokulut	11 492	11 132	11 492	11 132
Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta	2 453 850	2 482 480	2 453 850	2 482 480
Jälleenvakuuttajien osuus	67	-107	67	-107
Maksetut korvaukset yhteensä	2 453 917	2 482 373	2 453 917	2 482 373
Rintamaveteraanien varhaiseläke				
Rintamaveteraaneille rintamaveteraanien varhaiseläkelain perusteella maksetut eläkkeet				
	29	25	29	25
1 ja 2 Jälleenvakuuttajien osuus				
Vakuutusmaksutulo	-82	-157	-82	-157
Maksetut korvaukset	-67	107	-67	107

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
3 Tuloslaskelman liikekulujen erittely				
Vakuutusten hankintamenot	20 600	19 940	20 600	19 940
Vakuutusten hoitokulut	20 496	20 945	20 496	20 945
Hallintokulut	18 267	18 405	18 267	18 405
Jälleenvakuuttajien palkkiot	-15	-16	-15	-16
Yhteensä	59 349	59 275	59 349	59 275
Vakuutusyhtiöille sovellettujen aikaisempien säännösten ja määräysten mukaiset liikekulut	74 528	75 370	74 528	75 370
3.1 Henkilöstökulujen erittely				
Palkat ja palkkiot	31 772	32 730	31 772	32 730
Luontoisetujen raha-arvo	1 034	1 142	1 034	1 142
Eläkekulut	6 618	6 941	6 618	6 941
Muut henkilösivukulut	3 447	4 004	3 447	4 004
Yhteensä	42 870	44 818	42 870	44 818
3.2 Ensivakuutuksen palkkioiden erittely				
Palkkiot	724	438	724	438
Henkilösivukulut	0	8	0	8
Yhteensä	724	446	724	446
3.3 Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot, myyntivoitot, tappiot ja menonsiirrot				
Maksetut korvaukset	98	69	98	69
Liikekulut	3 576	2 513	3 576	2 513
Sijoitustoiminnan kulut	477	335	477	335
Yhteensä	4 151	2 916	4 151	2 916

4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot kiinteistösijoituksista konserniyrityksiin				
Korkotuotot	1 187	90		
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Muut tuotot	51 207	68 314	51 250	68 318
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	879	79	879	79
Korkotuotot	1 082 104	957 032	1 082 208	957 032
	1 082 982	957 111	1 083 087	957 111
Yhteensä	1 135 376	1 025 515	1 134 337	1 025 429
Palautuneet arvonalennukset	3 647	401	3 647	401
Myyntivoitot	5 158	4 943	5 158	4 943
Yhteensä	1 144 181	1 030 859	1 143 143	1 030 773
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Konserniyritykset	-2 894	-302		
Muut	-28 518	-44 327	-29 330	-44 842
	-31 412	-44 629	-29 330	-44 842
Kulut muista sijoituksista	-40 088	-43 359	-40 088	-43 359
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut, konserni	-1 170	-944	-1 498	-1 866
Yhteensä	-72 669	-88 932	-70 916	-90 066
Arvonalennukset ja poistot				
Arvonalennukset	-56 763	-30 944	-56 763	-30 944
Rakennusten suunnitelmapoistot			-1 448	-1 151
			-58 211	-32 095
Myyntitappiot	-1 160	-46 167	-1 160	-48 523
Yhteensä	-130 592	-166 043	-130 287	-170 685
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia ja niiden oikaisua	1 013 589	864 816	1 012 856	860 088
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	1 013 589	864 816	1 012 856	860 088
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	220	20	220	20

Tase

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
VASTAAVAA				
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>				
Konserniliikearvo			918	
Muut pitkävaikutteiset menot	8	24 590	24 590	22 589
		24 590	25 509	22 589
<i>Sijoitukset</i>	5			
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	6	464 429	502 477	529 171
Lainasaamiset konserniyrityksiltä		41 302	28 898	
		505 731	531 375	506 923
Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus				
Muut osakkeet ja osuudet	7	8 510	8 510	7 301
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7	201 514	46 415	201 514
Rahoitusmarkkinavälineet		6 563 394	5 343 875	6 563 394
Kiinnelainasaamiset	10	1 469 464	1 716 086	1 716 086
Muut lainasaamiset	9.10	4 760 740	5 252 670	4 760 740
Talletukset		270 000	114	270 000
Muut sijoitukset		3 102	3 102	114
		13 268 214	12 359 160	13 268 214
		13 782 455	12 899 045	13 782 438
<i>Vastuuvajaus</i>				
Pakollinen vastuuvajaus		255 302	237 584	255 302
<i>Saamiset</i>				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta		581 395	552 135	581 395
Muut saamiset				
Saamiset yhteistoimintayritykseltä			26 020	
Muut saamiset		714	795	2 078
		714	26 815	2 793
		582 109	578 950	584 187
<i>Muu omaisuus</i>				
Aineelliset hyödykkeet				
Kalusto	8	37	53	37
Muut aineelliset hyödykkeet		133	133	133
		170	186	186
Rahat ja pankkisaamiset		2 422	2 422	
		2 592	186	2 592
<i>Siirtosaamiset</i>				
Korot ja vuokrat		602 828	422 393	602 828
Muut siirtosaamiset				
Vastuunjakosaaminen		257 040	134 779	257 040
Etukäteen maksetut korvaukset		160 782	160 782	
Saaminen ETK:lta		5 328	5 328	
Muut siirtosaamiset		290	1 095	1 095
		423 440	135 874	423 442
		1 026 268	558 267	1 026 270
		15 673 316	14 296 621	15 676 297
			14 295 769	

Tase

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
VASTATTAVAA	1995	1994	1995	1994
Oma pääoma	11			
Sidottu				
Pohjarahasto	5 000	5 000	5 000	5 000
Takuupääoma	4 800	4 800	4 800	4 800
	9 800	9 800	9 800	9 800
Vapaa				
Varmuusrahasto	13 750	11 350	13 750	11 350
Käyttörahaso	273	261	273	261
Konsernin edellisten tilikausien tappio (voitto)			-1 444	2 243
Tilikauden voitto (tappio)	3 150	2 796	2 125	-891
	17 173	14 407	14 704	12 963
	26 973	24 207	24 504	22 763
Varaukset	12			
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus	334 380	319 984	334 380	319 984
Siirtymävaraus	73 840	73 840	73 840	73 840
	408 220	393 824	408 220	393 824
Vakuutustekninen vastuuvelka				
Vakuutusmaksuvastuu	9 855 414	8 943 185	9 855 414	8 943 185
Korvausvastuu	5 268 490	4 790 906	5 268 490	4 790 906
	15 123 904	13 734 091	15 123 904	13 734 091
Velat				
Muut velat				
Velka yhteistoimintayritykselle	1 547		3 136	590
Muut velat	50 265	60 238	54 126	60 238
	51 812	60 238	57 262	60 828
Saadut ennakot ja siirtovelat				
Vakuutusmaksuennakot	240	14 607	240	14 607
Vuokraennakot	285	613	285	613
Ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut	52 983	56 384	52 983	56 384
Velka ETK:lle		5 432		5 432
Vuosilomakorvaukset	5 052	3 857	5 052	3 857
Muut siirtovelat	3 846	3 368	3 846	3 370
	62 407	84 261	62 407	84 263
	15 673 316	14 296 621	15 676 297	14 295 769

Taseen liitteet

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero Sijoitukset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Konserniyhtiöosakkeet	13 886	13 886	15 559			
Muut kiinteistöosakkeet	445 549	450 543	500 022	56 380	56 380	56 861
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	41 302	41 302	41 302	445 549	450 543	500 022
	500 736	505 731	556 883	501 928	506 923	556 883
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	8 510	8 510	8 510	7 301	7 301	7 301
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	201 514	201 514	218 557	201 514	201 514	218 557
Rahoitusmarkkinavälineet	6 563 394	6 563 394	7 015 165	6 563 394	6 563 394	7 015 165
Kiinnelainasaamiset	1 469 464	1 469 464	1 469 464	1 469 464	1 469 464	1 469 464
Muut lainasaamiset	4 760 740	4 760 740	4 760 740	4 760 740	4 760 740	4 760 740
Talletukset	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000
Muut sijoitukset	3 102	3 102	3 102	3 102	3 102	3 102
	13 268 214	13 268 214	13 737 029	13 268 214	13 268 214	13 737 029
	13 777 460	13 782 455	14 302 422	13 777 443	13 782 438	14 301 213
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)						
				-47 092		-47 092
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia						
Muita arvonkorotuksia		4 995			4 995	
		4 995			4 995	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			519 967			518 775

Taseen liitteet

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero Sijoitukset 31.12.1994

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	350	350	360	42 010	42 010	43 394
Konserniyhtiöosakkeet	13 783	13 783	14 136			
Muut kiinteistöosakkeet	483 350	488 344	531 346	482 166	487 161	531 346
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	28 898	28 898	28 898			
	526 381	531 375	574 740	524 176	529 171	574 740
Konserniyritykset						
Muut osakkeet ja osuudet	8 510	8 510	8 510	8 510	8 510	8 510
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	46 415	46 415	48 143	46 415	46 415	48 143
Rahoitusmarkkinavälineet	5 343 875	5 343 875	5 374 309	5 343 875	5 343 875	5 374 309
Kiinnelainasaamiset	1 716 086	1 716 086	1 716 086	1 716 086	1 716 086	1 716 086
Muut lainasaamiset	5 252 670	5 252 670	5 252 670	5 252 670	5 252 670	5 252 670
Talletukset	114	114	114	114	114	114
	12 359 160	12 359 160	12 391 322	12 359 160	12 359 160	12 391 322
	12 894 051	12 899 045	12 974 572	12 891 846	12 896 841	12 974 572
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)	-11 396			-11 396		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia						
Muita arvonkorotuksia		4 995			4 995	
		4 995			4 995	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			75 527			77 732

6 Kiinteistösjoitusten muutokset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet	Lainasaamiset konserni- yrityksiltä	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet
Hankintameno 1.1.	613 280	28 898	36 139	604 096
Lisäykset	386	12 404	11 453	6 052
Vähennykset	-458		-23	-458
Hankintameno 31.12.	613 209	41 302	47 570	609 691
Arvonkorotukset 1.1.	4 995			4 995
Arvonkorotukset 31.12.	4 995			4 995
Kertyneet suunnitelmapoistot/ arvonlennukset 1.1	115 787		1 293	115 787
Suunnitelmapoistot / arvonlennukset ja palautuneet arvonlennukset	37 988		264	37 988
Kertyneet suunnitelmapoistot/ arvonlennukset 31.12.	153 775		1 558	153 775
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen / arvonlennusten jälkeen 31.12.	464 429	41 302	46 012	460 910
Rakennusten arvo kokonais- poistojen jälkeen 31.12.			46 012	

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Jäljellä oleva hankintameno	32 313	32 410	32 313	32 410
Kirjanpitoarvo	32 313	32 410	32 313	32 410
Käypä arvo	34 347	34 938	34 347	34 938
Konserniyhtiöt				
Yhtiöiden lukumäärä	5	3		
Tilikauden voitto (tappio) yhteensä	352	-1 330		

7 Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin joissa on merkittävä omistusosuus, sekä muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Konserniyritysten osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	8 510	8 510	7 301	8 510
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	8 510	8 510	7 301	8 510

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus. Konserniyritysten osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus %	Osuus äänistä %	Nimellis- arvo 1000 mk	Kirjanpito- arvo 31.12.1995 1000 mk	Tilikauden voitto/ tappio 1000 mk	Oma pääoma 1000 mk
Tapiolan Arvo-osuus Oy	1000	20.00	20.00	1 000	1 000	-274	4 615
Vakuutusneuvonta Aura Oy	50	33.33	33.33	5	5	1	27
Vakuutusneuvonta Pohja Oy	50	33.33	33.33	5	5	0	26
Suomen Metsäsijoitus	7500	25.00	25.00	7 500	7 500	33	25 441
				8 510	8 510		

Muut sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus %	Osuus äänistä %	Nimellis- arvo 1000 mk	Kirjanpito- arvo 31.12.1995 1000 mk
Aamulehti-yhtymä Oy	86530	0,90	1,49	865	6 019
Asko Oy	23000	0,33	0,33	1 150	3 197
Aspoyhtymä Oy	16750	0,36	0,36	168	1 519
Benefon Oy	14000	0,30	0,10	28	1 512
Ab Chips Oy Ltd	14500	0,43	0,04	145	2 441
Cultor Oy	53200	0,23	0,28	638	8 009
Espoon Sähkö Oy	149000	0,95	0,95	298	7 805
Finnlines Oy	43500	0,22	0,22	435	3 089
Finnmezzanine rahasto I K	55			2 750	2 750
Huhtamäki Oy	104135	0,35	0,53	2 083	10 865
Instrumentarium Oy	110000	0,55	0,12	1 100	9 346
Kemira Oy	135000	0,11	0,11	1 350	4 928
Kesko Oy	45000	0,05	0,00	450	2 071
Kone Oy	38600	0,64	0,25	1 930	14 012
Kymmene Oy	40000	0,05	0,05	800	4 529
Lassila & Tikanoja Oy	27200	0,62	0,62	272	4 248
Länsivoima Oy	46700	0,72	0,72	467	6 095
Maakuntien Viestintä Oy	10000	3,49	0,80	1 000	1 000
Metra Oy	30000	0,10	0,02	600	4 847
Oy Metsä-Rauma Ab	288000	3,00	3,00	14 400	30 001
Metsä-Serla Oy	46000	0,17	0,13	2 300	6 173
Neste Oy	60000	0,06	0,06	600	4 680
Nokia Oy Ab	10000	0,00	0,00	50	1 434
Nokian Renkaat Oy	84800	0,84	0,84	848	3 065
Olvi Oy	12000	0,59	0,13	120	1 372
Orion-yhtymä Oy	100800	0,20	0,24	1 008	10 118
Oy Partek Ab	33900	0,08	0,08	339	1 692
Raision tehtaات Oy Ab	158400	1,16	0,15	1 584	10 910
Rautakirja Oy	24588	0,38	0,03	492	4 307
Tamfelt Oy Ab	86000	1,29	0,58	860	5 191
Werner Söderström-WSOY	45500	0,38	0,09	455	2 839
Vakuutus Oy Garantia	2960	4,93	4,93	2 960	12 178
Työväen Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva	200	4,44	2,38	2 000	2 000
Muut	184213			2 853	7 274
				47 397	201 514

8 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineetto- mat oikeu- det ja pitkä- vaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineetto- mat oikeu- det ja pitkä- vaikutteiset menot	Konser- niliike- arvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1	30 215	686	30 900	30 215		686	30 900
Hankinnat	6 137		6 137	6 137	918		7 055
Hankintameno 31.12.	36 352	686	37 037	36 352	918	686	37 956
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	7 626	633	8 259	7 626		633	8 259
Suunnitelmapoistot	4 135	16	4 151	4 135		16	4 151
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.	11 761	649	12 410	11 761		649	12 410
Hankintameno suunnitelma- poistojen jälkeen 31.12.	24 590	37	24 627	24 590	918	37	25 546
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	24 590	37	24 627	24 590	918	37	25 546

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
9 Muut lainasaamiset				
Jäljellä oleva hankintameno vakuuden mukaan				
Pankkitakaus	3 650 111	3 939 503	3 650 111	3 939 503
Muu vakuus	1 110 629	1 313 168	1 110 629	1 313 168
Jäljellä oleva hankintameno	4 760 740	5 252 670	4 760 740	5 252 670
10 Eläkelainasaamisten yhteismäärä				
Muut kiinnelainasaamiset	576 986	638 029	576 986	638 029
Muut lainasaamiset	4 094 155	4 264 021	4 094 155	4 264 021
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	4 671 140	4 902 050	4 671 140	4 902 050
11 Oman pääoman muutokset				
Sidottu				
Pohjarahasto	5 000	5 000	5 000	5 000
Takuupääoma	4 800	4 800	4 800	4 800
	9 800	9 800	9 800	9 800
Vapaa				
Varmuusrahasto	11 350	9 450	11 350	9 450
Edellisen tilikauden voitosta	2 400	1 900	2 400	1 900
	13 750	11 350	13 750	11 350
Käyttörahassto	261	205	261	205
Edellisen tilikauden voitosta	12	56	12	56
	273	261	273	261
Edellisten tilikausien voitto/tappio			2 243	-909
Siirretty edellisen tilikauden tappio			-3 687	3 152
			-1 444	2 243
Edellisen tilikauden voitto/tappio	2 796	2 340	-891	5 492
Yhtiökokouksen päätöksellä siirretty:				
Takuupääoman korko	-384	-384	-384	-384
Varmuusrahastoon	-2 400	-1 900	-2 400	-1 900
Käyttörahasstoon	-12	-56	-12	-56
Siirretty voittovaroihin			3 687	-3 152
	0	0	0	0
Tilikauden voitto	3 150	2 796	2 125	-891
	17 173	14 407	14 704	12 963
	26 973	24 207	24 504	22 763

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
12 Varaukset				
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	319 984	273 830	319 984	273 830
Lisäykset	14 396	46 154	14 396	46 154
Luottotappiovaraus 31.12.	334 380	319 984	334 380	319 984
Siirtymävaraus 1.1.	73 840	73 840	73 840	73 840
Siirtymävaraus 31.12.	73 840	73 840	73 840	73 840
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	408 220	393 824	408 220	393 824
Vapaaehtoisista varauksista laskettu verovelka	114 302	98 456	114 302	98 456
Verokanta	28%	25%	28%	25%
13 Vastuut				
Merkintäsitoumukset	7 250	19 696	7 250	19 696
14 Johdon lainat ja eläkesitoumukset				
Lainat				
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle myönnetyt lainat	1 255	1 157	1 255	1 344
Eläkesitoumukset				
Yhtiön johdolle sekä yhtiöön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu sovittu 60 - 63 vuotta.				

Vakavaraisuustunnusluvut

1 000 mk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	26 589	23 823
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	408 220	393 824
Omaisuuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	519 967	75 527
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-24 590	-19 901
	930 185	473 273
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n toimintapääomavaatimus	69 313	65 620
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	175 095	90 600
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 %:lla sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelasta (%)		
- vuodelta 1995	106,2	
- vuodelta 1994	103,4	

Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallitus ehdottaa että tilikauden voitto
3 149 760,00 mk käytetään seuraavasti:

Takuupääomalle maksetaan korkoa 8 prosenttia		384 000,00
Varmuusrahastoon siirretään		2 760 000,00
Käyttörahastoon siirretään		<u>5 760,00</u>
		3 149 760,00

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään
jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Sidottu oma pääoma			
Pohjarahasto	5 000 000,00		
Takuupääoma	<u>4 800 000,00</u>		9 800 000,00
Vapaa oma pääoma			
Varmuusrahasto	16 510 000,00		
Käyttörahasto	<u>278 734,10</u>		16 788 734,10
			<u>26 588 734,10</u>

Espoossa 1. päivänä huhtikuuta 1996

Asmo Kalpala	Pertti Heikkala	Esa Härmälä	Eva-Liisa Inkeroinen
Pauli Leimio	Tom Liljeström	Ismo Luimula	Maj-Len Remahl
Matti Sutinen	Aino Toikka	Pauli Torkko	Riitta Työläjärvi
Raimo Vuorinen			

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön valvontatilintarkastuksen on suorittanut Mauno Tervo, KHT. Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 3 149 760,00 markkaa, on laadittu kirjanpitolaista ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaista tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 16. päivänä huhtikuuta 1996

Mauno Tervo
KHT

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 1995 hallintoneuvosto

ehdottaa, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 24.4.1996

Juhani Ahava
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Keskinäinen
Henkivakuutusyhtiö
Tapiola

Henkivakuutusmarkkinat vilkastuivat ennätysellisesti

Henkivakuutusmarkkinoiden voimakas muutos jatkui vuonna 1995 ja kiinnostus vakuutussäästämistä kohtaan kasvoi.

Perinteiset henkivakuutusyhtiöt ovat ottaneet tuotteistoonsa yhä enemmän pankkitalletuksia muistuttavia säästöhenkivakuutuksia ja lähes jokaisen pankin yhteyteen on muodostunut oma henkivakuutusyhtiö.

Tapiolan henki- ja vapaaehtoisten eläkevakuutusten yhteenlaskettu myynti nousi edellisestä vuodesta 35 prosenttia 94 miljoonaan markkaan. Yksilöllisten eläkevakuutusten osuus myynnistä oli 57 miljoonaa markkaa ja kasvu jopa 89 prosenttia.

Tapiolan markkina-asema yksilöllisissä eläkevakuutuksissa vahvistui. Markkinaosuus sekä uusien vakuutusten että koko vakuutuskannan maksutulon osalta nousi.

Sijoitustyyppisiin henkivakuutuksiin sisältyvän taseriskin takia niitä hankittiin tarkoituksellisen varovaisesti. Osittain tästä syystä henkivakuutusten markkinaosuus laski.

Keskeiset tavoitteet vuodelle 1995 olivat tuloksen ja vakaaraisuuden parantaminen entisestäänkin sekä markkina-aseman vahvistaminen. Erityisenä tavoitteena oli sijoitusomaisuuden rakenteen monipuolistaminen. Pääosiltaan tavoitteet saavutettiin. Henki-Tapiolan kustannukset pysyivät niille varatuissa rajoissa ja sijoitustoiminnan tulos kohentui olennaisesti.

Henki-Tapiolan hallinto ja tilintarkastajat

HENKI-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

	<i>*Toimikausi</i>
Erkki Linturi puheenjohtaja, kanslianeuvos, Helsinki	93-96
Matti Ahde varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Vantaa	95-98
Risto Ihamuotila rehtori, Helsinki	93-96
Erkki Juntunen kunnanjohtaja, Kuusamo	94-97
Pertti Kettunen professori, Jyväskylä	95-98
Vesa Kämäri kenraalimajuri, Helsinki	95-97
Aarre Lepistö toimitusjohtaja, Espoo	93-96
Sisko Mäkelä agronomi, Pyhäntä	94-97
Simo Nuutinen maanviljelijä, Lieksa	94-97
Pekka Paavola toimitusjohtaja, Tampere (1.7.1995 asti)	94-97
Arja Pohja toimiston päällikkö, Turku	93-96
Pentti Rahola järjestöjohtaja, Vantaa	95-98
Mikael Sinervo johtaja, Vantaa	93-96
Aune Tuormaa kotitalousopettaja, Kangasala	93-96
Antti Viirimäki maanviljelysneuvos, Vantaa	93-96

HENKI-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT

<i>Varsinaiset tilintarkastajat</i>
Mauno Tervo ekonomi, KHT SHV Coopers & Lybrand Oy, KHT-yhteisö
<i>Varatilintarkastajat</i>
Ulla Holmström diplomiekonomi, KHT
Jari Miikkulainen kauppatieteiden maisteri, KHT

HENKI-TAPIOLAN HALLITUS

Asmo Kalpala hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja
Pertti Heikkala hallituksen varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja
Pentti Koskinen aktuaarijohtaja
Tom Liljeström sijoitusjohtaja
Jari Saine toimitusjohtaja

<i>Varajäsenet</i>
Antti Calonius suurasiakas- ja jälleenvakuutusjohtaja
Juhani Heiskanen talousjohtaja
Matti Luukko varatoimitusjohtaja
Alpo Mustonen varatoimitusjohtaja

HENKI-TAPIOLAN TOIMITUSJOHTAJA Jari Saine
--

*Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 1995

Henkivakuutusmarkkinoiden vilkastuminen heijastui Henki-Tapiolan tuotekehitykseen. Sopimusasiakkaille otettiin käyttöön uusi ryhmähenkivakuutus, Omaeläkevakuutusta täydennettiin maksunpalautusosalla ja uutena säästämismuotona tuotiin markkinoille Tallettajan Omavara.

Yhdessä muiden Tapiola-yhtiöiden kanssa aloitettiin yhteistyö Työväen Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan kanssa, jonka takuupääomaa merkittiin 0,5 miljoonaa markkaa.

Kirjanpitolain muututtua uudistui myös vakuutusyhtiöiden tilinpäätöskäytäntö. Edellisen vuoden tilinpäätösluvt on tehty vertailukelpoisiksi, joten jäsentely poikkeaa aikaisemmin julkaistuista tilinpäätöksistä.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo

Henki-Tapiolan kokonaisvakuutusmaksutulo oli 528 miljoonaa markkaa. Lisäys oli 26 prosenttia edellisestä vuodesta. Maksutulosta henkivakuutusten osuus oli 360 miljoonaa markkaa eli 68 prosenttia. Yksilöllisen eläkevakuutuksen osuus oli 168 miljoonaa markkaa eli 32 prosenttia.

Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 251 miljoonalla markalla.

Maksetut korvaukset

Henki-Tapiolan maksamat korvaukset olivat 365 miljoonaa markkaa eli 2 prosenttia enemmän kuin vuonna 1994. Säästösommien takaisinmaksut olivat 124 miljoonaa markkaa eli 5 miljoonaa markkaa edellisvuotista enemmän. Takaisinostojen määrä oli 63 miljoonaa markkaa, mikä merkitsi 15 prosentin vähennystä vuodesta 1994.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 199 miljoonaa markkaa. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 37 prosenttia. Lisäksi kirjattiin arvonkorotuksia 12 miljoonaa markkaa.

Korkotuotot kulujen jälkeen olivat 165 miljoonaa markkaa. Lisäystä edellisestä vuodesta oli 36 prosenttia.

Kiinteistösjoitusten nettotuotot kasvoivat 24 prosenttia 62 miljoonaan markkaan.

Sijoitusten myyntivoittoja tuloutui 2 miljoonaa markkaa eli 9 miljoonaa markkaa edellisvuotista vähemmän.

Osakkeiden arvonalennuserä vuonna 1995 oli yhteensä 17 miljoonaa markkaa. Vastaava erä vuonna 1994 oli 6 miljoonaa markkaa.

Kiinteistöjen arvonalennukset olivat 24 miljoonaa markkaa. Vastaava määrä oli edellisenä vuonna 60 miljoonaa markkaa. Kiinteistöjen arvojen kriittistä tarkastelua jatketaan aikaisempien vuosien tapaan myös kuluvana vuonna.

Osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden arvonalennusten palautukset, jotka lisäsivät sijoitustoiminnan tuottoja, olivat yhteensä 13 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjanpitoarvoon laskettuna 3 603 miljoonaa markkaa. Sijoitusten käypä arvo oli 4 077 miljoonaa markkaa.

Korkosijoitukset painottuivat obligaatioihin.

LIIEKULUT

Liikekulut vuonna 1995 olivat 78 miljoonaa markkaa, mikä on 8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Uuden tilinpäätöskäytännön mukaan poistot sisältyvät liikekuluihin ja toimintokohtaiset liikekulut on viety korvaus- ja sijoituskuluihin.

Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 38 miljoonaa markkaa, mikä on 2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön tehtäviä hoitava henkilöstö toimitusjohtajaa ja varatoimitusjohtajaa lukuunottamatta oli Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan palveluksessa. Näistä palveluista maksetut erät sisältyivät yhtiön liikekulujen vastaaviin eriin samalla tavoin kuin jos henkilöstö olisi ollut suoraan Henki-Tapiolan palveluksessa.

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot olivat 1 461 481,00 markkaa. Muut maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 35 568 575,45 markkaa. Maksetut palkat ja palkkiot yhteensä olivat 37 030 056,54 markkaa.

Apollo

Tilivuoden alussa sovittiin valtiiovallan ja vakuutusalan kesken siitä, että muut suomalaiset henkivakuutusyhtiöt kattavat osan Henkivakuutusyhtiö Apollon asiakkaiden menetyksistä. Tuki annetaan henkivakuutusyhtiöiden yhdessä omistaman Henkivakuutusosakeyhtiö Retron (entinen Jälleenvakuutusosakeyhtiö Varma) kautta.

Noin puolet tuesta rahoittaa suoraan Retro ja loppuosa rahoitetaan korottamalla Retron omaa pääomaa. Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan osuus pääoman korotuksesta oli 5,1 miljoonaa markkaa.

TILINPÄÄTÖS

Yhtiön vakuutustekninen tulos parani selvästi vuonna 1995 ja oli hyvin tyydyttävä. Vakuutustekninen tulos käsittää ns. riskiliikkeen, kustannusliikkeen ja korkoliikkeen tuloksen.

Varsinaista vakuutustoimintaa kuvaavan riskiliikkeen tulos oli 31 miljoonaa markkaa voitollinen. Edellisvuonna voitollinen tulos oli 37 miljoonaa markkaa.

Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen uudelleenjärjestelyistä syntyi ylimääräistä kuluja noin 4 miljoonaa markkaa, joka kohdistuu pääosin riskiliikkeeseen.

Kustannusliikkeen tulos oli 14 miljoonaa markkaa negatiivinen. Zillmerointitavan muutos pienensi kuormitustuloa ja heikensi kertaluonteisesti kustannusliikkeen tulosta 14 miljoonalla markalla. Edellisenä vuonna kustannusliike oli 6 miljoonaa markkaa voitollinen.

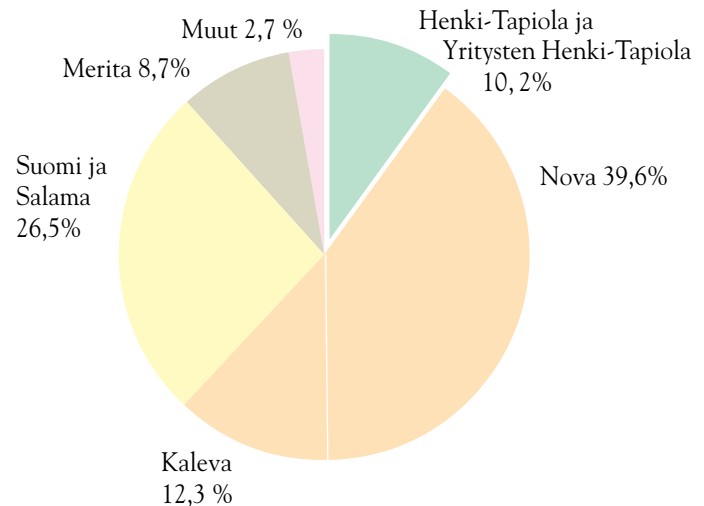
Sijoitustoiminnan tulosta kuvaava korkoliikkeen tulos oli 48 miljoonaa markkaa voitollinen, vuonna 1994 se oli 6 miljoonaa markkaa.

Edellä mainituista eristä muodostuva kokonaistulos oli 65 miljoonaa markkaa voitollinen. Vuonna 1994 se oli 49 miljoonaa markkaa. Lisäksi tehtiin kiinteistösijoitukseen arvonorotusta 12 miljoonalla markalla.

Tulos on hyvin tyydyttävä. Jatkuvat kustannukset on määrätietoisesti työkentelyn tuloksena saatu vastaamaan

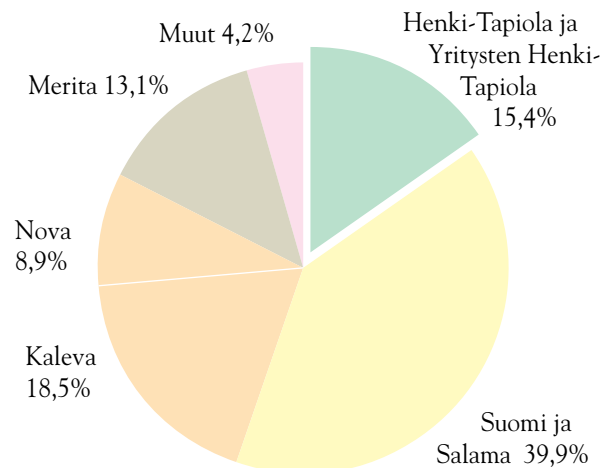
HENKIVAKUUTUSYHTIÖIDEN MARKKINAOSUUDET 1995

Henki-, ryhmähenki- ja yksilöllinen sekä vapaamuotoinen eläkevakuutus. Yhtiöiden yhteenlasketut maksutulot 7 125 Mmk.

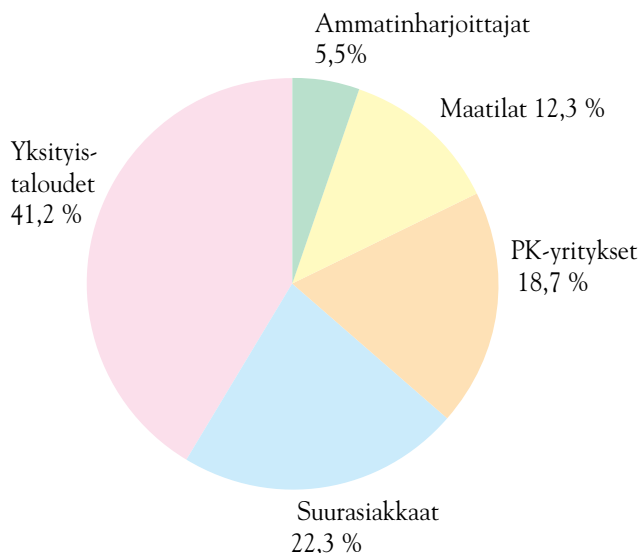

HENKIVAKUUTUSYHTIÖIDEN MARKKINAOSUUDET 1995

Henki-, ryhmähenki- ja yksilöllinen sekä vapaamuotoinen eläkevakuutus, ilman eläkesäätiöiden ja eläkekassojen purkua. Yhtiöiden yhteenlasketut maksutulot 4 725 Mmk.

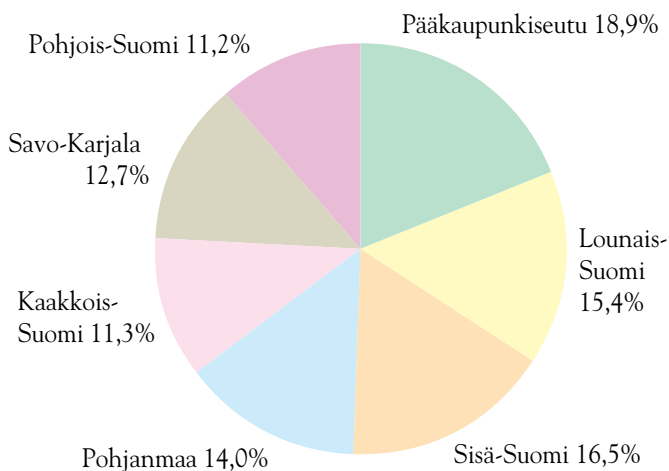

HENKI-TAPIOLAN
MAKSUTULON JAKAUMA
ASIAKASRYHMITTÄIN 1995

HENKI-TAPIOLAN
MAKSUTULON JAKAUMA
ALUEITTAIN 1995

Asiakkaan kotikunnan mukaan sisältäen myös suurasiakkaat

HENKI-TAPIOLAN KONSERNIN
TALOUDELLINEN KEHITYS
TUNNUSLUKUINA

Lukuihin sisältyy myös Yritysten Henki-Tapiola Oy

	1995	1994
VAKAVARAISUUS		
Toimintapääoma, Mmk	714	615
Vähimmäistoimintapääoma, Mmk	273	255
Tasoituspääoma, Mmk	174	172
Vakavaraisuuspääoma, Mmk	888	787
Vakavaraisuusaste%	116,2	115,4
Toimintapääoma-aste%	261,9	241,5

**VAKAVARAISUUSPÄÄOMAN
MUUTOS**

Voitonjaon ja asiakasetujen jälkeen

- vakavaraisuuspääoman muutos, Mmk	101	86
- suhteellinen muutos %	1,7	2,2
Voitonjakoon ja asiakasetuihin käytetty määrä, Mmk	111	84
Ennen voitonjakoa ja asiakasetuja		
- vakavaraisuuspääoman muutos, Mmk	212	170
- suhteellinen muutos %	3,6	4,3
Yhtiön sitoutuneen kokonaispääoman tuottotaso %	7,6	8,1

TEHOKKUUS

Liikekustannussuhde%	112,9	91,7
Liikekulut alkavan taseen loppusummasta %	1,9	2,4

MARKKINAOSUUS

Markkinaosuus %	10,2	12,3
Markkinaosuus ilman säätiöiden purkuja %	15,4	13,6
Markkinaosuus vakuutussäästöistä %	18,6	21,9
Liikevaihto, Mmk	1 220	777

SIJOITUSKANTA

Sijoitusten jakautuma	Mmk	%
- kiinteistösjoitukset	2 070	34,3
- osakkeet	233	3,9
- joukkovelkakirjalainat	2 567	42,5
- muut rahoitusmarkkinavälineet	212	3,5
- lainasaamiset	951	15,8

Käsitteiden määritelmät ja tunnuslukujen laskenta-kaavat on esitetty Lukijan oppaassa sivulla 129.

niille vakuutusmaksuissa varattua määrää. Sijoitustoiminnan tulos kohentui olennaisesti.

Henki-Tapiolan vakavaraisuusaste on 118 prosenttia, ja yhtiö on varsin vakavarainen. Vakavaraisuusaste oli 118 prosenttia myös vuonna 1994.

Omaisuuksien käyvät arvot on arvioitu varovaisesti tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa tarkemmin selostetulla tavalla.

Poistot, yhteensä 11 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sallimat poistot on tehty täysimääräisinä.

Luottotappiovaraus muista saamisista on tehty täyteen määrään.

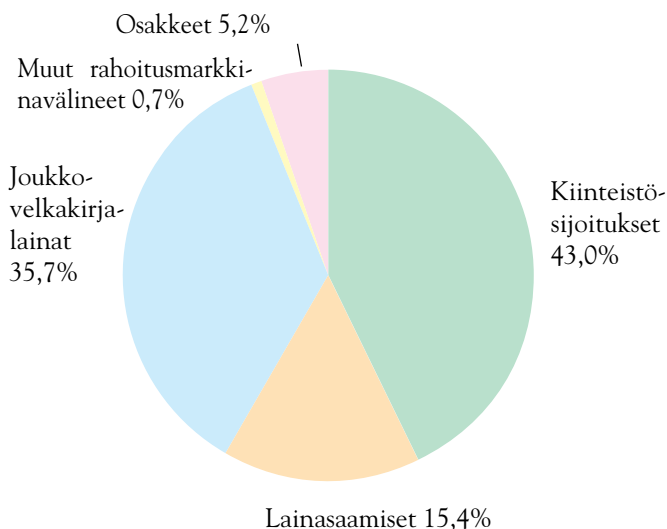
Tilinpäätöksessä varattiin vakuutuksenottajille vuoden 1996 indeksikorotuksia ja lisäetuja varten 64 miljoonaa markkaa, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 80 miljoonaa markkaa.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahaan h.r. siirrettävästä voittopalkkioerästä on 548 352,15 markkaa, mikä sisältyy tuloslaskelman muiden kulujen erään.

Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilivuoden ylijäämä 2 106 914,88 markkaa käytetään siten, että takuupääomalle maksetaan korkoa 8 prosenttia eli 960 000,00 markkaa, varmuusrahaan siirretään 1 100 000,00 markkaa ja käyttörahaan 46 914,88 markkaa. Taseen loppusumma oli 4 051 053 058,76 markkaa.

HENKI-TAPIOLAN SIOITUSTEN JAKAUMA

Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 4 077

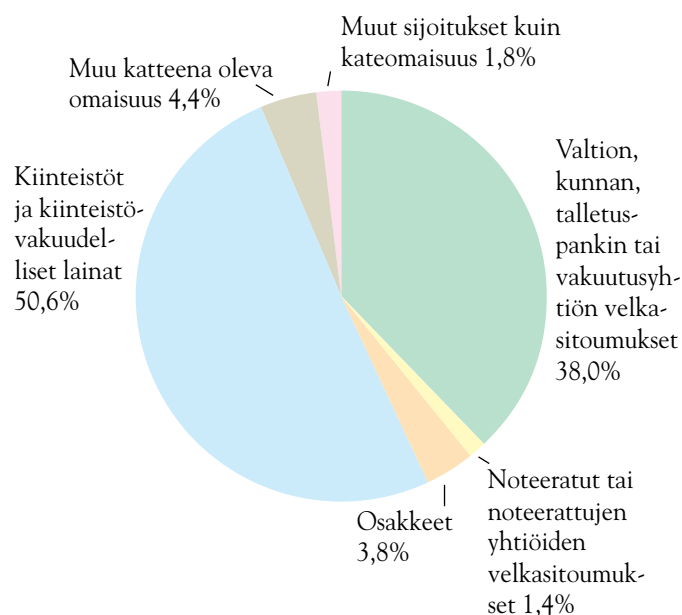
HENKI-TAPIOLAN TULOSANALYYSI

Ei sisällä Yritysten Henki-Tapiolaa

	1995	1994
	Ennakkolaskelma Mmk	Mmk
TULOKSEN MUODOSTUMINEN		
Riskiliike	30	40
Kustannusliike	- 14	3
Korkoliike	50	6
Tulos yhteensä	65	49
Arvonkorotukset	12	
TULOKSEN KÄYTTÖ		
Asiakashyvitykset, alennukset ja lisäedut	- 64	- 80
Tasotusvastuu	- 1	- 12
Poistot ym.	- 10	47
Tilikauden voitto	2	4

HENKI-TAPIOLAN SIOITUSTEN JAKAUMA SIOITUSRISKIN MUKAISESTI

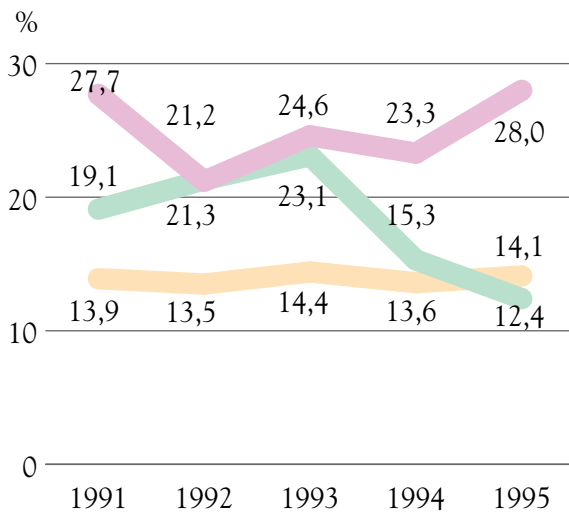
Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 4 077

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofilin. Ryhmittely on sama kuin vastuuvelan katetta koskevissa määräyksissä.

TAPIOLAN HENKIVAKUUTUSLAJIEN MARKKINAOSUUSKEHITYS

Ilman eläkesäätöiden ja eläkekassojen purkuja

- Yksilöllinen eläkevakuutus
- Henkivakuutus ja vapaamuotoinen ryhmähenkivakuutus
- Vapaamuotoinen eläkevakuutus

KONSERNI- TILINPÄÄTÖS

Henki-Tapiolan konserniin sisältyivät 31.12.1995 emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola alakonserneineen sekä kuusi asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

VAKUUTUSTOIMINTA Vakuutusmaksutulo

Konsernin kokonaismaksutulo oli 729 miljoonaa markkaa, mikä merkitsee 22 prosentin vertailukelpoista kasvua vuodesta 1994.

Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 224 miljoonaa markkaa.

Maksetut korvaukset

Maksetut korvaukset olivat yhteensä 543 miljoonaa markkaa, missä on kasvua 4 prosenttia vapaamuotoinen työeläkevakuutus mukaanlukien.

SIOJITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 314 miljoonaa markkaa. Tämän lisäksi tehtiin arvonorotusta 12 miljoonaa markkaa.

Arvonalennuksia on kirjattu 53 miljoonaa markkaa, edellisellä vuonna 65 miljoonaa markkaa. Palautuneita arvonalennuksia aikaisemmilta vuosilta on kirjattu 13 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjanpitoarvoin laskettuna 5 492 miljoonaa markkaa ja vastaavasti käyvin arvoin 6 011 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Liikekulut olivat 93 miljoonaa markkaa, missä lisäystä edellisestä vuodesta on 20 prosenttia.

Palkat ja palkkiot kasvoivat 16 prosenttia ja sosiaalikulut vastaavasti 15 prosenttia.

TILINPÄÄTÖS

Riski-, kustannus- ja korkoliikkeen tulos oli yhteensä 122 miljoonaa markkaa. Vuonna 1994 konsernin tulos oli ilman vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen vaikutusta 60 miljoonaa markkaa.

Poistot kirjattiin suunnitelman mukaisina. Luottotapiovaraus oli vuoden lopussa 12 miljoonaa markkaa.

Tilikauden ylijäämä oli 21 708 385,36 markkaa, josta vähemmistön osuus oli -2 987 829,97 markkaa. Taseen loppusumma oli 5 993 884 905,09 markkaa.

Kiinteistökanta 31.12.1995

1 000 mk

KIINTEISTÖKANTA

Käypä arvo	2 347 122
Kirjanpitoarvo ja lainat	1 983 025
Arvostusero	364 097

Vuokrattavat tilat

Kiinteistötyyppi	*käypä arvo 1000mk	arvo mk/m ²	**nettotuotto 1000mk	nettotuotto %	tyhjä huoneistoala%
Aravakiinteistöt	31 520	2 141	1 645	5,2	3,1
Muut asuinkiinteistöt	384 535	5 957	18 141	4,7	5,6
Liike- ja toimistokiinteistöt	1 356 177	8 899	61 311	4,5	10,1
Teollisuuskiinteistöt	32 955	3 986	1 921	5,8	28,8
Hotellit	401 876	8 131	33 072	8,2	0,0

Yhteensä	2 207 063		116 090		
----------	-----------	--	---------	--	--

* vuokraamattomat tilat ovat mukana arvoissa, tuottoina 0 mk

** lisäksi tilivuoden aikana on saatu korkotukilain mukaista
korkotukea 2 255 000 mk

Kirjanpitoarvo ja lainat	1 865 203
--------------------------	-----------

Kesken vuotta hankitut tai rakenteilla olevat kiinteistöt, metsäomistus sekä kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet

Käypä arvo	45 709
Kirjanpitoarvo ja lainat	38 616

Omassa käytössä olevat tilat

Käypä arvo	94 350
Kirjanpitoarvo ja lainat	79 206

Tyhjää huoneistoalaa oli 31.12.1995 koko kiinteistökannasta 7,7%.
Keskimäärin tiloja on vuoden aikana ollut tyhjänä 8,7%.

Vuokrattavien tilojen realisoitunut tuotto käyväälle arvolle on 5,4%.

Liikepääomavirtalaskelma

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Varojen lähteet:			
Tulorahoitus			
Voitto (Tappio) ennen korkokuluja, satunnaiseriä, varauksia ja veroja	4 537	-52 589	23 332
Oikaisuerät:			
Vastuuvelan muutokset	278 257	186 348	379 241
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	16 470	33 958	17 986
Poistot	10 801	9 155	31 339
	310 064	176 872	451 898
Pääomarahoitus			
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys		441	
Vähemmistöosuuden lisäys			4 394
Varojen lähteet yhteensä	310 064	177 313	456 293
Varojen käyttö:			
Voitonjako			
Verot	724	854	6 220
Takuupääoman korko	960		960
Muu voitonjako	5		5
	1 689	854	7 184
Sijoitukset			
Sijoitusten lisäys (netto)	377 089	75 995	466 813
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäys (netto)	2 575	5 824	6 724
	379 664	81 820	473 537
Pääoman palautukset			
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	21		
Varojen käyttö yhteensä	381 374	82 673	480 721
Liikepääoman lisäys/vähennys	-71 310	94 640	-24 429
Liikepääoman muutos			
Saamisten muutos	-101 670	-32 876	-120 862
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	41 845	-1 410	61 349
Siirtosaamisten muutos	27 626	9 588	60 058
Jälleenvakuutustallettevelkojen muutos	-3	-2	67
Velkojen muutos	-8 870	133 494	15 885
Siirtovelkojen muutos	-30 238	-14 155	-40 926
Liikepääoman lisäys/vähennys	-71 310	94 640	-24 429

Tuloslaskelma

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni		
	1995	1994	1995	1994	
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutulo					
Vakuutusmaksutulo	*1	528 113	420 211	728 494	450 822
Jälleenvakuuttajien osuus		-24 117	-11 425	-30 680	-16 030
		503 997	408 786	697 814	434 792
Sijoitustoiminnan tuotot	4	339 906	321 868	485 025	324 836
Sijoitusten arvonorotus		12 000		12 000	
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	-365 337	-357 290	-542 838	-371 288
Jälleenvakuuttajien osuus		12 072	8 705	15 628	11 622
		-353 265	-348 585	-527 210	-359 666
Korvausvastuun muutos		-36 168	-30 467	-165 367	-36 627
Jälleenvakuuttajien osuus		2 096	-98	2 290	-61
		-34 072	-30 566	-163 077	-36 688
		-387 337	-379 151	-690 287	-396 353
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-251 040	-157 776	-224 005	-157 966
Jälleenvakuuttajien osuus		6 855	1 994	7 840	2 095
		-244 185	-155 782	-216 165	-155 871
Liikekulut	3	-77 634	-71 775	-92 804	-77 503
Sijoitustoiminnan kulut	4	-141 134	-176 297	-170 874	-176 054
Muut kulut		-754		-819	
Vakuutustekninen kate		4 858	-52 351	23 891	-46 153
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Muut tuotot					
Konsernireservin vähennys				7	
Muut		320	345	320	345
		320	345	328	345
Muut kulut					
Konserniliikearvon poisto				-56	
Muut		-642	-583	-777	-631
		-642	-583	-833	-631
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot		-724	-860	-6 214	-1 403
Aikaisempien tilikausien verot		0	6	-6	6
		-724	-854	-6 220	-1 396
Osuus osakkuusyritysten tappiosta verojen jälkeen					
				-53	
Voitto (Tappio) varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		3 813	-53 443	17 112	-47 836
Voitto (Tappio) satunnaiserien jälkeen		3 813	-53 443	17 112	-47 836
Poistoeron lisäys / vähennys		-1 066	-1 254	7 332	-1 254
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys		-639	57 231	252	53 244
Tilikauden voitto		2 107	2 534	24 696	4 154
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta				-2 988	-1 036
Konsernin tilikauden voitto				21 708	3 118

*Viittaus liitetiedon numeroon

Tuloslaskelman liitteet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
Kotimaasta				
Henkivakuutus				
Yksilöllinen henkivakuutus	311 878	275 993	311 878	275 993
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	46 965	21 205	52 405	23 358
Muu ryhmähenkivakuutus	1 349	987	26 471	25 909
	360 192	298 185	390 754	325 260
Eläkevakuutus				
Yksilöllinen eläkevakuutus	167 935	122 063	167 935	122 063
Vapaamuotoinen työeläkevakuutus			169 847	3 555
	167 935	122 063	337 781	125 617
	528 127	420 248	728 535	450 877
Jälleenvakuutus	242	144	242	144
Kokonaisvakuutusmaksutulo	528 369	420 392	728 777	451 021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	-255	-182	-283	-199
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	528 113	420 211	728 494	450 822
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta				
Jatkuvat vakuutusmaksut	473 605	397 433	670 752	425 615
Kertamaksut	54 521	22 815	57 783	25 263
	528 127	420 248	728 535	450 877
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	528 127	420 248	728 535	450 877

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
<i>Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen</i>				
Hyvitykset				
Henkivakuutus				
Yksilöllinen henkivakuutus	30 691	49 118	30 691	49 118
Muu ryhmähenkivakuutus	189	67	1 313	956
	30 880	49 185	32 004	50 074
Eläkevakuutus				
Yksilöllinen eläkevakuutus	28 260	24 841	28 260	24 841
Vapaamuotoinen työeläkevakuutus			34 852	5
	28 260	24 841	63 112	24 846
	59 141	74 026	95 116	74 920
Alennukset				
Henkivakuutus				
Yksilöllinen henkivakuutus	5 233	5 474	5 233	5 474
2 Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta				
Ensivakuutus				
Henkivakuutus	278 545	266 609	295 149	280 607
Takaisinostot	62 023	73 352	62 023	73 352
	340 567	339 962	357 172	353 960
Eläkevakuutus	23 376	16 466	178 975	16 466
Takaisinostot	1 349	862	6 646	862
	24 725	17 328	185 621	17 328
	365 292	357 290	542 793	371 288
Jälleenvakuutus	45		45	
Maksetut korvaukset yhteensä	365 337	357 290	542 838	371 288

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
3 Tuloslaskelman liikekulujen erittely				
Vakuutusten hankintamenot	38 017	35 399	45 538	38 453
Vakuutusten hoitokulut	18 803	17 352	22 973	19 044
Hallintokulut	20 815	19 024	24 927	20 625
Jälleenvakuutuksien palkkiot			-633	-619
Yhteensä	77 634	71 775	92 804	77 503
Vakuutusyhtiöille sovellettujen aikaisempien säännösten ja määräysten mukaiset liikekulut	90 247	84 425	108 560	91 865
3.1 Henkilöstökulujen erittely				
Palkat ja palkkiot	35 813	35 107	45 934	39 175
Luontoisetujen raha-arvo	1 131	1 250	1 362	1 504
Eläkekulut	7 557	7 265	9 749	7 966
Muut henkilösivukulut	4 002	4 255	5 051	4 717
Yhteensä	48 503	47 877	62 096	53 362
3.2 Ensivakuutuksen palkkioiden erittely				
Palkkiot	2 733	2 544	3 004	2 735
Henkilösivukulut		72		77
Yhteensä	2 733	2 616	3 004	2 812
3.3 Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot, myyntivoitot, tappiot ja menonsiirrot				
Maksetut korvaukset	109	82	112	82
Liikekulut	4 637	3 488	5 038	3 577
Sijoitustoiminnan kulut	1 995	1 501	5 504	5 586
Yhteensä	6 741	5 070	10 653	9 246

4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot sijoituksista konserniyrityksiin				
Korkotuotot	3 060			
Tuotot kiinteistösjoituksista konserniyrityksiin				
Korkotuotot	11 096			
Tuotot kiinteistösjoituksista muihin yrityksiin				
Korkotuotot			11	
Muut tuotot	138 529	135 530	171 803	135 530
	138 529	135 530	171 815	135 530
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	4 353	3 441	4 355	2 769
Korkotuotot	167 242	138 806	292 165	142 446
	171 596	142 247	296 521	145 215
Yhteensä	324 281	277 776	468 335	280 745
Palautuneet arvonalennukset	13 007	31 995	13 007	31 995
Myyntivoitot	2 618	12 096	3 682	12 096
Yhteensä	339 906	321 868	485 025	324 836
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösjoituksista				
Konserniyritykset	-16 296			
Muut yritykset	-71 590	-85 730	-94 077	-85 896
	-87 886	-85 730	-94 077	-85 896
Kulut muista sijoituksista	-2 526	-2 397	-3 396	-2 702
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Konserniyritykset	-91	-765		
Muut yritykset	-4 902	-16 309	-9 513	-16 362
	-4 993	-17 074	-9 513	-16 362
Yhteensä	-95 405	-105 202	-106 985	-104 959
Arvonalennukset ja poistot				
Arvonalennukset	-41 477	-65 953	-42 993	-65 953
Rakennusten suunnitelmapoistot	-4 060	-4 085	-20 686	-4 085
	-45 537	-70 038	-63 679	-70 038
Myyntitappiot	-193	-1 057	-210	-1 057
Yhteensä	-141 134	-176 297	-170 874	-176 054
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua				
	198 772	145 571	314 151	148 782
Sijoitusten arvonorotus	12 000		12 000	
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	210 772	145 571	326 151	148 782
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	1 088	860	1 088	860

Tase

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Liikearvo			132	
Muut pitkävaikutteiset menot	8	19 533	23 665	19 915
		19 533	23 665	20 047
Sijoitukset	5			
Kiinteistösijoitukset	6			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		1 388 765	1 399 207	1 893 204
Lainasaamiset konserniyrityksiltä		80 700	80 700	
		1 469 465	1 479 907	1 893 204
Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin joissa on merkittävä omistusosuus				
Konserniyritysten osakkeet ja osuudet	7	39 371	9 371	
Konserniyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset konserniyrityksiltä		35 487	30 000	
Muut osakkeet ja osuudet	7	1 610	1 610	1 377
		76 469	40 982	1 377
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7	154 420	122 679	174 946
Rahoitusmarkkinavälineet		1 361 986	1 037 372	2 554 726
Kiinnelainasaamiset		257 413	261 475	428 808
Muut lainasaamiset	9	253 671	274 448	377 109
Talletukset		30 000		60 000
Muut sijoitukset			30 000	2 013
		2 057 489	1 725 974	3 597 603
		3 603 422	3 246 863	5 492 184
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta			22 499	2 568
Vakuutuksenottajilta		20 709	9 172	
Jälleenvakuutustoiminnasta				9 172
Muut saamiset				
Saamiset konserniyrityksiltä		37 712	18 366	
Saamiset yhteistoimintayrityksiltä		166 647	122 119	
Eläkesiirrot pankkiin			172 617	
Muut saamiset		6 736	11 201	174 833
		211 095	324 302	174 833
		231 804	333 474	197 333
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet	8			
Kalusto		107	141	136
Muut aineelliset hyödykkeet		158	158	163
		265	298	299
Rahat ja pankkisaamiset		111 317	69 472	131 086
		111 582	69 771	131 385
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat		82 576	55 903	141 119
Muut siirtosaamiset				
Etukäteen maksetut korvaukset				9 212
Muut siirtosaamiset		2 136	1 183	2 606
		2 136	1 183	11 818
		84 712	57 086	152 936
		4 051 053	3 730 858	5 971 386
				5 557 388

Tase

1 000 mk		Emoyhtiö		Konserni	
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	10	1995	1994	1995	1994
Sidottu					
Pohjarahasto		26 650	26 650	26 650	26 650
Takuupääoma		12 000	12 000	12 000	12 000
Arvonkorotusrahasto	10	2 100	2 100	2 100	2 100
		40 750	40 750	40 750	40 750
Vapaa					
Varmuusrahasto		18 900	17 371	18 900	17 371
Käyttörahasto		527	487	527	487
Konsernin edellisten tilikausien voitto				1 671	1 087
Tilikauden voitto		2 107	2 534	21 708	3 118
		21 534	20 392	42 807	22 063
		62 284	61 142	83 557	62 813
Varaukset					
Kertynyt poistoero		26 130	25 063	17 731	25 063
Vapaaehtoiset varaukset	11				
Luottotappiovaraus		7 925	7 286	11 211	11 463
Siirtymävaraus			0	1 134	1 134
		7 925	7 286	12 345	12 597
		34 055	32 349	30 076	37 66
Vakuutustekninen vastuuvelka					
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	12	3 473 848	3 222 808	4 022 971	3 798 966
Jälleenvakuuttajien osuus		-17 862	-11 007	-20 092	-12 251
		3 455 985	3 211 800	4 002 879	3 786 715
Henkivakuutuksen korvausvastuu		367 247	331 079	1 664 831	1 499 464
Jälleenvakuuttajien osuus		-4 848	-2 752	-5 467	-3 176
		362 399	328 327	1 659 365	1 496 288
		3 818 384	3 540 127	5 662 244	5 283 002
Jälleenvakuutustalletevelat		17	14	742	809
Velat					
Jälleenvakuutustoiminnasta				838	740
Lainat rahoituslaitoksilta		420	441	33 439	33 386
Muut velat					
Velat konserniyrityksille		1 136	3 556		
Velat yhteistoimintayrityksille		7 442	12 533	7 442	37 335
Velat sivuyhtiöille		26 390	19 426	26 390	19 426
Muut velat					
Velka huoltokonttorin jäsenille		18 696	16 017	18 696	16 017
Muut velat		11 693	4 955	13 599	9 385
		30 389	20 972	66 127	82 163
		65 357	56 487	66 127	82 163
		65 777	56 928	100 404	116 289
Saadut ennakot ja siirtovelat					
Vakuutusmaksuennakot		15 946	6 930	16 625	6 983
Vuokraennakot		1 774	3 162	1 910	3 204
Korkoennakot		11	11		
Arvonlisävelka				132	
Ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut		2 797	3 184	8 042	3 249
Välittömät velat				5 246	1 613
Vuosilomakorvaukset		5 489	4 109	6 750	4 444
Laskut		25 239	18 636	25 250	18 636
Muut siirtovelat		19 281	4 265	19 721	4 621
		70 536	40 298	83 676	42 750
		4 051 053	3 730 858	5 993 885	5 569 128

Taseen liitteet

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero
Sijoitukset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	140 607	185 078	260 627	711 089	983 256	1 033 547
Konserniyhtiöosakkeet	94 631	299 327	299 705			
Muut kiinteistöosakkeet	604 311	904 359	1 192 532	609 900	909 948	1 198 121
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	80 700	80 700	80 700			
	920 249	1 469 465	1 833 564	1 320 989	1 893 204	2 231 668
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	39 371	39 371	39 371	1 377	1 377	1 377
Lainasaamiset	35 487	35 487	35 487			
	74 858	74 858	74 858	1 377	1 377	1 377
Yritykset joissa on merkittävä omistusosuus						
Osakkeet ja osuudet	1 610	1 610	1 610			
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	154 420	154 420	170 844	174 946	174 946	191 734
Rahoitusmarkkinavälineet	1 361 986	1 361 986	1 454 553	2 554 726	2 554 726	2 717 959
Kiinnelainasaamiset	257 413	257 413	257 413	428 808	428 808	428 808
Muut lainasaamiset	253 671	253 671	253 671	377 109	377 109	377 109
Talletukset	30 000	30 000	30 000	62 013	62 013	62 013
	2 057 489	2 057 489	2 166 480	3 597 603	3 597 603	3 777 623
	3 054 207	3 603 422	4 076 513	4 919 969	5 492 184	6 010 668
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korko- tuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)						
				-18 899		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		455 257			455 257	
Muita arvonkorotuksia		<u>93 958</u>			<u>116 958</u>	
		<u>549 215</u>			<u>572 215</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			473 090			518 484

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero
Sijoitukset 31.12.1994

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	142 752	187 833	260 627	704 573	954 350	1 151 794
Konserniyhtiöosakkeet	94 631	299 327	299 705			
Muut kiinteistöosakkeet	623 999	912 047	1 231 530	654 651	942 699	1 137 733
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	80 700	80 700	80 700			
	942 082	1 479 907	1 872 562	1 359 224	1 897 049	2 289 527
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	9 371	9 371	9 371	1 610	1 610	1 610
Lainasaamiset	30 000	30 000	30 000			
	39 371	39 371	39 371	1 610	1 610	1 610
Yritykset joissa on merkittävä omistusosuus						
Osakkeet ja osuudet	1 610	1 610	1 610			
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	122 679	122 679	160 817	125 528	125 528	163 666
Rahoitusmarkkinavälineet	1 037 372	1 037 372	1 040 041	2 122 128	2 122 128	2 124 843
Kiinnelainasaamiset	261 475	261 475	261 475	464 941	464 941	464 941
Muut lainasaamiset	274 448	274 448	274 448	452 682	452 682	452 682
Muut sijoitukset	30 000	30 000	30 000	105	105	105
	1 725 974	1 725 974	1 766 782	3 165 383	3 165 383	3 206 237
	2 709 038	3 246 863	3 680 325	4 526 218	5 064 043	5 497 374
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korko- tuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)	<u>+ 372</u>			<u>+ 372</u>		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		443 867			443 867	
Muita arvonkorotuksia		<u>93 958</u>			<u>93 958</u>	
		<u>537 825</u>			<u>537 825</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>433 462</u>			<u>433 331</u>

6 Kiinteistösijoitusten muutokset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni	
	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet	Lainasaamiset konserni- yrityksiltä	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet
Hankintameno 1.1.	157 713	940 765	80 700	662 496	971 665
Lisäykset	1 320	4 421		5 381	7 278
Vähennykset	-15			-15	
Hankintameno 31.12.	159 018	945 186	80 700	667 862	978 944
Arvonkorotukset 1.1.	34 573	504 472		34 573	504 472
Lisäykset		12 000		12 000	
Arvonkorotukset 31.12.	34 573	516 472		34 573	516 472
Kertyneet suunnitelmapoistot/ arvonlennukset 1.1	34 509	203 805		34 509	203 805
Suunnitelmapoistot / arvonlennukset ja palautuneet arvonlennukset	4 060	24 109		32 676	33 655
Kertyneet suunnitelmapoistot / arvonlennukset 31.12	38 569	227 914		67 186	237 460
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen / arvonlennusten jälkeen 31.12.	155 021	1 223 743	80 700	635 249	1 257 955
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1	25 063			-25 063	
Suunnitelman ylittävät/ alittavat poistot	1 066			7 332	
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 31.12	-26 130			-17 731	
Rakennusten arvo kokonais- poistojen jälkeen 31.12.	167 461			684 703	

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Jäljellä oleva hankintameno				
Kirjanpitoarvo	67 040	85 931	67 040	85 931
Käypä arvo	83 69	120 343	83 694	120 343
Konserniyhtiöt				
Yhtiöiden lukumäärä	12	11		
Tilikauden tappio (voitto) yhteensä-735188				

7 Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus, sekä muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

1 000 mk		Emoyhtiö		Konserni			
		1995	1994	1995	1994		
Konserniyrityksen osakkeet ja osuudet							
Alkuperäinen hankintameno 1.1.		9 371	9 371				
Lisäykset		30 000					
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.		39 371	9 371				
Konserniyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitusmarkkina-							
välineet ja lainasaamiset konserniyrityksiltä							
Alkuperäinen hankintameno 1.1.		30 000					
Lisäykset		5 487	30 000				
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.		35 487	30 000				
Muut osakkeet ja osuudet							
Alkuperäinen hankintameno 1.1.		1 610	1 610	1 610	1 610		
Vähennykset				-233			
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.		1 610	1 610	1 377	1 610		
Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus. Konserniyritysten osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus %	Osuus äänistä %	Nimellis- arvo 1000 mk	Kirjanpito- arvo 31.12.1995 1000 mk	Tilikauden voitto/ tappio 1000 mk	Oma pääoma 1000 mk
Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola	2630000	81,42	81,42	26 300	39 371	18 801	71 297
Muut osakkeet ja osuudet							
Tieto-Tapiola Oy	300	33,33	33,33	600	600	3	1 323
Vakuutusneuvonta Aura Oy	50	33,33	33,33	5	5	1	27
Vakuutusneuvonta Pohja Oy	50	33,33	33,33	5	5	-	26
Tapiolan Arvo-osuus Oy	1000	20,00	20,00	1 000	1 000	-274	4 615
				1 610	1 610		
Muut sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus %	Osuus äänistä %	Nimellis- arvo 1000 mk	Kirjanpito- arvo 31.12.1995 1000 mk		
Aspoyhtymä Oy	12250	0,27	0,27	123	1 037		
Ab Chips Oy Ltd	7000	0,21	0,02	70	1 182		
Cultor Oy	20000	0,09	0,13	240	3 042		
Espoon Sähkö Oy	91000	0,58	0,58	182	5 061		
Huhtamäki Oy	50300	0,17	0,19	1 006	5 257		
Instrumentarium Oy	27600	0,14	0,02	276	2 261		
Kemira Oy	50000	0,04	0,04	500	1 765		
Kesko Oy	25000	0,03	0,00	250	1 150		
Kone Oy	18000	0,30	0,12	900	6 534		
Lassila & Tikanoja Oy	11400	0,26	0,26	114	1 844		
Lännen tehtaat Oy	204600	3,38	3,38	2 046	7 366		
Länsivoima Oy	12120	0,19	0,19	121	1 584		
Metra Oy Ab	10900	0,04	0,02	218	1 608		
Metsä-Serla Oy	228000	0,82	1,30	11 400	19 388		

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Muut sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus-	Osuus	Nimellis-	Kirjanpito-
		osuus	äänistä	arvo	arvo
		%	%	1000 mk	31.12.1995 1000 mk
Neste Oy	35000	0,04	0,04	350	2 730
Nokian renkaat Oy	38400	0,38	0,38	384	1 384
Orion-yhtymä Oy	24700	0,05	0,00	247	2 452
Raision tehtaat Oy Ab	175210	1,29	0,15	1 752	12 278
Tamfelt Oy	37500	0,56	0,09	375	2 248
Werner Söderström-WSOY	23000	0,19	0,05	230	1 428
YIT-yhtymä	1440570	5,75	5,75	14 406	44 658
Jälleenvakuutus Oy Varma	3243	19,30	19,30	324	7 034
Keskinäinen Eläkevakuutus- yhtiö Tapiola	180000	56,30	2,30	1 800	2 700
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	210	100,00	7,00	10 500	10 500
Muut	241436			3 196	7 931
				51 009	154 420

8 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset 31.12.1995

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineetto- mat oikeu- det ja pitkä- vaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineetto- mat oikeu- det ja pitkä- vaikutteiset menot	Konser- niliike- arvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1	36 433	1 183	37 616	36 891	132	1 532	38 555
Hankinnat	2 562	13	2 575	3 070		13	3 083
Hankintameno 31.12.	38 995	1 196	40 191	39 961	132	1 545	41 637
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	12 768	1 042	13 810	12 955		1 350	14 306
Suunnitelmapoistot	6 695	46	6 741	7 090		58	7 148
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.1	19 463	1 088	20 551	20 045		1 409	21 454
Hankintameno suunnitelma- poistojen jälkeen 31.12.	19 533	107	19 640	19 915	132	136	20 183
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	19 533	107	19 640	19 915	132	136	20 183

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
9 Muut lainasaamiset				
Jäljellä oleva hankintameno vakuuden mukaan				
Pankkitakaus	7 698	9 221	88 597	114 379
Vakuutuskirja	47 887	55 775	47 887	55 775
Muu vakuus	198 085	209 452	240 626	282 528
Jäljellä oleva hankintameno	253 671	274 448	377 109	452 682

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
10 Oman pääoman muutokset				
Sidottu				
Pohjarahasto	26 650	26 650	26 650	26 650
Takuupääoma	12 000	12 000	12 000	12 000
Arvonkorotusrahasto	2 100		2 100	
Siirto omasta pääomasta		2 100		2 100
	40 750	40 750	40 750	40 750
Vapaa				
Arvonkorotusrahasto		2 100		2 100
Siirto sidottuun omaan pääomaan		-2 100		-2 100
		0		0
Varmuusrahasto	17 371	16 370	17 371	16 370
Siirretty edellisen tilikauden voitosta	1 529	1 001	1 529	1 001
	18 900	17 371	18 900	17 371
Käyttörahassto	487	487	487	487
Siirretty edellisen tilikauden voitosta	45		45	
Käytetty yleishyödyllisiin tarkoituksiin	-5		-5	
	527	487	527	487
Edellisten tilikausien konsernin voitto			1 087	164
Siirretty voittovaroista			584	923
			1 671	1 087
Edellisen tilikauden voitto	2 534	1 001	3 118	2 404
Yhtiökokouksen päätöksellä siirretty				
Takuupääoman korko/Osinkona	-960		-960	-480
Varmuusrahastoon	-1 529	-1 001	-1 529	-1 001
Käyttörahasstoon	-45		-45	-923
Siirretty voittovaroihin			-584	
	0	0	0	0
Tilikauden voitto	2 107	2 534	21 708	3 118
	21 534	20 392	42 807	22 063
	62 284	61 142	83 557	62 813
Arvonkorotusrahaston erittely				
Arvonkorotusrahasto 1. 1.	2 100	2 100	2 100	2 100
Arvonkorotusrahasto 31.12.	2 100	2 100	2 100	2 100
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	2 100	2 100	2 100	2 100
11 Varaukset				
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	7 286	7 916	11 463	8 106
Lisäykset		639	639	3 987
Vähennykset		-630	-891	-630
Luottotappiovaraus 31.12.	7 925	7 286	11 211	11 463
Siirtymävaraus 1.1.		56 601	1 134	57 735
Vähennykset		-56 601		-56 601
Siirtymävaraus 31.12.		0	1 134	1 134
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	7 925	7 286	12 345	12 597
Poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista laskettu verovelka	9 535	8 087	8 421	9 415
Verokanta	28%	25%	28%	25%

12 Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt aktivoidut hankintamenot (ns. zillmerointi)

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	1995	1994	1995	1994
Henkivakuutus	14 431	19 873	14 431	19 873
Eläkevakuutus	20 009	34 439	20 009	34 439
	34 440	54 312	34 440	54 312
13 Vastuut				
Merkintäsitoumukset		19 696		19 696
Eläkevastuu				
Eläkekassa Elonvaran kannansiirron yhteydessä Keskinäiselle Eläkevakuutusyhtiölle Tapiolalle 30.4.1991 annettuun sitoumukseen perustuva kattamaton eläkevastuu	7 824	8 956	7 824	8 956

14 Johdon eläkesitoumukset

Yhtiön johdolle sekä yhtiöön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60 - 63 vuotta.

Vakavaraisuustunnusluvut

1 000 mk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	61 324	60 182
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	34 057	32 349
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	473 090	433 462
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-19 533	-17 625
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	-7 824	-7 824
	541 115	508 369
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n toimintapääomavaatimus	191 549	180 880
Runsasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	123 760	123 187
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 %:lla sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelasta (%)		
- vuodelta 1995	118,0	
- vuodelta 1994	118,5	

Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallitus ehdottaa että tilikauden voitto
2 106 914,88 mk käytetään seuraavasti:

Takuupääomalle maksetaan korkoa 8 prosenttia	960 000,00	
Varmuusrahastoon siirretään	1 100 000,00	
Käyttörahastoon siirretään	<u>46 914,88</u>	
		2 106 914,88

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä
hyväksytään jakautuu yhtiön oma pääoma
seuraavasti:

Sidottu oma pääoma		
Pohjarahasto	26 650 000,00	
Takuupääoma	12 000 000,00	
Arvonkorotusrahasto	<u>2 100 000,00</u>	40 750 000,00
Vapaa oma pääoma		
Varmuusrahasto	20 000 000,00	
Käyttörahasto	<u>574 129,71</u>	20 574 129,71
		<u>61 324 129,71</u>

Espoossa 1. päivänä huhtikuuta 1996

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Pentti Koskinen

Tom Liljeström

Jari Saine

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön valvontatilintarkastuksen on suorittanut Mauno Tervo, KHT. Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 2 106 914,88 markkaa, on laadittu kirjanpitolaista ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaista tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 16. päivänä huhtikuuta 1996

Mauno Tervo
KHT

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 1995 hallintoneuvosto

ehdottaa, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 24.4.1996

Erkki Linturi
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Yrittäjien
Henkivakuutus Oy
Tapiola

Yritysten Henki-Tapiola on yritysten erikoisyhtiö

Henkivakuutusyhtiöt ovat onnistuneet herättämään myös yritysasiakkaiden kiinnostuksen. Yrityksille on tarjolla vakuutuksia, jotka toimivat avainhenkilöiden kannustimina, ja ovat kannattavia sekä yritykselle että työntekijöille. Tämä näkyy henkivakuutusyhtiöiden sekä myynnin että maksutulon tuntuvana kasvuna myös yritysmarkkinoilla.

Vapaaehtoisten henkilövakuutusten kysynnän kasvu johtuu osittain myös sosiaaliturvan täydentämistarpeen lisääntymisestä. Henkivakuutusyhtiöiden tuotevalikoima on monipuolistunut ja henkivakuutusten tuotto on varsin kilpailukykyinen muiden säästämismuotojen kanssa.

Yritysten Henki-Tapiola keskittyi vuonna 1995 toimintansa käynnistämiseen ja laajentamiseen. Tuotekehitystyö käynnistyi ja yksilöllistä eläkevakuutusta kehitettiin yrityksille sopivaksi. Myös lisäeläkkeiden hoitojärjestelmää uudistettiin.

Yritysten Henki-Tapiolan tulos 1995 oli hyvä ja vakavaraisuus kasvoi merkittävästi.

Yritysten Henki-Tapiolan hallinto ja tilintarkastajat

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

	<i>*Toimikausi</i>
Kari Neilimo puheenjohtaja, professori, Kangasala	94-97
Pekka Räihä varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Kajaani	94-97
Jari Bachmann toimitusjohtaja, Helsinki	94-96
Magnus Hästö toimitusjohtaja, Helsinki	95-98
Kalevi Liukkonen kauppaneuvos, Jyväskylä	95-98
Joel Nemes toimitusjohtaja, Espoo	94-96
Jorma Niiniahho toimitusjohtaja, Hamina	95-98
Marjut Nordström toimitusjohtaja, Asikkala	94-97
Jussi Pajunen hallituksen puheenjohtaja, Helsinki	94-96
Simo Palokangas toimitusjohtaja, Turku	94-97
Matti Ristikangas toimitusjohtaja, Iisalmi	95-98
Jukka Salminen johtaja, Helsinki	94-96
Pekka Suninen laamanni, Lappeenranta	94-96
Antero Taanila hallintojohtaja, Kokkola	95-98
Matti Virranniemi johtaja, Kuusamo	94-97

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT

<i>Varsinaiset tilintarkastajat</i>
Mauno Tervo ekonomi, KHT SHV Coopers & Lybrand Oy, KHT-yhteisö
<i>Varatilintarkastajat</i>
Ulla Holmström diplomiekonomi, KHT
Jari Miikkulainen kauppätieteiden maisteri, KHT

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN HALLITUS

Asmo Kalpala hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja
Pertti Heikkala hallituksen varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja
Pentti Koskinen aktuaarijohtaja
Tom Liljeström sijoitusjohtaja
Jari Saine toimitusjohtaja
<i>Varajäsenet</i>
Antti Calonius suurasiakas- ja jälleenvakuutusjohtaja
Juhani Heiskanen talousjohtaja
Matti Luukko varatoimitusjohtaja
Alpo Mustonen varatoimitusjohtaja

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN TOIMITUSJOHTAJA

Jari Saine

*Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 1995

Yritysten Henki-Tapiola kehitti toimintaansa yritysten erikoisyhtiönä. Yhtiö on Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan tytäryhtiö. Yksilöllistä eläkevakuutusta kehitettiin yrityksille soveltuvaksi ja laajamittaista lisäeläkkeiden hoitojärjestelmän uudistamista jatkettiin.

Yhdessä muiden Tapiola-yhtiöiden kanssa aloitettiin yhteistyö Työväen Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan kanssa, jonka takuupääomaa merkittiin 0,5 miljoonaa markkaa.

Kirjanpitolain muututtua uudistui myös vakuutusyhtiöiden tilinpäätöskäytäntö. Edellisen vuoden tilinpäätösluvut on tehty vertailukelpoisiksi, joten jäsentely poikkeaa aikaisemmin julkaistuista tilinpäätöksistä.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo

Yhtiön kokonaisvakuutusmaksutulo oli 200 miljoonaa markkaa, josta vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen osuus oli 170 miljoonaa markkaa. Pääosa tästä vakuutuslajista tuli yhtiöön 31.12.1994 kannansiirrolla Eläke-Tapiolasta. Vertailukelpoinen maksutulon kasvu oli 14 prosenttia.

Maksetut korvaukset

Maksetut korvaukset olivat 178 miljoonaa markkaa. Vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen korvaukset kasvoivat 6 prosenttia 161 miljoonaan markkaan. Ryhmähenkivakuutuksen korvaukset olivat 17 miljoonaa markkaa,

missä oli kasvua 25 prosenttia. Takaisinostot olivat 5 miljoonaa markkaa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 122 miljoonaa markkaa, mikä sisältää arvonalennuksia kiinteistöistä 9,6 miljoonaa markkaa ja obligaatioista 1,5 miljoonaa markkaa.

Korkotuotot kulujen vähentämisen jälkeen olivat 122 miljoonaa markkaa ja tuotot kiinteistösijoituksista 11 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjanpitoarvoin laskettuna 1.884 miljoonaa markkaa, josta rahoitusmarkkinavälineiden osuus oli 1.193 miljoonaa markkaa ja kiinteistösijoitusten osuus 347 miljoonaa markkaa. Sijoitusten käypä arvo oli 1.956 miljoonaa markkaa.

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN TULOSANALYYSI

	1995	1994
	Mmk	Mmk
TULOKSEN MUODOSTUMINEN		
Riskiliike	7	7
Kustannusliike	2	2
Korkoliike	49	3
Tulos yhteensä	57	12
Arvonkorotukset	–	–
TULOKSEN KÄYTTÖ		
Asiakashyvitykset, alennukset ja lisäedut	–27	–1
Tasointuvastuu	1	–2
Poistot ym.	–12	–7
Tilikauden voitto	19	2

LIIEKULUT

Yhtiön liiekekulut olivat 15,2 miljoonaa markkaa, vuotta aikaisemmin ne olivat 5,7 miljoonaa markkaa. Syynä kulujen kasvuun on toiminnan laajentuminen.

Palkat ja palkkiot olivat 8,8 miljoonaa markkaa, missä on kasvua 5,8 miljoonaa markkaa. Sosiaalikulut kasvoivat 1,1 miljoonasta markasta 3,2 miljoonaan markkaan.

Yhtiön tehtäviä hoitava henkilöstö toimitusjohtajaa ja varatoimitusjohtajaa lukuunottamatta oli Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan palveluksessa. Näistä palveluksista maksetut erät sisältyivät yhtiön liiekekulujen vastaaviin eriin samoin kuin jos henkilöstö olisi ollut suoraan yhtiön palveluksessa.

Yhtiön hallituksen jäsenille maksetut palkat ja palkkiot olivat 240.959,00 markkaa. Muut maksetut palkat ja palkkiot olivat 7.931.512,21 markkaa. Maksetut palkat ja palkkiot yhteensä olivat 8.172.471,21 markkaa.

TILINPÄÄTÖS

Yhtiön tulos oli hyvä. Tulos muodostuu riskiliikkeen, korkoliikkeen ja kustannusliikkeen tuloksesta.

Riskiliikkeen tulos on voitollinen 6,7 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna se oli 5,5 miljoonaa markkaa. Kustannusliikkeen tulos oli 1,8 miljoonaa markkaa voitollinen, edellisenä vuonna 2,2 miljoonaa markkaa ja korkoliike oli voitollinen 48,8 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 3,5 miljoonaa markkaa. Koko vakuutustekninen tulos on 57,3 miljoonaa markkaa voitollinen, edellisenä vuonna 11,3 miljoonaa markkaa.

Poistot, yhteensä 1,8 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sallimat poistot on tehty täysimääräisinä. Luottotappiovaraus muista saamisista tehtiin enimmäismäärän suuruisena.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahaan h.r. siirrettävästä voittopalkkioerästä on 135.741,33 markkaa. Erä sisältyy tuloslaskelmassa muihin kuluihin.

Vakavaraisuusaste nousi 108 prosentista 113 prosenttiin.

Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilivuoden ylijäämä 18.801.139,49 markkaa siirretään voittovaroihin.

KONSERNI-TILINPÄÄTÖS

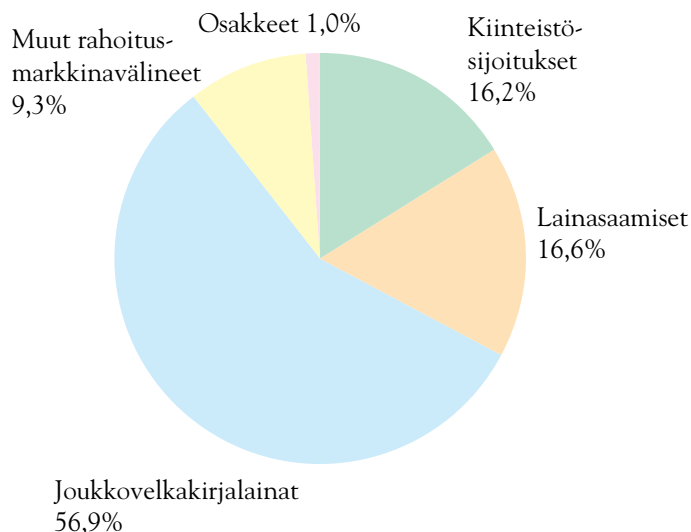
Yritysten Henki-Tapiolan konserniin sisältyi 31.12.1995 emoyhtiön lisäksi kuusi asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

VAKUUTUSTOIMINTA Vakuutusmaksutulo

Konsernin kokonaismaksutulo oli 200 miljoonaa markkaa, jonka vertailukelpoinen kasvu oli 14 prosenttia.

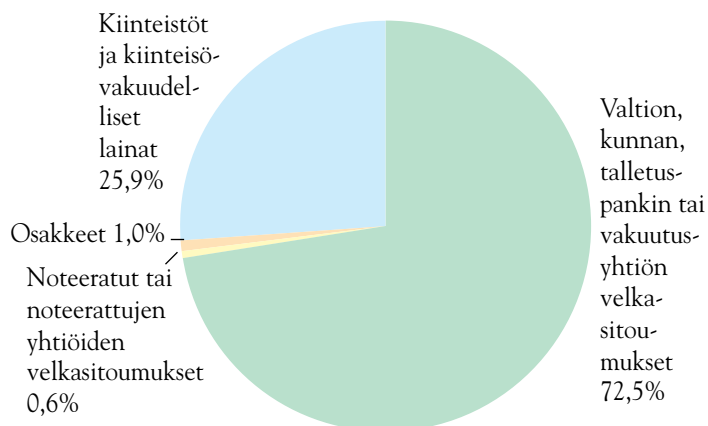
YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN SIOJITUSTEN JAKAUMA

Käypä arvo 31.12.1995 Mmk 1 956

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN SIOJITUSTEN JAKAUMA SIOJITUSRISKIN MUKAISESTI

Käypä arvo 31. 12. 1995 Mmk 1 956

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofilin. Ryhmittely on sama kuin vastuuvelan katetta koskevissa määräyksissä.

Vakuutusmaksuvastuu vuoden lopussa oli 549 miljoonaa markkaa.

Maksetut korvaukset

Maksetut korvaukset olivat 178 miljoonaa markkaa ja korvausvastuu vuoden lopussa 1.298 miljoonaa markkaa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat konsernissa 119 miljoonaa markkaa. Arvonlennuksia kirjattiin 11 miljoonaa markkaa. Arvonkorotuksia ei tehty. Sijoitusten kirjanpitoarvo oli 1.894 miljoonaa markkaa ja käypä arvo 1.965 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Liikekulut olivat 15 miljoonaa markkaa. Vapaamuotoisen työeläkekannan siirtyminen Yritysten Henki-Tapiolan hoitoon on lisännyt liikekuluja.

TILINPÄÄTÖS

Vakuutustekninen tulos 57 miljoonaa markkaa, oli hyvä ja konsernin vakavaraisuus vahvistui.

Poistot, yhteensä 5,3 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Luottotappiovaraus muista saamisista tehtiin enimmäismäärän suuruisena.

Tilikauden voitto oli 17.079.046,24 markkaa ja taseen loppusumma 1.986.604.710,74 markkaa.

Kiinteistökanta 31.12.1995

1.000 MK

KIINTEISTÖKANTA

Käypä arvo	396 609
Kirjanpitoarvo ja lainat	396 521
Arvostusero	88

Vuokrattavat tilat

Kiinteistötyyppi	*käypä arvo 1000mk	arvo mk/m ²	**nettotuotto 1000mk	nettotuotto %	tyhjä huoneistoala%
Muut asuinkiinteistöt	67 081	8 552	2 608	3,9	0,4
Liike- ja toimistokiinteistöt	179 280	8 172	2 594	1,5	27,5
Hotellit	101 646	8 938	9 020	8,9	0,0
Yhteensä	348 007		14 222		

* vuokraamattomat tilat ovat mukana arvoissa, tuottoina 0 mk
 ** lisäksi tilivuoden aikana on saatu korkotukilain mukaista
 korkotukea 291 000 mk

Kirjanpitoarvo ja lainat	347 885
--------------------------	---------

Kesken vuotta hankitut tai rakenteilla olevat kiinteistöt, metsäomistus sekä kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet

Käypä arvo	45 559
Kirjanpitoarvo ja lainat	45 559

Omassa käytössä olevat tilat

Käypä arvo	3 043
Kirjanpitoarvo ja lainat	3 077

Tyhjää huoneistoalaa oli 31.12.1995 koko kiinteistökannasta 12,0%.
 Keskimäärin tiloja on vuoden aikana ollut tyhjänä 15,9%.”

Vuokrattavien tilojen realisoitunut tuotto käyväälle arvolle on 4,2%.

Liikepääomavirtalaskelma

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Varojen lähteet:			
Tulorahoitus			
Voitto ennen korkokuluja, satunnaiseriä, varauksia ja veroja	28 256	6 822	22 474
Oikaisuerät:			
Vastuavelan muutokset	100 984	1 704 513	1 843 860
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	11 062		15 951
Poistot	1 833	91	408
	142 135	1 711 425	1 882 692
Pääomarahoitus			
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	5 487	30 000	30 000
Vapaaehtoiset varaukset			5 311
Oman pääoman lisäys		30 000	52 496
	5 487	60 000	87 807
Varojen lähteet yhteensä	147 622	1 771 425	1 970 499
Varojen käyttö:			
Voitonjako			
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot	3 111		
Verot	6 286	711	6 286
Osingot		984	
	9 396	1 695	6 286
Sijoitukset			
Sijoitusten lisäys (netto)	73 535	1 783 958	1 910 379
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäys (netto)	507	70	819
	74 042	1 784 027	1 911 198
Varojen käyttö yhteensä	83 438	1 785 722	1 917 484
Liikepääoman lisäys/vähennys	64 184	-14 297	53 015
Liikepääoman muutos			
Saamisten muutos	-2 091	-19 181	4 182
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	19 504	-175	19 769
Siirtosaamisten muutos	32 524	34 994	67 814
Jälleenvakuutustallettevelkojen muutos	70	-180	-725
Velkojen muutos	24 671	-28 166	-24 961
Siirtovelkojen muutos	-10 494	-1 589	-13 064
Liikepääoman lisäys/vähennys	64 184	-14 297	53 015

Tuloslaskelma

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Vakuutustekninen laskelma:			
Vakuutusmaksutulo			
Vakuutusmaksutulo	*1	200 381	30 611
Jälleenvakuuttajien osuus		-6 564	-4 605
		193 817	26 006
Sijoitustoiminnan tuotot	4	151 758	4 406
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	2	-177 501	-13 998
Jälleenvakuuttajien osuus		3 556	2 918
		-173 945	-11 081
Korvausvastuun muutos		-129 199	-6 160
Jälleenvakuuttajien osuus		194	38
		-129 005	-129 005
		-302 950	-17 202
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Vakuutusmaksuvastuun muutos		27 035	-191
Jälleenvakuuttajien osuus		985	101
		28 021	-89
Liikekulut	3	-15 170	-5 728
Sijoitustoiminnan kulut	4	-30 132	-523
Muut kulut		-64	-64
Vakuutustekninen kate		25 281	6 870
			22 610
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:			
Muut tuotot			0
Muut kulut			
Konserniliikkeen poisto			-1
Muut		-136	-48
		-136	-48
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta			
Tilikauden verot		-6 280	-710
Aikaisempien tilikausien verot		-6	-1
		-6 286	-711
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		18 859	6 111
			16 188
Voitto satunnaiserien jälkeen		18 859	6 111
			16 188
Poistoeron lisäys		-949	
Vapaaehtoisten varausten vähennys/lisäys		891	-3 987
Tilikauden voitto / konsernin tilikauden voitto		18 801	2 124
			17 079

*Viittaus liitetiedon numeroon

Tuloslaskelman liitteet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
1 Vakuutusmaksutulo			
Ensivakuutus			
Kotimaasta			
Henkivakuutus			
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	5 440	2 153	5 440
Muu ryhmähenkivakuutus	25 121	24 922	25 121
	30 562	27 074	30 562
Eläkevakuutus			
Vapaamuotoinen työeläkevakuutus	169 847	3 555	169 847
Kokonaisvakuutusmaksutulo	200 409	30 629	200 409
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	-27	-18	-27
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	200 381	30 611	200 381
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta			
Jatkuvat vakuutusmaksut	197 147	28 182	197 147
Kertamaksut	3 262	2 447	3 262
	200 409	30 629	200 409
Vakuutusmaksut sopimuksista jotka oikeuttavat hyvitykseen	200 409	30 629	200 409

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
<i>Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen</i>			
Hyvitykset			
Henkivakuutus			
Muu ryhmähenkivakuutus	1 124	889	1 124
Eläkevakuutus			
Vapaamuotoinen työeläkevakuutus	34 852	5	34 852
	35 975	894	35 975
2 Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta			
Ensivakuutus			
Henkivakuutus	16 605	13 998	16 605
Eläkevakuutus	155 599		155 599
Takaisinostot	5 297		5 297
	160 896		160 896
Maksetut korvaukset yhteensä	177 501	13 998	177 501

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
3 Tuloslaskelman liikekulujen erittely			
Vakuutusten hankintamenot	7 521	3 054	7 521
Vakuutusten hoitokulut	4 170	1 691	4 170
Hallintokulut	4 112	1 602	4 112
Jälleenvakuuttajien palkkiot	-633	-619	-633
Yhteensä	15 170	5 728	15 170
Vakuutusyhtiölle sovellettujen aikaisempien säännösten ja määräysten mukaiset liikekulut	18 312	7 439	18 312
3.1 Henkilöstökulujen erittely			
Palkat ja palkkiot	8 810	2 880	8 845
Luontoisetujen raha-arvo	221	244	221
Eläkekulut	2 028	613	2 033
Muut henkilösivukulut	945	370	948
Yhteensä	12 005	4 106	12 047
3.2 Ensivakuutuksen palkkioiden erittely			
Palkkiot	271	191	271
Henkilösivukulut	0	5	
Yhteensä	271	196	271
3.3 Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot , myyntivoitot, tappiot ja menonsiirrot			
Maksetut korvaukset	3	1	3
Liikekulut	401	89	401
Sijoitustoiminnan kulut	4	1	4
Yhteensä	408	91	408

4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Sijoitustoiminnan tuotot:			
Tuotot sijoituksista konserniyrityksiin			
Korkotuotot	91	765	91
Tuotot kiinteistösijoituksista konserniyrityksiin			
Korkotuotot	2 838		182
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin			
Muut tuotot	21 911		24 559
	24 749		24 740
Tuotot muista sijoituksista			
Osinkotuotot	2	1	2
Korkotuotot	125 852	3 640	125 919
	125 854	3 641	125 921
<i>Yhteensä</i>	150 694	4 406	150 753
Myyntivoitot	1 064		1 064
<i>Yhteensä</i>	151 758	4 406	151 817
Sijoitustoiminnan kulut:			
Kulut kiinteistösijoituksista			
Konserniyritykset	-9 215		-7 069
Muut	-4 371	-165	-5 691
	-13 586	-165	-12 760
Kulut muista sijoituksista	-870	-304	-870
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut			
Konserniyritykset	-3 060		-3 151
Muut	-111	-53	-111
	-3 171	-53	-3 262
<i>Yhteensä</i>	-17 627	-523	-16 892
Arvonlennukset ja poistot			
Arvonlennukset	-11 062		-11 062
Rakennusten suunnitelmapoistot	-1 426		-4 889
	-12 488		-15 951
Myyntitappiot	-17		-17
<i>Yhteensä</i>	-30 132	-523	-32 861
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	121 627	3 883	118 956
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	121 627	3 883	118 956
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	1	0	1

Tase

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
VASTAAVAA			
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	383	383
Sijoitukset	5		
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	6	317 218	326 355
Lainasaamiset konserniyrityksiltä		29 324	29 791
		346 543	356 146
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7	19 685	152
Rahoitusmarkkinavälineet		1 192 739	1 084 756
Kiinnelainasaamiset		171 395	203 466
Muut lainasaamiset	9	123 439	178 234
Talletukset		30 000	30 000
		1 537 258	1 466 608
		1 883 801	1 822 754
Saamiset			
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		1 790	2 568
Muut saamiset			
Saaminen konserniyritykseltä			2 080
Muut saamiset		1 285	518
		1 285	2 598
		3 075	5 166
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Kalusto	8	29	41
Rahat ja pankkisaamiset		19 769	265
		19 798	306
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		58 543	35 265
Muut siirtosaamiset			
Etukäteen maksetut korvaukset		9 212	9 212
Muut siirtosaamiset		59	24
		9 271	24
		67 814	35 289
		1 974 871	1 986 605

Tase

1 000 mk		Emoyhtiö		Konserni
		1995	1994	1995
VASTATTAVAA				
<i>Oma pääoma</i>	10			
Sidottu				
Osakepääoma		32 300	12 300	32 300
Vararahasto		16 180	6 180	16 180
Osakeanti			30 000	
		48 480	48 480	48 480
Vapaa				
Edellisten tilikausien voitto		4 016	1 892	4 016
Tilikauden voitto		18 801	2 124	17 079
		22 817	4 016	21 095
		71 297	52 496	69 575
<i>Varaukset</i>	11			
Kertynyt poistoero		949		
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus		3 286	4 177	3 286
Siirtymävaraus		1 134	1 134	1 134
		4 420	5 311	4 420
		5 369	5 311	4 420
<i>Pääomalainat</i>		30 000	30 000	30 000
<i>Vakuutustekninen vastuuvelka</i>				
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu		549 123	576 158	549 123
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 229	-1 244	-2 229
		546 894	574 914	546 894
Henkivakuutuksen korvausvastuu		1 297 584	1 168 385	1 297 584
Jälleenvakuuttajien osuus		-618	-424	-618
		1 296 966	1 167 961	1 296 966
		1 843 860	1 742 875	1 843 860
<i>Jälleenvakuutustallettevelat</i>		725	795	725
<i>Velat</i>				
Jälleenvakuutustoiminnasta		838	740	838
Muut velat				
Velka konserniyritykselle		9 898		22 308
Velka yhteistoimintayhtiölle			24 802	
Muut velat		8	4 386	1 815
		9 906	29 188	24 123
		10 744	29 928	24 961
<i>Saadut ennakot ja siirtovelat</i>				
Vakuutusmaksuennakot		679	53	679
Vuokraennakot		27		106
Arvonlisäverovelka				109
Ennakonpidätys- ja sosiaaliturvamaksuvelka		5 241	65	5 241
Välittömät verot		5 245	1 613	5 246
Vuosilomakorvaukset		1 261	335	1 261
Muut siirtovelat		422	315	422
		12 876	2 382	13 064
		1 974 871	1 863 787	1 986 605

Taseen liitteet

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero Sijoitukset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	48 010	48 010	48 652	202 055	202 055	202 055
Konserniyhtiöosakkeet	263 620	263 620	263 065	146 187	146 187	145 384
Muut kiinteistöosakkeet	5 589	5 589	5 589	5 589	5 589	5 589
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	29 324	29 324	29 324	3 339	3 339	3 339
	346 543	346 543	346 630	357 170	357 170	356 367
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	19 685	19 685	20 890	19 685	19 685	20 890
Rahoitusmarkkinavälineet	1 192 739	1 192 739	1 263 406	1 192 739	1 192 739	1 263 406
Kiinnelainasaamiset	171 395	171 395	171 395	171 395	171 395	171 395
Muut lainasaamiset	123 439	123 439	123 439	123 439	123 439	123 439
Talletukset	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
	1 537 258	1 537 258	1 609 130	1 537 258	1 537 258	1 609 130
	1 883 801	1 883 801	1 955 760	1 894 428	1 894 428	1 965 497
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (+/-)	-5 036			-5 036		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		-			-	
Muita arvonkorotuksia		-			-	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			71 959			71 069

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero
Sijoitukset 31.12.1994

1 000 mk	Emoyhtiö		
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	48 652	48 652	48 652
Konserniyhtiöosakkeet	116 382	272 115	272 115
Muut kiinteistöosakkeet	161 321	5 589	5 589
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	29 791	29 791	29 791
	356 146	356 146	356 146
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	152	152	152
Rahoitusmarkkinavälineet	1 084 756	1 084 756	1 084 625
Kiinnelainasaamiset	203 466	203 466	203 466
Muut lainasaamiset	178 234	178 234	178 234
	1 466 608	1 466 608	1 466 477
	1 822 754	1 822 754	1 822 623
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	–		
Kirjanpitoarvo sisältää			
Tuloutettuja arvonkorotuksia		–	
Muita arvonkorotuksia		–	
		–	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>-131</u>

6 Kiinteistösijoitusten muutokset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet	Lainasaa- miset konserni- yrityksiltä	Rakennukset	Maa- ja vesi- alueet sekä kiinteistö- osakkeet	Lainasaa- miset konserni- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	48 652	277 704	29 791	150 612	213 227	3 806
Lisäykset	784	1 051		784	2 857	
Vähennykset			-467			467
Hankintameno 31.12.	49 435	278 754	29 324	151 396	216 084	3 339
Kertyneet suunnitelmapoistot/ arvonlennukset 1.1.						
Suunnitelmapoistot / arvonlennukset ja palautuneet arvonlennukset	1 426	9 546		4 103	9 546	
Kertyneet suunnitelmapoistot / arvonlennukset 31.12.	1 426	9 546		4 103	9 546	
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen / arvonlennusten jälkeen 31.12.	48 010	269 208	29 324	147 293	206 538	3 339
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1						
Suunnitelman ylittävät/ alittavat poistot	949					
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 31.12	949					
Rakennusten arvo kokonais- poistojen jälkeen 31.12.	47 061			147 293		

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
Jäljellä oleva hankintameno	2 407	14 385	2 407
Kirjanpitoarvo	2 407	14 385	2 407
Käypä arvo	2 373	14 386	2 373
Konserniyhtiöt			
Yhtiöiden lukumäärä	6	5	
Tilikauden voitto (tappio) yhteensä	7	-19	

7 Sijoitukset konserniyrityksiin ja yrityksiin joissa on merkittävä omistusosuus, sekä muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

Muut sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Kpl	Omistus- osuus %	Osuus äänistä %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjanpito- arvo 31.12.1995 1 000 mk
Huhtamäki Oy	23800	0.08	0.02	476	2 498
Kone Oy	10150	0.17	0.07	508	3 684
Länsivoima Oy	8000	0.12	0.12	80	1 063
Nokian Renkaat Oy	28800	0.29	0.29	288	1 038
Raision tehtaat Oy	30000	0.22	0.0	300	1 986
Muut	131020			1 716	9 415
				3 367	19 685

8 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset 31.12.1995

1 000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
	Aineettomat oikeudet ja pitkävai- kutteisat menot	Kalusto	Yhteensä	Aineettomat oikeudet ja pitkävai- kutteisat menot	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1	458	349	807	458	349	807
Hankinnat	507		507	507		507
Hankintameno 31.12.	965	349	1 315	965	349	1 315
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	187	308	496	187	308	496
Suunnitelmapoistot	395	12	408	395	12	408
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.1	583	321	903	583	321	903
Hankintameno suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	383	29	411	383	29	411
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	383	29	411	383	29	411

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	1995
9 Muut lainasaamiset			
Jäljellä oleva hankintameno vakuuden mukaan			
Pankkitakaus	80 898	105 158	80 898
Muu vakuus	42 540	73 076	42 540
Jäljellä oleva hankintameno	123 439	178 234	123 439
10 Oman pääoman muutokset			
Sidottu			
Osakepääoma	12 300	12 300	12 300
Osakepääoman korotus	20 000		20 000
	32 300	12 300	32 300
Vararahasto	6 180	6 180	6 180
Lisäys	10 000		10 000
	16 180	6 180	16 180
Osakeanti	30 000	30 000	30 000
Osakepääomaan	-20 000		-20 000
Vararahastoon	-10 000		-10 000
	0	30 000	0
	48 480	48 480	48 480
Vapaa			
Edellisten tilikausien voitto	1 892	136	4 016
Siirretty edellisen tilikauden voitosta	2 124	1 756	
	4 016	1 892	4 016
Edellisen tilikauden voitto	2 124	2 740	
Jaettu osinkoa		-984	
Siirretty voittovaroihin	-2 124	-1 756	
	0	0	
Tilikauden voitto	18 801	2 124	17 079
	22 817	4 016	21 095
	71 297	52 496	69 575

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni
	1995	1994	
11 Varaukset			
Vapaaehtoiset varaukset			
Luottotappiovaraus 1.1.	4 177	190	4 177
Lisäykset		3 987	
Vähennykset	-891		-891
Luottotappiovaraus 31.12.	3 286	4 177	3 286
Siirtymävaraus 1.1.	1 134	1 134	1 134
Siirtymävaraus 31.12.	1 134	1 134	1 134
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	4 420	5 311	4 420
Poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista laskettu verovelka	1 503	1 328	1 238
Verokanta	28%	25%	28%

12 Vastuut

Ei vastuita

13 Johdon eläkesitoumukset

Yhtiön johdolle sekä yhtiöön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60 - 63 vuotta.

Vakavaraisuustunnusluvut

1 000 mk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	71 297	52 496
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	5 369	5 311
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	71 959	-131
Pääomalainat	30 000	27 916
Osuus yhtiön arvioidusta tulevasta ylijäämästä		26 342
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-383	-270
	178 243	111 663
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n toimintapääomavaatimus	81 054	73 698
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuvelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	50 143	48 979
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuvelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 %:lla sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelasta (%)		
- vuodelta 1995	112,7	
- vuodelta 1994	109,5	

Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallitus ehdottaa että tilikauden voitto
18 801 139,49 mk siirretään voittovaroihin

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään
jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	32 300 000,00	
Vararahasto	<u>16 180 000,00</u>	48 480 000,00
Vapaa oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto		<u>22 817 173,09</u>
		<u>71 297 173,09</u>

Espoossa 1. päivänä huhtikuuta 1996

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Pentti Koskinen

Tom Liljeström

Jari Saine

Tilintarkastuskertomus

Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön valvontatilintarkastuksen on suorittanut Mauno Tervo, KHT. Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 18 801 139,49 markkaa, on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Espoossa 16. päivänä huhtikuuta 1996

Mauno Tervo
KHT

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 1995 hallintoneuvosto

ehdottaa, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

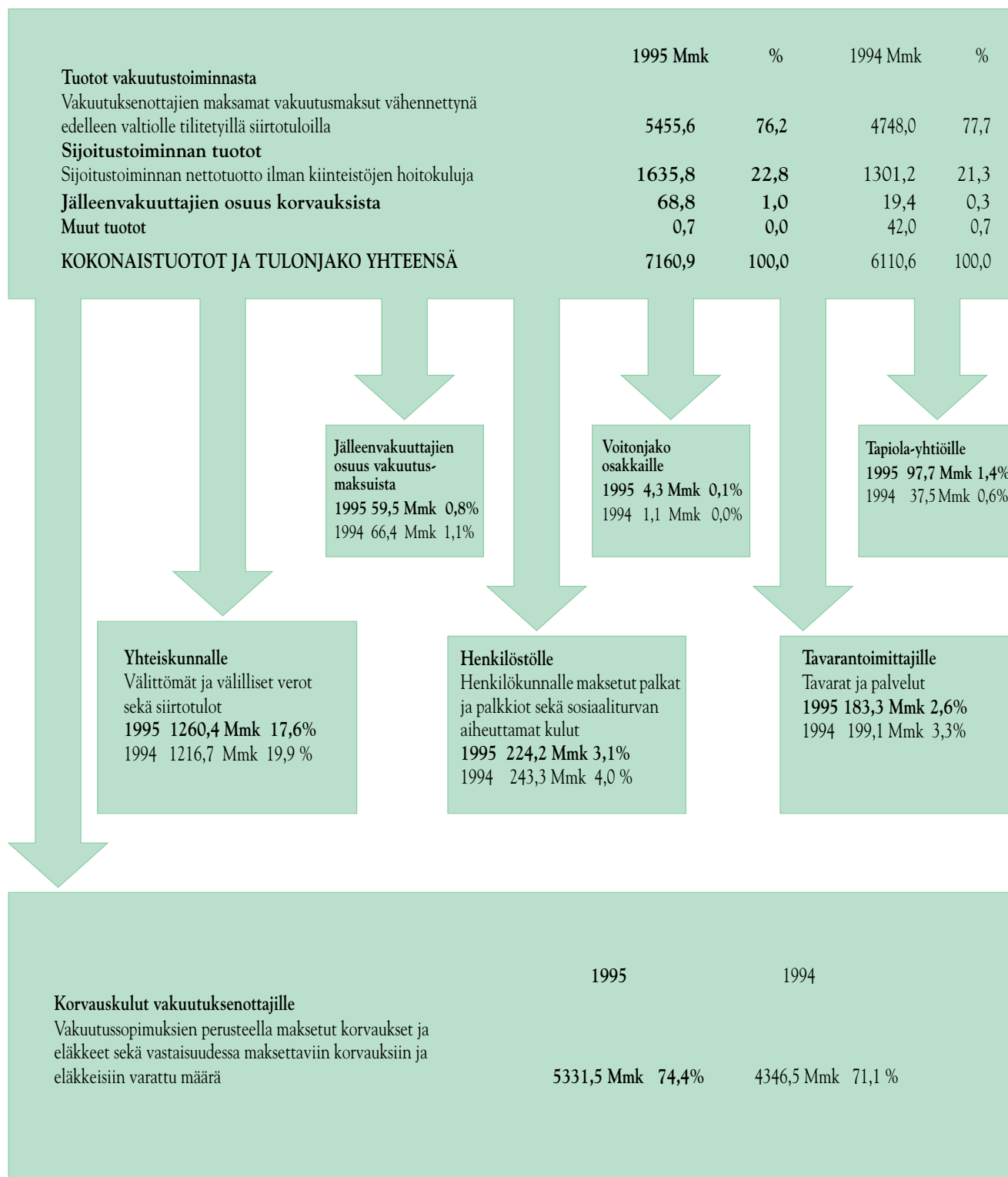
Espoossa 24. 4. 1996

Kari Neilimo
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Tapiola-yhtiöt

Yhteiskunnallinen tulonjako

Vakuutusyhtiön toiminnan vaikutuksia yhteiskunnan kannalta voidaan kuvata yhteiskunnallisen tulonjaon avulla. Laskelma kertoo mistä eristä vakuutusyhtiöiden kokonaistuotot ovat muodostuneet ja miten ne ovat jakautuneet eri sidosryhmien kesken.

Neuvottelukunnat

Asiakaskunnan edustajista valituilla neuvottelukunnilla on tärkeä sija hallinnon ulkopuolisena vaikutuskanavana. Näiden elinten tarkoituksena on toimia vuorovaikutuksessa toisaalta asiakkaiden ja toisaalta yhtiöryhmän välillä. Alueellisia neuvottelukuntia on 18. Niissä jokaisessa on 12 - 15 jäsentä.

PK-yritysten neuvottelukunnassa on 12 jäsentä, joista useat toimivat myös alueellisissa neuvottelukunnassa

ALUEELLISET NEUVOTTELUKUNNAT

PÄÄKAUPUNKISEUTU ESPOON ALUEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Timo Haapaniemi, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Kirkkonummi, 1997

Tina Schrey, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Espoo, 1996

Ilmari Halinen, toimitusjohtaja, Espoo, 1998

Timo Honka, talousjohtaja, Espoo, 1998

Susanna Rahkonen, varatuomari, Espoo, 1996

Ritva Rastimo, toimitusjohtaja, Espoo, 1996

Markku Reimaa, osastopäällikkö, Espoo, 1997

Jouko Seppälä, talousjohtaja, Espoo, 1997

Pekka Tanninen, toimitusjohtaja, Espoo, 1998

Timo Tiihonen, toimitusjohtaja, Espoo, 1997

Timo Veijola, rehtori, Espoo, 1996

Klas Winell, ylilääkäri, Kirkkonummi, 1998

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Heikki Puhakainen, piirihohtaja, neuvottelukunnan sihteeri, Espoo puh. (90) 4531

Tapani Lehmussaari, aluejohtaja, Helsinki, puh. (90) 4531

HELSINGIN ALUEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Matti Taanila, puheenjohtaja, rehtori, Helsinki, 1996

Risto Salonen, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Helsinki, 1997

siten, että neuvottelukunnassa on jäseniä eri puolilta Suomea.

Maa- ja metsätalouden neuvottelukunta on samoin 12-jäseninen. Sen jäsenet ovat myös eri puolilta Suomea ja useat alueellisten neuvottelukuntien jäseniä.

Toimikausi kussakin neuvottelukunnassa on kolmevuotinen. Jäsenkunta on pyritty saamaan mahdollisimman hyvin vastaamaan asiakaskuntaa. Neuvottelukunnat nimit-

Bo Andersson, hallituksen puheenjohtaja, Helsinki, 1996

Ilkka Holopainen, hallintojohtaja, Helsinki, 1996

Marita Kaasalainen, toimitusjohtaja, Helsinki, 1998

Pirkko Lahti, toiminnanjohtaja, Helsinki, 1997

Jorma Lehmuskallio, toimitusjohtaja, Helsinki, 1998

Aira Merjovirta, talousjohtaja, Helsinki, 1997

Mikko Parjanne, toimitusjohtaja, Helsinki, 1998

Lars Rask, materiaalihohtaja, Helsinki, 1998

Kerttu Selin, fil.kand. Helsinki, 1996

Ilkka Sipilä, talousjohtaja, Helsinki, 1997

Jali Tiainen, toimitusjohtaja, Helsinki, 1997

Kirsti Vaalikivi, toiminnanjohtaja, Helsinki, 1998

Johan Åkerman, toimitusjohtaja, Helsinki, 1996

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Timo Niemi, piirihohtaja, neuvottelukunnan sihteeri, Helsinki, puh. (90) 4531

Tapani Lehmussaari, aluejohtaja, Helsinki, puh. (90) 4531

VANTAAN ALUEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Jorma Kaartama, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Nurmijärvi, 1996

Jouni Kuusisto, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Vantaa, 1996

Eero Ahola, puheenjohtaja, Vantaa, 1997 (PK-yritysten nk)

Sari Ek, KTM, aikuiskoulutuksen johtaja, Vantaa, 1996

tää vuosittain yhtiöryhmän hallitusten yhteinen kokous.

Lisäksi Tapiolassa toimivat Asiamiestoiminnan neuvottelukunta ja Eläkeasiain neuvottelukunta.

Seuraavassa neuvottelukunnat 1.1.1996 alkaen. Jäsenen kohdalla oleva vuosiluku tarkoittaa toimikauden päättymisvuotta.

Lyhenteet:

nk.= neuvottelukunta

ank.= alueellinen neuvottelukunta

Raimo Järvinen, autonasentaja, Vantaa, 1997

Veikko Kantero, toimitusjohtaja, Vantaa, 1997

Markku Olkinuora, toimitusjohtaja, Vantaa, 1998

Risto Palin, asianajaja, Hyvinkää, 1998

Eeva Parkkivaara-Anttinen, hallituksenpuheenjohtaja, Helsinki, 1996

Hannu Sahanen, toimitusjohtaja, Tuusula, 1998

Reino Sandström, toimitusjohtaja, Vantaa, 1998

Karl-Henrik Sohkanen, palomestari, Vantaa, 1997

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Teuvo Miettinen, piirihohtaja, neuvottelukunnan sihteeri, Helsinki, puh. (90) 4531

Tapani Lehmussaari, aluejohtaja, Helsinki, puh. (90) 4531

LOUNAIS-SUOMI SALON-LOHJAN ALUEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Kaija Aho, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Lohja, 1996

Olli Lehti, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Perniö, 1998, (PK-yritysten nk)

Arto Heikkilä, varatoimitusjohtaja, Lohja, 1997

Kauko Helskyaho, toimistonhohtaja, Salo, 1997

Lauri Hänninen, toimitusjohtaja, Halikko, 1998

Kaarina Jakonen, asiakaspalvelupäällikkö, Salo, 1997

Martti Palojarvi, maanviljelijä, Vihti, 1996 (maa ja metsätalouden nk)

Max van der Pals, maanviljelijä, Lohjan mlk. 1998

Hannu Pirhonen, maanviljelijä,
Kisko, 1996

Mauri Salo, kansanedustaja,
toimitusjohtaja, Somero, 1997

Pentti Sevón, toimitusjohtaja,
Lohja, 1996

Matti Välimäki, toimitusjohtaja,
Lohja, 1998

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Hannu Määttänen, ma-myyntipäällikkö,
neuvottelukunnan sihteeri,
Salo, puh. (924) 733 3320

Hans Strandberg, aluejohtaja,
Turku, puh. (921) 270 200

SATAKUNNAN ALUEELLINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Matti Ojanperä, puheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Pori, 1997

Anni Jantunen, varapuheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Pori, 1998

Veli Hannula, toimitusjohtaja,
Rauma, 1997

Reijo Järvi, pääluottamusmies,
Huittinen, 1998

Eero Laurila, asianajaja, Pori, 1996

Jukka Ramstedt, toimitusjohtaja,
Pori, 1996

Timo Rapila, toimitusjohtaja,
Honkajoki, 1997

Sakari Ryyppö, toimitusjohtaja,
Kokemäki, 1997

Arto Suni, koulunjohtaja,
Pori, 1998

Veli-Matti Syrilä, maanviljelijä, Köyliö,
1998 (maa- ja metsätalouden nk)

Timo Viinamäki, piirimetsänhoitaja,
Pori, 1996

Leena Widqvist, talousjohtaja,
Rauma, 1996

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Risto Liljeroos, piirihoitaja,
neuvottelukunnan sihteeri,
Pori, puh. (939) 641 6100

Hans Strandberg, aluejohtaja,
Turku, puh. (921) 270 200

VARSINAIS-SUOMEN
ALUEELLINEN

NEUVOTTELUKUNTA

Juho Paloheimo, puheenjohtaja,
kassanjohtaja, Loimaa, 1996

Tiina Teperi-Saari, varapuheenjohtaja,
emäntä, Alastaro, 1997

Risto Ahonen, aluetoimitsija,
Uusikaupunki, 1997

Tor Bergman, toimitusjohtaja,
Houtskari, 1997

Alf Donner, toimitusjohtaja,
Parainen, 1997

Esko Eela, teollisuusneuvos,
Turku, 1998

Jukka Hellström, työnjohtaja,
Turku, 1996

Sanna Hernesniemi, opiskelija,
Turku, 1998

Risto Korpela, toimitusjohtaja,
Turku, 1996

Mikko Lindberg, toiminnanjohtaja,
Turku, 1998

Timo Marttila, Business Controller,
Turku, 1996

Vesa Mattila, oik.kand
Turku, 1998

Juhani Ropponen, pankinjohtaja,
Turku, 1996

Samuli Ryökäs, toimitusjohtaja,
Pöytyä, 1998

Hannu Rämö, kunnanjohtaja,
Nousiainen, 1997

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Timo Jussila, piirihoitaja,
neuvottelukunnan sihteeri,
Turku, puh. (921) 270 200

Hans Strandberg, aluejohtaja,
Turku, puh. (921) 270 200

SISÄ-SUOMI

KANTA-HÄMEEN ALUEELLINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Ossi Halonen, puheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 1998

Kyösti Lassila, varapuheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 1996

Matti Haarajoki, toimitusjohtaja,
Hämeenlinna, 1998

Eino Hakala, toimitusjohtaja,
Lammi, 1997

Jorma Hassinen, pääluottamusmies,
Hämeenlinna, 1996

Kai Häppölä, toimitusjohtaja,
Urjala, 1997

Rauno Iivonen, toimitusjohtaja,
Hämeenlinna, 1998

Ilkka Joenpalo, kansanedustaja,
kehityspäällikkö, Forssa, 1997

Jukka Jokinen, talousjohtaja,
Hämeenlinna, 1997

Maarit Kuusela, toimitusjohtaja,
Hämeenlinna, 1998

Rauno Lehtimäki, toimitusjohtaja,
Hämeenlinna, 1997

Ilkka Metsäterä, toimitusjohtaja,
Riihimäki, 1996

Pekka Pastila, toiminnanjohtaja,
Hämeenlinna, 1996

Seppo Peltotalo, maanviljelijä,
Renko, 1996

Juhani Törmä, talousjohtaja,
Janakkala, 1998

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Heikki Lindroth, piirihoitaja,
neuvottelukunnan sihteeri,
Hämeenlinna, puh. (917) 612 7311

Martti Silvennoinen, aluejohtaja,
Tampere, puh. (931) 251 4111

KESKI-SUOMEN ALUEELLINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Rauno Meriö, puheenjohtaja,
kenr.ltn.evp, Jyväskylä, 1997

Marja Kallio, varapuheenjohtaja,
agronomi, Laukaa, 1996

Tapio Halonen, toimitusjohtaja,
Saarijärvi, 1998

Erkki Järvelä, maakuntajohtaja,
Laukaa, 1998

Pentti Kokkinen, aluejohtaja,
Jyväskylä, 1997

Paavo Komi, professori,
Jyväskylä, 1996

Arja Koriseva, taiteilija,
Toivakka, 1998

Asko Liimatainen, kaupunginjohtaja,
Viitasaari, 1996

Raija Miettinen, koulusihteeri,
pääluottamusmies, Jyväskylä, 1998

Kimmo Norvas, toimitusjohtaja,
Jyväskylä, 1997

Erkki Paananen, toimitusjohtaja,
Viitasaari, 1997

Risto Palokangas, ympäristökeskuksen
johtaja, Jyväskylä, 1996

Aino Sallinen, rehtori,
Jyväskylä, 1998

Juhani Tahvonen, toimitusjohtaja,
Jyväskylä, 1996

Esko Taivalsaari, yrittäjä,
Jyväskylä, 1997

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Seppo J. Ojala, piirihoitaja,
neuvottelukunnan sihteeri,
Jyväskylä, puh. (941) 617 121

Martti Silvennoinen, aluejohtaja,
Tampere, puh. (931) 251 4111

PIRKANMAAN ALUEELLINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Heikki A. Ollila, puheenjohtaja,
maanviljelijä, Kangasala, 1998

(maa- ja metsätalouden nk)

Aila Tamminen, varapuheenjohtaja,
rehtori, Tampere, 1996

Matti Hokkanen, toimitusjohtaja,

Tampere, 1997
Riitta Kivitala, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1998
Esko Kuusela, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1997
Jorma Lehtonen, levyseppä-hitsaaja,
 Tampere, 1996
Raimo Leivo, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1996
Pertti Leppänen, toimitusjohtaja,
 Ikaalinen, 1997
Pentti Molander, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1998
Reijo Mäkinen, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1996
Jussi Niemi, maakuntajohtaja,
 Tampere, 1996
Hannu Partala, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1997, (PK-yritysten nk)
Antti Pohjanheimo, toimitusjohtaja,
 Tampere, 1998
Eila Rönni, emäntä,
 Pälkäne, 1997
Pertti Timonen, rehtori, dosentti,
 Tampere, 1998
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Jorma Eerilä, piirijohtaja,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Tampere, puh. (931) 251 4111
Martti Silvennoinen, aluejohtaja,
 Tampere, puh. (931) 251 4111

POHJANMAAN ALUE

POHJANMAAN ALUEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Yrjö Välimäki, puheenjohtaja,
 toimitusjohtaja, Alavus, 1998
 (PK-yritysten nk)
Jouko Havunen, varapuheenjohtaja,
 johtaja, kauppat.lis. Vaasa, 1998
Antti Ala-Talkkari, toimitusjohtaja,
 Lapua, 1996
Marjatta Elomaa, maanviljelijä,
 Laihia, 1997
Martti Eurola, toimitusjohtaja,
 Kokkola, 1998
Juhani Filppula, kunnanjohtaja,
 Veteli, 1996
Matti Jaakkola, asianajaja,
 Vaasa, 1996
Jouni Jyrinki, toiminnanjohtaja,
 Kokkola, 1996
 (maa- ja metsätalouden nk)
Aaro Koljonen, agronomi,
 maanviljelijä, Teuva, 1998
Kalle Lähdesmäki, toimitusjohtaja,
 Seinäjoki, 1998
Matti Pulkkinen, rehtori,

Seinäjoki, 1997
Raimo Rauhala, päälouottamusmies,
 Vaasa, 1997
Helga Sarviranta-Vuorila,
 talousjohtaja, Kokkola, 1998
Jaakko Tuurihalme, varatuomari,
 Seinäjoki, 1997
Kari Valkosalo, toimitusjohtaja,
 Korttesjärvi, 1996
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Tapio Siira, piirijohtaja,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Seinäjoki, puh. (964) 414 4533
Matti Korkiatupa, aluejohtaja,
 Seinäjoki, puh. (964) 414 4533

KAAKKOIS-SUOMI

KYMEN ALUEELLINEN
 NEUVOTTELUKUNTA
Heikki Pykälistö, puheenjohtaja,
 toimitusjohtaja, Inkeroinen, 1997
Tuomo Hintsanen, varapuheenjohtaja,
 toiminnanjohtaja,
 Lappeenranta, 1998
Timo Hanttu, toimitusjohtaja,
 Lappeenranta, 1996
Risto Heikkilä, toimitusjohtaja,
 Anjalankoski, 1998
Reino Huottilainen, agronomi,
 maanviljelijä, Parikkala, 1996
Tapio Hämäläinen, toimitusjohtaja,
 Kotka, 1997
Lasse Koskelainen, apulaisprofessori,
 Lappeenranta, 1996
Erkki Lappalainen, toimitusjohtaja,
 Imatra, 1997
Esa Lavander, myyntijohtaja,
 Lappeenranta, 1998
Jatta Moilanen, toimitsija,
 Kotka, 1998
Pekka Multanen, toimitusjohtaja,
 Lappeenranta, 1997
Aulis Ripatti, toimitusjohtaja,
 Lappeenranta, 1996
Olli Sinisalo, agronomi, maanviljelijä,
 Pyhtää, 1997 (maa- ja metsätalouden
 nk)
Pentti Toivanen, kunnanjohtaja,
 Iitti, 1996
Eeva Vauhkonen, toimistos sihteeri,
 Kouvola, 1998
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Martti Mäkelä, piirijohtaja,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Lappeenranta, puh. (953) 451 5687
Miika Minkkinen, aluejohtaja,
 Lahti, puh. (918) 752 4860

LAHDEN-PORVOON

ALUEELLINEN
 NEUVOTTELUKUNTA
Heino Avikainen, puheenjohtaja,
 kapteeni, Lahti, 1996
Kimmo Kajaste, varapuheenjohtaja,
 yhteiskuntasuhdepäällikkö,
 Porvoo, 1996
Reijo Alanko, toimitusjohtaja,
 Mäntsälä, 1997
Aila Blomster, toimitusjohtaja,
 Heinolan mlk. 1998
 (PK-yritysten nk)
Kari Hyytiä, päälouottamusmies,
 Lahti, 1996
Seppo Jokipelto, kunnanjohtaja,
 Hollola, 1997
Pekka Kangasmäki, toimitusjohtaja,
 Porvoo, 1996
Riitta Karppinen, toimitusjohtaja,
 Heinola, 1997
Matti Kataja, asianajaja,
 Lahti, 1997
Mikko Kommeri, toimitusjohtaja,
 Hollola, 1998
Pirkko Korpinen,
 asuntoasiainpäällikkö, Lahti, 1998
Markku Mäkeläinen, toimitusjohtaja,
 Lahti, 1998
Heikki Salmi, toimitusjohtaja,
 Lahti, 1996
Antero Siikaniemi, maanviljelijä,
 Hollola, 1998
Risto Tuomala, toimitusjohtaja,
 Porvoo, 1997
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Teemu Toivanen, piirijohtaja,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Lahti, puh. (918) 752 2577
Miika Minkkinen, aluejohtaja,
 Lahti, puh. (918) 752 4860

SAVO-KARJALA

POHJOIS-KARJALAN ALUEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Eino Tenhunen, puheenjohtaja,
 kauppaneuvos, toim.johtaja,
 Joensuu, 1997
Kirsti Reijonen, varapuheenjohtaja,
 henkilöstöasiainhoitaja,
 Joensuu, 1997
Mauri Haapalainen, toimitusjohtaja,
 Joensuu, 1998
Antti Heliövaara, toimitusjohtaja,
 Joensuu, 1996
Pentti Holopainen, toimitusjohtaja,
 Kitee, 1998
Pirkko Kylänpää, kehittämisjohtaja,

Joensuu, 1998
Eija Lampio, toimitusjohtaja,
 Joensuu, 1997
Jorma K. Lehtonen, varatuomari,
 Joensuu, 1996
Otto Mikkonen, toimitusjohtaja,
 Joensuu, 1996
Pekka Nevalainen, toimitusjohtaja,
 Outokumpu, 1998
Anja Nuutinen, emäntä,
 Lieksa, 1997
Vilho Pasanen, toiminnanjohtaja,
 Joensuu, 1996
Jorma Turunen, kunnanjohtaja,
 Kesälahti, 1998
Martti Turunen, toimitusjohtaja,
 Nurmes, 1997
Mauri J. Vanttinen, yritystutkija,
 Liperi, 1996
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
 Neuvottelukunnan sihteeri,
 vt. **Matti Kaskinen**
Matti Kaskinen, aluejohtaja,
 Kuopio, puh. (971) 261 5212

POHJOIS-SAVON ALUEELLINEN
 NEUVOTTELUKUNTA
Matti Niiranen, puheenjohtaja,
 teollisuusasiamies, Kuopio, 1998
Paula Harjanne, varapuheenjohtaja,
 toimitusjohtaja, Varkaus, 1998
Veijo Bovellan, toimitusjohtaja,
 Iisalmi, 1996
Jussi Huttunen, kunnanjohtaja,
 Leppävirta, 1998
Keijo Karlsson, toimitusjohtaja,
 Varkaus, 1998
Lauri Laitinen, maanviljelijä,
 Siilinjärvi, 1996
Asko Lappalainen, toimitusjohtaja,
 Kuopio, 1997
Ossi V. Lindqvist, rehtori,
 Kuopio, 1998
Mauno Liukkonen, toimitusjohtaja,
 Rautalampi, 1997
Aulis Miskala, toimitusjohtaja,
 Kuopio, 1996
Timo Männikkö, toimitusjohtaja,
 Varkaus, 1997
Matti Pulkkinen, laboratoriopäällikkö,
 Kuopio, 1997
Kosti Repo, toimitusjohtaja,
 Iisalmi, 1996
Pentti Sihvola, silmälääkäri, tj.
 Kuopio, 1997. (PK-yritysten nk)
Heikki Väänänen, toimitusjohtaja,
 Kuopio, 1996
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Esa Seppälä, piirijohtaja,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Kuopio, puh. (971) 261 5212
Matti Kaskinen, aluejohtaja,
 Kuopio, puh. (971) 261 5212

SUUR-SAVON ALUEELLINEN
 NEUVOTTELUKUNTA
Juhani Alanen, puheenjohtaja,
 kunnanjohtaja, Mikkelin mlk. 1996
Tuula Jäppinen, varapuheenjohtaja,
 kuluttajaneuvoja, Savonlinna, 1998
Marcus von Bonsdorff
 toimitusjohtaja,
 Pieksämäki, 1998
Maija-Liisa Huiskonen, sihteeri,
 Mikkeli, 1996
Markku Jalonen, toimitusjohtaja,
 Juva, 1998
Jukka Jokela, toimitusjohtaja,
 Savonlinna, 1997
Erkki Luukkonen, maanviljelijä,
 Puumala, 1996
 (maa- ja metsätalouden nk.)
Kalle Nieminen, terveystarkastaja,
 Mikkeli, 1996
Tauno Rehn, talousneuvos,
 Mikkeli, 1998
Raimo Rekikoski, toimitusjohtaja,
 Mikkeli, 1997
Hannu Ronkainen, toimitusjohtaja,
 Savonlinna, 1996
Jorma Tapanainen, toimitusjohtaja,
 Mikkeli, 1998
Kari Tillanen, toiminnanjohtaja,
 Mikkeli, 1997
Timo Tuominen, aluejohtaja,
 Mikkeli, 1997
Seppo Vanninen, toimitusjohtaja,
 Pieksämäki, 1997
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
 Neuvottelukunnan sihteeri,
 vt. **Esa Seppälä**
Matti Kaskinen, aluejohtaja,
 Kuopio, puh. (971) 261 5212

POHJOIS-SUOMI
 KAINUUN ALUEELLINEN
 NEUVOTTELUKUNTA
Timo Korhonen, puheenjohtaja,
 toiminnanjohtaja, Kajaani, 1996
 (maa- ja metsätalouden nk)
Maija-Liisa Laitinen,
 varapuheenjohtaja, rehtori,
 Kajaani, 1996
Matti Autio, toimitusjohtaja,
 Kajaani, 1998
Tauno Hälinen, toimitusjohtaja,

Kajaani, 1997
Tor Jungman, rehtori,
 Sotkamo, 1998
Markku Korhonen, toimitusjohtaja,
 Kajaani, 1997
Jouko Manninen, toimitusjohtaja,
 Kajaani, 1996
Mikko Pirnes, toimitusjohtaja,
 Kajaani, 1998
Olli Pyykkönen, paikallisjohtaja,
 Suomussalmi, 1997
Veikko Tikkanen, kaupunginjohtaja,
 Kuhmo, 1996
Hilkka Tähtinen, laborantti,
 Kajaani, 1998
Erkki Vähämaa, kunnanjohtaja,
 Sotkamo, 1997
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Hannu Isopoussu, aluepäällikkö,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Kajaani, puh. (986) 612 0930
Antti Iinatti, aluejohtaja,
 Oulu, puh. (981) 313 5011

LAPIN ALUEELLINEN
 NEUVOTTELUKUNTA
Mauri Haataja, puheenjohtaja,
 toimitusjohtaja,
 Rovaniemi, 1996
Anneli Erholz, varapuheenjohtaja,
 toimitusjohtaja, Tornio, 1998
Jouni Ekonoja, toiminnanjohtaja,
 Rovaniemen mlk. 1997
Mauri Gardin, kunnanjohtaja,
 Rovaniemen mlk. 1997
Riitta Jokelainen, tilastohaastattelija,
 Rovaniemen mlk. 1998
Birgitta Kuusela, toimitusjohtaja,
 Rovaniemi, 1997
 (PK-yritysten nk)
Martti Leistén, hovioikeuden
 presidentti, Rovaniemi, 1996
Juhani Mölläri, toiminnanjohtaja,
 Rovaniemi, 1998
Matti Nortamo, opettaja,
 Rovaniemen mlk. 1997
Jarmo Pietilä, toimitusjohtaja,
 Rovaniemi, 1996
Merja Portti, toimitusjohtaja,
 Ivalo, 1998
Unto Salmela, toimitusjohtaja,
 Tornio, 1996
 Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Jorma Niva, aluepäällikkö,
 neuvottelukunnan sihteeri,
 Rovaniemi, puh. (960) 346 911
Antti Iinatti, aluejohtaja,
 Oulu, (981) 313 5011

OULUN ALUEELLINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Pertti Sankilampi, puheenjohtaja,
toiminnanjohtaja,
Kempele, 1996
Anja Miilukangas, varapuheenjohtaja,
konttoripäällikkö, Raahel, 1996
Kari Ahola, toimitusjohtaja,
Haapajärvi, 1997
Kyllikki Hekkala,
erikoissairaanhoidtaja, Oulu, 1997
Torsti Kalliokoski, kunnanjohtaja,
Kalajoki, 1996
Raimo Kuismän, hallituksen
puheenjohtaja, Oulu, 1998
Juha Laikari, toimitusjohtaja,
Oulainen, 1996
Saara Lampelo, toimitusjohtaja,
Oulu, 1998
Suvi Lindén, kansanedustaja,
atk-ohjelmoija, Oulu, 1998
Tor-Erik Melin, varatoimitusjohtaja,
Oulu, 1997
Paavo Nikula, toimitusjohtaja,
Kalajoki, 1997
Tauno Riekkö, toimitusjohtaja,
Kuusamo, 1996
Risto Rusko, toiminnanjohtaja,
Oulu, 1997
Jouko Simonen, toimitusjohtaja,
Oulu, 1998
Matias Timlin, maanviljelijä,
Ylivieska, 1998
Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Harri Kynnös, piirjohtaja,
neuvottelukunnan sihteeri,
Oulu, puh. (981) 313 5011
Antti Iinatti, aluejohtaja,
Oulu, puh. (981) 313 5011

MAA- JA
METSÄTALouden
NEUVOTTELUKUNTA

Pekka Rinne, puheenjohtaja
agronomi, toiminnanjohtaja
Halikko, 1998
Terttu Mielikäinen, varapuheenjohtaja,
emäntä, Suomusjärvi, 1996
Jouni Jyrinki, toiminnanjohtaja,
Kokkola, 1997 (Pohjanmaan ank)
Timo Korhonen, toiminnanjohtaja,
Kajaani, 1996 (Kainuun ank)
Eerikki Lehmonen, el.lääkät.lis.
Seinäjäki, 1997
Erkki Luukkonen, maanviljelijä,
Puumala, 1998 (Suur-Savon ank)

Heikki A. Ollila, maanviljelijä,
Kangasala, 1998 (Pirkanmaan ank)
Martti Palojärvi, maanviljelijä,
Vihti, 1998 (Salon-Lohjan ank)
Pentti Rahola, järjestöjohtaja,
Vantaa, 1997
Hannu Saloniemi, professori,
Helsinki, 1996
Olli Sinisalo, agronomi,
maanviljelijä,
Pyhtää, 1997. (Kymen ank)
Veli-Matti Syrilä, maanviljelijä,
Köyliö, 1996 (Satakunnan ank)
Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Antti Niemi, markkinointipäällikkö,
neuvottelukunnan sihteeri,
Espoo, puh. (90) 4531
Markku Kosola, johtaja,
Espoo, puh. (90) 4531

PK-YRITYSTEN
NEUVOTTELUKUNTA

Arto Tuominen, puheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Espoo, 1997
Hannu Partala, varapuheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Tampere, 1996
(Pirkanmaan ank)
Eero Ahola, puheenjohtaja,
Vantaa, 1998 (Vantaan ank)
Sakari Alhopuro, toimitusjohtaja,
Turku, 1996
Ulf Björklund, toimitusjohtaja,
Kauniainen, 1997
Aila Blomster, toimitusjohtaja,
Heinolan mlk. 1997
(Lahti-Porvoon ank)
Birgitta Kuusela, toimitusjohtaja,
Rovaniemi, 1998
(Lapin ank)
Markku Lahdenpää, apulaisprofessori,
Helsinki, 1998
Olli Lehti, toimitusjohtaja,
Perniö, 1997 (Salo-Lohjan ank)
Ari Mäkinen, toimitusjohtaja,
Tampere, 1996
Pentti Sihvola, silmälääkäri, tj.
Kuopio, 1996 (Pohjois-Savon ank)
Yrjö Välimäki, toimitusjohtaja,
Alavus, 1998 (Pohjanmaan ank)
Yhteyshenkilöt Tapiolassa:
Pekka Määttä, markkinointipäällikkö,
neuvottelukunnan sihteeri,
Espoo, puh. (90) 4531
Markku Kosola, johtaja,
Espoo, (90) 4531

ELÄKEASIAIN
NEUVOTTELUKUNTA

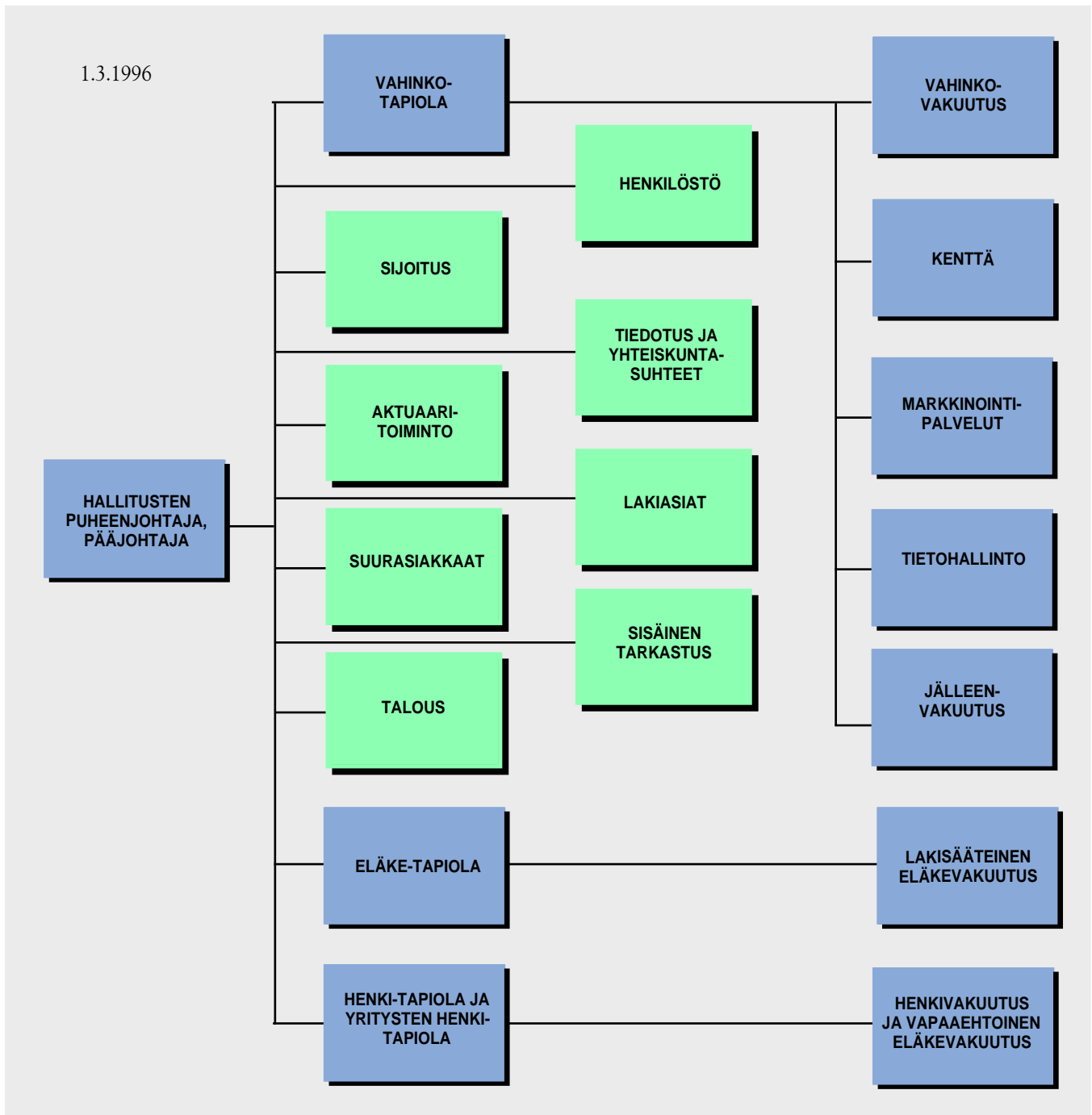
27.10.1995 jälkeen
Alpo Mustonen, varatoimitusjohtaja,
puheenjohtaja, Eläke-Tapiola
Revontulentie 7, 02100 ESPOO
Kari Kaukinen, asiantuntijalääkäri,
Teollisuuden ja Työnantajain
Keskusliitto, Eteläranta 10/PL 30,
00131 HELSINKI
Kauko Rautiainen, varatuomari,
Palvelutyönantajat ry
Eteläranta 10, 00130 HELSINKI
Markku Kojo, lakimies, Akava ry,
Rautatieäisenkatu 6, 00520 HELSINKI
Pauli Kakko, sosiaalisuhteeri,
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto ry
Siltasaarenkatu 6, 00530 HELSINKI
Onni Kuutsa, henkilöstösihteeri,
Puu- ja Erityisalojen Liitto ry
Haapaniemenkatu 7-9 B
00530 HELSINKI
Riitta Työläjärvä, asiamies,
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
PL 248, 00171 HELSINKI
Pertti Tukia, oik.kand.,
Eläke-Tapiola, Revontulentie 7,
02100 ESPOO

ASIAMIESTOIMINNAN
NEUVOTTELUKUNTA

1.5.1996
Haapanen Hannu, Vantaa, 1997
Karjalainen Matti, Kuusamo, 1997
Korkatti Mika, Ylivieska, 1998
Levo Juha, Turku, 1998
Mäensivu Jari, Jyväskylä, 1997
Ollila Jarmo, Elimäki, 1997
Partanen Teuvo, Sonkajärvi, 1997
Svala Olavi, Joensuu, 1998
Talvitie Tarja, Ilmajoki, 1998
Arto Varjonen, Jalasjärvi, 1998
Varajäsenet
Eirola Ulla, Vantaa, 1997
Haapala Reijo, Nivala, 1997
Juhola Mikko, Orimattila, 1997
Mänty Esko, Muurla, 1998
Peltoniemi Mauri, Oulunsalo, 1998
Sarkkola Heikki, Hauho, 1997
Syrjälä Asko, Kannus, 1998
Vartiainen Pentti, Juuka, 1998

Raija Tenhola, asiamieshallinnon
päällikkö, neuvottelukunnan sihteeri
Tapiola-yhtiöt, puh. (90) 4531
Pirjo Larm, markkinointipäällikkö
Tapiola-yhtiöt, puh. (90) 4531

Tapiola-yhtiöiden organisaatio

Koko yhtiöryhmän palvelutoiminnot on kaaviokuvaan merkitty vihreällä.

HALLITUSTEN PUHEENJOHTAJA,
PÄÄJOHTAJA
Asmo Kalpala

VAHINKO-TAPIOLA
Pertti Heikkala, toimitusjohtaja
Per-Olof Bergström, varatoimitusjohtaja
Pentti Ketonen, ylilääkäri

Heikki Taipalvesi, yksikönjohtaja,
yritykset ja maatilat
Kalevi Sund, apulaisjohtaja,
lakisäänt. tapaturmavakuutus, kentän tuki
Heikki Huttunen, yksikönjohtaja,
moottoriajoneuvovakuutukset
Linda Unhola, yksikönjohtaja,
yksityistalouksien asiakaspalvelu

Antti Calonius, oto, johtaja,
jälleenvakuutus
Rolf Wickström, yksikönjohtaja,
jälleenvakuutus

Markku Haapalainen, johtaja, kenttä

Kaisu Holopainen, markkinointijohtaja

JOHTORYHMIEN PUHEENJOHTAJAT

**Vahinkovakuutukset
toimitusjohtaja
Pertti Heikkala**

**Työeläkevakuutukset
varatoimitusjohtaja
Alpo Mustonen**

**Henkivakuutukset
toimitusjohtaja
Jari Saine**

**Sijoitustoiminta
johtaja
Tom Liljeström**

Olli-Pekka Laine, johtaja, tietohallinto
Kalervo Rinne, apulaisjohtaja,
järjestelmien kehittäminen

YHTIÖRYHMÄPALVELUT

Tom Liljeström, johtaja,
sijoituspalvelut
Jari Eklund, yksikönjohtaja,
arvopaperit
Asko Salminen, yksikönjohtaja,
kiinteistöt
Asko Sasi, yksikönjohtaja,
asiakasrahoitus
Guy Rosqvist, apulaisjohtaja,
sijoituslakiasiat

Pentti Koskinen, johtaja,
aktuaaritoiminto

Antti Calonius, johtaja,
suurasiakaspalvelut
Hannu Vilppo, apulaisjohtaja,
suurasiakasyksikkö

Juhani Heiskanen, johtaja,
talous

Pekka Pessa, johtaja,
henkilöstöpalvelut
Matti Kaasalainen, apulaisjohtaja,
henkilöstön kehittäminen

Markku Kosola, johtaja,
tiedotuspalvelut ja yhteiskuntasuhteet

Jaakko Gummerus, lakiasiaintojohtaja

ELÄKE-TAPIOLA

Asmo Kalpala, toimitusjohtaja
Alpo Mustonen, varatoimitusjohtaja
Kurt Lagerbohm, yksikönjohtaja,
lakisääteinen eläkevakuutus

Hannu Parviainen, vastuullinen
matemaatikko, apulaisjohtaja
Kalle Varis, ylilääkäri

HENKI-TAPIOLA JA

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLA
Jari Saine, toimitusjohtaja
Matti Luukko, varatoimitusjohtaja
Juha-Pekka Halmeenmäki,
vastuullinen matemaatikko,
Henki-Tapiola
Erkki Kautto, vastuullinen
matemaatikko, Yritysten Henki-Tapiola
Timo Somer, ylilääkäri, Henki-Tapiola

TIETO-TAPIOLA

Juha Seppänen, toimitusjohtaja
Petri Routa, varatoimitusjohtaja
Pekka Riikonen, laatujohtaja
Juha Suutala, tuotantojohtaja

PÄÄLUOTTAMUSMIEHET

Anne Jurmu, toimihenkilöt
Arvo Lehtinen, myyntihenkilöt
Eeva Hellén, Tieto-Tapiola

ALUEIDEN JOHTO

PÄÄKAUPUNKISEUTU
Tapani Lehmusaaari, aluejohtaja
Teuvo Miettinen, piirihohtaja,
kanta-asiakkaat
Heikki Puhakainen, piirihohtaja,
uudet asiakkaat
Timo Niemi, piirihohtaja,
yksityistaloudet, yrityspalveluryhmä

Pääkaupunkiseudun toimistot

Linda Unhola, yksikönjohtaja,
yksityistalouksien asiakaspalvelu
Anneli Sarvamaa, piirihohtaja
toimistot

LOUNAIS-SUOMI

Hans Strandberg, aluejohtaja
Risto Liljeroos, piirihohtaja, yritykset
Timo Jussila, piirihohtaja, yksityistaloudet
Juha Anttila, piirihohtaja, toimistot

SISÄ-SUOMI

Martti Silvennoinen, aluejohtaja
Jorma Eerilä, piirihohtaja, yritykset
Heikki Lindroth, piirihohtaja,
yksityistaloudet
Seppo Ojala, yleispiirihohtaja
Hanna Perttunen, piirihohtaja, toimistot

POHJANMAA

Matti Korkiatupa, aluejohtaja
oto. piirihohtaja, yritykset
Tapio Siira, piirihohtaja, yksityistaloudet
Jyrki Oksanen, piirihohtaja, toimistot

KAAKKOIS-SUOMI

Miika Minkkinen, aluejohtaja
Martti Mäkelä, piirihohtaja, yritykset
Teemu Toivanen, piirihohtaja,
yksityistaloudet
Leila Vilko, piirihohtaja, toimistot

SAVO-KARJALA

Matti Kaskinen, aluejohtaja
Esa Seppälä, piirihohtaja, yritykset
Seppo Korhonen, piirihohtaja,
yksityistaloudet
Mirja Kukkonen, piirihohtaja, toimistot

POHJOIS-SUOMI

Antti Iinatti, aluejohtaja
Harri Kynnös, piirihohtaja, yritykset
Leevi Ainasoja, piirihohtaja,
yksityistaloudet
Martti Lintunen, piirihohtaja, toimistot
Olavi Sakko, maatilatalousmyynti-
päällikkö, oto.piirihohtaja, yleispiirit

Toimistot ja palvelupisteet

1.4. 1996

TOIMISTOT

ALAVUS , Kuulantie 5, 63300 ALAVUS (965) 511 3240	JÄRVENPÄÄ , Järnefeltinkatu 2, 04400 JÄRVENPÄÄ (90) 291 0233	LOHJA Kauppakatu 8, 08100 LOHJA (912) 322 388
ESPOO pääkonttori , Revontulentie 7, 02010 TAPIOLA (90) 453 2912	KAJAANI , Kauppakatu 26, 87100 KAJAANI (986) 6120 930	LOIMAA , Turuntie 22, 32200 LOIMAA (921) 763 2722
FORSSA , Turuntie 2, 30100 FORSSA (916) 222 43	KANKAANPÄÄ , Torikatu 7, 38700 KANKAANPÄÄ (930) 5723 385	MIKKELI , Maaherrankatu 12, 50100 MIKKELI (955) 361 575
HAMINA , Puistokatu 4, 49400 HAMINA (952) 3445 475	KAUHAJOKI , Topeeka 38, 61800 KAUHAJOKI (963) 231 3133	OULU , Kirkkokatu 9, 90100 OULU (981) 313 5011
HEINOLA , Savontie 9, 18100 HEINOLA (918) 154 064 (23.5.96 alkaen 918-7154 064)	KEMI , Valtakatu 19, 94100 KEMI, (9698) 221 536	PIEKSÄMÄKI , Keskuskatu 6-10, 76100 PIEKSÄMÄKI (958) 487 722
HELSINKI City , Kaisaniemenkatu 1, 00100 HELSINKI (90) 453 4110	KIRKKONUMMI , Toritie 3, 02400 KIRKKONUMMI, (90) 296 1377	PORI , Gallen-Kallelankatu 8, 28100 PORI (939) 641 5505
HELSINKI Itäkeskus , Turunlinnantie 8, 00930 HELSINKI (90) 453 4170	KITEE , Kiteentie 4, 82500 KITEE (973) 411 051	PORVOO , Lundinkatu 9, 06100 PORVOO (915) 524 3666
HELSINKI Kamppi , Runeberginkatu 5, 00100 HELSINKI (90) 453 4100	KOKKOLA , Isokatu 10, 67100 KOKKOLA (968) 831 3522	PUDASJÄRVI , Toritie 1, 93100 PUDASJÄRVI (988) 822 175
HELSINKI Töölö , Tukholmankatu 2, 00250 HELSINKI (90) 453 4120	KOTKA , Ruotsinsalmenkatu 12, 48100 KOTKA (952) 181 900 (12.10.96 alkaen 952-2181 900)	RAAHE , Sovionkatu 10, 92100 RAAHE (982) 221 710
HELSINKI Vallila , Mäkelänkatu 58-60, 00510 HELSINKI (90) 453 4130	KOUVOLA , Kauppalankatu 14, 45100 KOUVOLA (951) 371 1201	RAUMA , Eteläkatu 1, 26100 RAUMA (938) 822 2144
HYVINKÄÄ , Hämeenkatu 19, 05800 HYVINKÄÄ (914) 453 770	KUHMO , Kainuuntie 88, 88900 KUHMO (986) 652 1910	RIIHIMÄKI , Hämeenkatu 25-27, 11100 RIIHIMÄKI (914) 751 156
HÄMEENLINNA Palokunnankatu 16, 13100 HÄMEENLINNA (917) 612 7311	KUOPIO Suokatu 23, 70100 KUOPIO (971) 261 5212	ROVANIEMI , Rovakatu 27, 96200 ROVANIEMI (960) 346 911
IISALMI , Savonkatu 22, 74100 IISALMI (977) 12 433	KUUSAMO , Kitkantie 32, 93600 KUUSAMO (989) 852 2511	SALO , Turuntie 22, 24240 SALO (924) 7333 313
IMATRA , Lappeentie 16, 55100 IMATRA (954) 436 4944	LAHTI , Aleksanterinkatu 27, 15140 LAHTI (918) 752 2577	SAVONLINNA , Olavinkatu 37, 57130 SAVONLINNA (957) 273 677
JOENSUU , Rantakatu 23, 80100 JOENSUU (973) 120 800	LAPPEENRANTA , Valtakatu 48, 53100 LAPPEENRANTA (953) 411 8400	SEINÄJOKI , Keskuskatu 13, 60100 SEINÄJOKI (964) 414 4533
JYVÄSKYLÄ , Vapaudenkatu 40, 40100 JYVÄSKYLÄ (941) 617 121	LAPUA , Asemakatu 14, 62100 LAPUA (964) 438 8533	SUOMUSSALMI , Syväksenkatu 1, 89600 ÄMMÄNSAARI (986) 711 830
JÄMSÄ , Talvialantie 4, 42100 JÄMSÄ (942) 714 941	LIEKSA , Moisioinkatu 1, 81700 LIEKSA (975) 521 866	TAMPERE , Rautatienkatu 10, 33100 TAMPERE (931) 251 4111
		TORNIO , Hallituskatu 2, 95400 TORNIO (9698) 481 051

TURKU, Eerikinkatu 6 b,
20110 TURKU (921) 270 200

UUSIKAUPUNKI, Rantakatu 15,
23500 UUSIKAUPUNKI
(922) 8412 780

VAASA, Kauppapuistikko 19-21,
65100 VAASA (961) 317 5338

VAMMALA, Puistokatu 3-5,
38200 VAMMALA (932) 5141 044

VANTAA, Myyrmäki, Liesikuja 7,
01600 VANTAA (90) 453 4190

VANTAA, Tikkurila, Kielotie 7,
01300 VANTAA, (90) 453 4220

VARKAUS, Kauppakatu 18,
78200 VARKAUS (972) 552 3301

YLIVIESKA, Torikatu 3,
84100 YLIVIESKA (983) 423 911

ÄÄNEKOSKI, Torikatu 5,
44100 ÄÄNEKOSKI (945) 523 121

PALVELUPISTEET

ALAJÄRVI
Alajärven Kirjanpitopalvelu
Järvikatu 3, 62900 ALAJÄRVI
(966) 557 2878

ANJALANKOSKI
Anajalankosken Laskentapalvelu
Kommandiittiyhtiö
Päätie 19, 46900 ANJALANKOSKI
(951) 367 3233

EURA
Yrityspalvelu Wiik Ky
Eurantie 18, 27510 EURA
(938) 865 5120

HAAPAJÄRVI
Auto-Saarelat Ky
Ouluntie 14, 85800 HAAPAJÄRVI
(984) 21 490

HAAPAVESI
Toimistopalvelu Esko Uljua
Vanhatie 59A, 86600 HAAPAVESI
(983) 45 0441

HANKO
Hangon Oikeus- ja Tilipalvelu Oy
Vuorikatu 12-14, 10900 HANKO
(911) 248 5760

HARJAVALTA
Kokemäenjokilaakson
Op-kiinteistökeskus Oy
Harjavallankatu 13,
29200 HARJAVALTA
(939) 74 2280

HARTOLA
Päijätmaan Tili- ja Kiinteistö Ky
Kirkkotie 7, 19600 HARTOLA
(918) 16 1222

HOLLOLA
Tilisalpa Ky
Torikuja 1, 15870 HOLLOLA
(918) 780 1285

HUITTINEN
Kirjanpitoimisto Tauno Autio
Hämeentie 13, 32700 HUITTINEN
(932) 66 423

HÄMEENKOSKI
Kiinteistövälitys ja Toimistopalvelu
Päivi Korvenheimo LKV
Asikkalantie 2,
16800 HÄMEENKOSKI
(918) 764 2350

HÄMEENKYRÖ
Koski-Foto Ky
Valtakatu 57,
39200 KYRÖSKOSKI
(931) 371 5865

IKAALINEN
Studio Ikafoto I & K Kulmala
Vanha Tampereentie 17-19,
39500 IKAALINEN
(933) 458 7680

IVALO
Lapponia Tours Oy
Yhdystie 14, 99800 IVALO
(9697) 66 3050

JALASJÄRVI
Arto Varjonen Ky
Keskustie 21, 61600 JALASJÄRVI
(964) 456 1254

JOUTSA
Joutsan Tili- ja yrityspalvelu Oy
Länsitie 7, 19650 JOUTSA
(947) 22 033

JOUTSENO
Karjalan Tilitiimi Ky
Saimaantie 11
54100 JOUTSENO
(953) 413 3004

JUVA
Tili- ja Isännöintitoimisto
Paula Vuorinen Ky
Piikkiläntie 5-7, 51900 JUVA
(955) 45 2670

JÄRVELÄ
Kiinteistövälitys- ja Toimisto-
palvelu Päivi Korvenheimo LKV
Pl 9, 16601 JÄRVELÄ
(918) 765 5590

KANGASALA
Kangasalan Autokoulu Oy
Linja-autoasema
36200 KANGASALA
(931) 377 0230

KANGASNIEMI
Tilitoimisto Tietomyllly Ky
Keskustie 6,
51200 KANGASNIEMI
(959) 43 2228

KANNUS
Jokivarren Op-
Kiinteistökeskus Oy
Valtakatu 1, 69100 KANNUS
(968) 87 3460

KARKKILA
Osuuskauppa Seutu
Turuntie 1, 03600 KARKKILA
(90) 225 6644

KARSTULA
Tähtitulos Oy
Keskustie, 43500 KARSTULA
(944) 46 1555

KARVIA
Tili-Karvia Esko Luomanen
39930 KARVIA
(930) 41 615

KAUHAVA

Kauhavan Tili- ja Isännöintitoimisto Ky
Einarintie 2, 62200 KAUHAVA
(964) 434 2200

KAUSALA

Tmi Urpo Koivula, Säästösopukka
Kauppakatu 14, 47400 KAUSALA
(951) 326 0776

KERAVA

Tili-Isäntä Oy
Kivenhakkaajantie 3, 04200 KERAVA
(90) 294 1191

KEMPELE

Tilitoimisto Anja Karppinen Oy
Ollilantie 4, 90440 KEMPELE
(981) 51 5558

KEURUU

Talopiste ja Notariaattipalvelu Ky
Keuruuntie 19, 42700 KEURUU
(943) 72 2350

KITTILÄ

Kittilän Tilipalvelu Ky
Valtatie 41 A 10, 99100 KITTILÄ
(9694) 12 753

KIURUVESI

ATK-Tilipalvelu Jari Peltola KY
Asematie 9, 74700 KIURUVESI
(977) 54434
fax (977) 52 075

KLAUKKALA

Oy Mariatrade Ag.
Kiikkaistenkuja 1, 01800 KLAUKKALA
(90) 879 6334

KUHMOINEN

Kuhmoisten Sanomat Oy
PL 8, 17800 KUHMOINEN
(919) 51 437

KURIKKA

Pohjanmaan Kiinteistöporssi Oy
Laulajantie 4, 61300 KURIKKA
(964) 50 2930

LAITILA

LKV Tili-Koskinen Ky
Katajamäentie 14, 23800 LAITILA
(922) 56 960

LAMMI

Kiinteistötoimisto Eino Hakala Ky
Hämeentie 20, 16900 LAMMI
(917) 633 2500

LEPPÄVIRTA

Autotarvike S Suomalainen Ky
Savonkatu 24, 79100 LEPPÄVIRTA
(972) 554 1531

LOVIISA

Ky Tilitupa Henry Friman Kb
Brandensteininkatu 11,
07900 LOVIISA
(915) 53 2003

LUUMÄKI

Isännöitsijätoimisto Timo Hämäläinen
Metsätalo, 54500 TAAVETTI
(953) 71 683

MÄNTSÄLÄ

Mäntsälän Notariaatti Oy
Keskustie 4, 04600 MÄNTSÄLÄ
(915) 688 1333

MÄNTYHARJU

Tmi Henkari
Liiketie 2, 52700 MÄNTYHARJU
(956) 68 3125

NAANTALI

Naantalin Tilikeskus Oy
Alppilankatu 2, 21100 NAANTALI
(921) 435 0205

NASTOLA

Nastolan Kiinteistönotariaatti Oy (LKV)
Laturintie 1, 15550 NASTOLA
(918) 762 4111

NILSIÄ

Nilsian Laskenta Oy
Nilsiantie 71 A 4, 73300 NILSIÄ
(971) 43 205

NOKIA

Kiinteistö ja Rakennus Mäkelä Oy
Välikatu 19, 37100 NOKIA
(931) 342 2077

NUMMELA

VL-Matkat, Vanha Lohjantie 2,
03100 NUMMELA
(90) 222 5633

NURMES

Pielisen Op-Kiinteistökeskus Oy
Liikekulma, 75500 NURMES
(976) 48 1690

ORIMATTILA

Kiinteistövälitys- ja
Notariaattitoimisto
Hannu Toivonen LKV
Erkontie 20, 16300 ORIMATTILA
(918) 777 2902

ORIVESI

Oriveden Yritek Oy
Keskustie 40, 35300 ORIVESI
(931) 334 0875

OULAINEN

Toimistopalvelu Nanni Talus
Asemakatu 19, 86300 OULAINEN
(983) 47 2983

OUTOKUMPU

Tiliapu Kettunen
Kummunkatu 6 II krs.
83500 OUTOKUMPU
(973) 56 1795

PARIKKALA

Parikkalan Tili ja Isännöinti Oy
Sahakuja 2 E 4,
59100 PARIKKALA
(954) 47 0551

PARKANO

Tili- ja Kiinteistömarkkinointi Ky
Pitsinki & Mäkiviinikka LKV
Keskuskatu 2, 39701 PARKANO
(933) 448 3590

PELLO

Pellon Huonekaluliike Ky
Kenttätie 1, 95700 PELLO
(9695) 12 003

PIELAVESI

Pielaveden Tilipalvelu Oy
Puistotie 26, 72400 PIELAVESI
(978) 86 1292

POLVIJÄRVI

Tmi ToimistoTepa
Polvijärventie 14,
83900 POLVIJÄRVI
(973) 63 2632

POSIO

Posion Tilitoimisto B Aapaoja Ky
Riihipolku 1, 97900 POSIO
(960) 42 1436

PUUMALA

Puumalan Matkapalvelu
Keskustie 5, 52200 PUUMALA
(954) 438 1008

PYHÄJÄRVI OL.

Tilitoimisto Raija Leppäharju
Ollintie 15, 86800 PYHÄSALMI
(984) 42 050

RANTASALMI

Rantahuolto Ky
Venhekuja 1,
58900 RANTASALMI
(957) 44 0770

RANUA

Liiketoimintapalvelu Huhtamäki Ky
Kiertotie 4, 97700 RANUA
(960) 355 1778

RUUKKI

Tili- ja Kiinteistöpalvelu
Sinikka Åman Ky
PL 16, 92401 RUUKKI
(982) 27 1789

SAARIJÄRVI

Reijo Sillantaus
Kauppakatu 12,
43100 SAARIJÄRVI
(944) 42 2733

SIILINJÄRVI

Tilitoimisto Siilin Laskenta
Sirkka Pirskanen Ky
Toritie 8, 71800 SIILINJÄRVI
(971) 462 6264

SOMERO

Tilikeskus Seija Ylitalo Ky
Joensuuntie 15,
31400 SOMERO
(924) 48 8125

SONKAJÄRVI

Sonkajärven Rakennus- ja
Maaseutusuunnittelu Oy
Rutakontie 44,
74300 SONKAJÄRVI
(977) 81 011

SOTKAMO

Kuhmon Op-Kiinteistökeskus Oy
Kainuuntie 22,
88600 SOTKAMO
(986) 61 852

SUONENJOKI

Sisä-Savon Sähkö Oy
Herralantie 5 A,
77600 SUONENJOKI
(979) 51 3013

SYSMÄ

Sysmän Op-Kiinteistökeskus Oy
Sysmäntie 36, 19700 SYSMÄ
(918) 17 1447

TAIVALKOSKI

Konemakasiini, Ketuntie 1,
93400 TAIVALKOSKI
(988) 84 1732

TAMMISAARI

Copy Shop Oy
Kuninkaankatu 8,
10600 TAMMISAARI
(911) 2461 200
FAX (911) 246 1201

TERVOLA

Tervolan Monitoimi Ky
Puukivilla, 95300 TERVOLA
(9698) 43 6100

TOHOLAMPI

Toholammin Tilitoimisto
69300 TOHOLAMPI
(968) 88 5140

TURENKI

Lehdon Liikenne Ky
Hausjärventie 8,
14200 TURENKI
(917) 687 8940

UTSJOKI

Utsjoen Atk-tilitoimisto Ky Mäkelä
9980 UTSJOKI
(9697) 71 354

VALKEAKOSKI

Tilitoimisto Koskitilit
Valtakatu 9-11, Lokero 19
37600 VALKEAKOSKI
(937) 584 7900

VIITASAARI

Tilitoimisto Päivi Kinnunen
Porthanintie 2, 44500 VIITASAARI
(946) 57 1200

VILPPULA

KMV-Kotivinkki
Suokatu 4, 35700 VILPPULA
(934) 471 4800

VIRRAT

Kirjanpitoimisto Markus Koro & Co
Virtaintie 42, 34800 VIRRAT
(934) 475 5978

VÄÄKSY

Asikkalan Op-Kiinteistökeskus Oy
Rusthollintie 1, 17200 VÄÄKSY
(918) 66 2951

YLITORNIO

Ylitornion Metsänhoitoyhdistys
Alkkulanraitti, 95600 YLITORNIO
(9695) 57 1131

ÄHTÄRI

R Mäkelä Ky/RM Matkat
Otsolantie 4, 63700 ÄHTÄRI
(965) 533 7377

Tilinpäätöksen 1995 laatimisperiaatteet

Vakuutusyhtiön kirjanpito ja tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti ja vakuutusyhtiöitä valvovan viranomaisen sosiaali- ja terveysministeriön määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

Kirjanpitolaisten muutokset astuivat voimaan vakuutusyhtiöiden osalta vuoden 1995 alusta. Sosiaali- ja terveysministeriö antoi vakuutusyhtiöiden EU-säännöksiä noudattavat kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat määräykset toukokuun lopussa ja ne tulivat voimaan elokuun 1995 alussa.

Keskeiset muutokset

Tuloslaskelman ja tasekaavan rakenne on muuttunut ja liitetietojen laajuus on kasvanut olennaisesti verrattuna aikaisempaan.

Vakuutusmaksut esitetään tuloslaskelmassa vahinkovakuutuksen osalta jaksotettuina, mutta henki- ja eläkevakuutuksessa jaksotuserä (=vakuutusmaksuvastuun muutos) esitetään erikseen.

Luottotappiot vakuutusmaksusaamista esitetään liitetiedoissa.

Tulevan sekä menevän jälleenvakuutuksen palkkiot esitetään liikekuluissa.

Liikekulut ja suunnitelman mukaiset (sumu-) poistot jaetaan toimintokohtaisesti. Korvaustoiminnan hoitamisesta aiheutuneet liikekulut ja sumu-poistot sisältyvät maksettuihin korvauksiin. Sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuneet liikekulut ja sumu-poistot sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekulut ja sumu-poistot jaetaan vakuutusten hankintamenoihin, vakuutusten hoitokuluihin ja hallintokuluihin. Vahinko- ja henkivakuutuksessa myös korvausvastuuseen sisällytetään korvaustoiminnan liikekulut.

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sisältyvät vahinkovakuutuksessa muuhun kuin vakuutustekniseen laskelmaan. Henki- ja eläkevakuutuksessa ne sisältyvät vakuutustekniseen laskelmaan.

Sijoitustoiminnan nettotuotto esitetään liitetiedoissa.

Poistolaskennassa siirryttiin laskemaan poistot suunnitelman mukaan.

Vuoden 1994 tilinpäätöstiedot on tehty vertailukelpoisiksi vastaamaan uusia määräyksiä.

Aineettomien hyödykkeiden, sijoitusten ja saamisten arvostus ja jaksotus

Huoneistojen perusparannusmenot sekä atk-järjestelmien suunnittelumenot esitetään muina pitkävaikutteisina menoina. Ne on kirjattu taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon.

Kiinteistöt esitetään taseessa hankintameno määräisinä vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla tai ne on kirjattu sitä alempana todennäköiseen luovutusarvoon.

Kiinteistöosakkeet sekä muut osakkeet ja osuudet on kirjattu taseeseen hankintameno määräisinä tai sitä alem-

pana todennäköiseen luovutusarvoon.

Osakkeiden ja osuuksien myynnit on kirjattu FIFO-periaatteen mukaan. Arvonlennukset on laskettu pääsääntöisesti lajikohtaisesta keskihinnasta.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden sekä muiden osakkeiden osalta on voitu tehdä arvokorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavien kiinteistöjen tai kiinteistöosakkeiden osalta on arvokorotuksen vastaerä merkitty tuloslaskelmaan vuodesta 1978 lähtien. Sitä aikaisemmin se on merkitty sidottuun omaan pääomaan arvokorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan erän osalta on vastaerä ollut sidottu omassa pääomassa oleva arvokorotusrahasto.

Tehtyjen arvonalennusten osoittaututtua aiheettomiksi sijoituksen käyvän arvon noustua yli jäljellä olevan hankintameno on arvonalennusten palautus tehty enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Rahoitusmarkkinavälineet on merkitty taseeseen hankintameno määräisinä. Rahoitusmarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti jaksotettu korkotuotoiksi ja niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana, ja vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Arvonlennukset on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Mikäli myöhemmin rahoitusmarkkinavälineen arvo nousee yli jäljellä olevan hankintameno, palautus tehdään enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset on kirjat-

tu taseeseen nimellisarvoon tai pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon.

Vakuutusmaksusaamiset on kirjattu taseeseen nimellisarvoon. Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöissä vakuutusmaksusaamisten arvosta on vähennetty todennäköiset luottotappiot. Eläkevakuutusyhtiö kirjaa luottotappioiksi lopullisiksi todetut luottotappiot.

Ulkomaanrahämääraisten sijoitusten hankintameno on muutettu Suomen rahaksi saamisten osalta Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia. Velat on muutettu Suomen rahaksi Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan asianomaisen tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

Osakejohdannaisia on käytetty pääasiassa salkkujen suojaukseen sekä vähäisessä määrin virhehinnoittelutilanteiden hyödyntämiseen, riskiarbitrage-toimintaan ja kauppojen markkinavaikutusten eliminointiin.

Suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaisopimusten arvonmuutokset huomioidaan siten, että suojattavan erän arvonmuutoksen tulosvaikutus neutraalittuu.

Poistojen perusteet

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Poistot tehdään ennalta laaditun poistosuunnitelman perusteella seuraavasti.

Aineettomat hyödykkeet

Huoneistojen peruskorjaukset, poistoaika 10 vuotta

Atk-järjestelmien suunnittelukustannukset, poistoaika 5 vuotta

Kiinteistöt
Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset, poistoaika 40-50 vuotta

Tavaratalo-, myymälärakennukset, poistoaika 30-40 vuotta

Teollisuus-, varasto yms. rakennukset, poistoaika 20-30 vuotta

Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto, 30 %

Kalusto

Konttorikoneet, -kalusto ym., menojäännöspoisto, 30 %

Rakennusten olennaisten peruseränsä vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen.

Tuloutettujen arvonkorotusten osalta on tehty poistot asianomaisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelmanmukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattavissa erään, *Varaukset, kertynyt poistoero*, ja tilikauden aikainen poistoneron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

Varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöissä luottotappiovaraus ei saa ylittää yhtä

prosenttia vakuutusyhtiön muiden saamisten kuin vakuutusmaksusaamisten määrästä.

Eläkevakuutusyhtiössä luottotappiovaraus voidaan tehdä vakuutusmaksusaamisten osalta enintään kahden prosentin suuruisena ja muiden kuin vakuutusmaksusaamisten osalta tilikauden aikana tuloksesta saa vähentää enintään 0,6 prosenttia muiden saamisten määrästä kuitenkin niin, että ennen tilikautta ja tilikauden aikana tehtyjen luottotappiovarauksen yhteismäärä ei saa ylittää viittä prosenttia saamisten yhteismäärästä.

Siirtymävaraus muodostettiin vuonna 1993 elinkeinotuloverolain uudistuksen yhteydessä poistuneen ennakkokulukirjauksen ja luottotappiovarauksen pienentymisen johdosta.

Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistöisijoitusten käypä arvo määritetään yhtiön asiantuntijoiden toimesta vuosittain kiinteistökohteittain sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämällä tavalla ottaen huomioon muun muassa kiinteistöistä saatu tuotto ja muut käypään arvoon vaikuttavat tekijät.

Virallisessa arvopaperipörssissä noteerattujen tai muiden julkisen kaupankäynnin kohteena olevien sijoituskohdeiden markkina-arvona on käytetty tilinpäätöspäivänä viimeistä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin mukaista kaupantekokurssia tai sen puuttessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on markkina-arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa.

jatkuu seuraavalla sivulla

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Mahdollinen luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon on otettu huomioon.

Henkilökunnan eläketurva ja eläkemenojen jaksottaminen

Henkilöstön lakisäiteinen eläketurva on järjestetty TEL-perusvakuutuksella Eläke-Tapiolassa ja lisäeläketurva Yritysten Henki-Tapiolassa ja Eläke-Tapiolassa.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuiluiksi suoriteperusteisesti.

Ennen vuotta 1982 Pohja-yhtymän palveluksessa olleiden henkilöiden lisäeläketurva hoidettiin Eläkekassa Elonvarassa 30.4.1991 saakka.

Vahinko-Tapiolan ja Henki-Tapiolan tilinpäätösten liitetiedoissa on esitetty yhtiökohtaisesti kattamaton eläkevastuu.

Henkivakuutusten zillmerointiperiaatteet

Kiinteämaksuisissa yksilöllisissä henkivakuutuksissa vakuutusmaksuvastuuta vähennetään kuolettamattomia myyntikustannuksia kymmenen ensimmäisen vakuutusvuoden aikana. Ensimmäisenä vakuutusvuonna vähennys on yritysten vakuutuksissa 25 prosenttia vakuutusten vuosimaksujen summasta.

Muissa kuin yritysten kiinteämaksuisissa yksilöllisissä henkivakuutuksissa vähennys on ensimmäisen vuoden vakuutusmaksujen summa. Seuraavina vuosina vähennys pienenee tasasuuruksella määrällä. Vähennys tehdään tilivuoden päättyessä voimassaolevista vakuutuksista.

Kiinteämaksuisissa yksilöllisissä eläkevakuutuksissa zillmeroidaan 50 prosenttia ensimmäisen vuoden vakuutusmaksujen summasta.

Joustavamaksuisissa yksilöllisissä elä-

kevakuutuksissa vakuutusmaksuvastuuta zillmeroidaan viiden ensimmäisen vakuutusvuoden aikana, kuitenkin korkeintaan vakuutuksen maksuajan. Ensimmäisenä vakuutusvuonna vähennys on 25 % vakuutusten vuosimaksuista. Seuraavina vuosina vähennys pienenee tasasuuruksella määrällä. Vähennys tehdään tilivuoden päättyessä voimassaolevista vakuutuksista.

Zillmerointia ei sovelleta asuntosäästövakuutukseen, nuorisovakuutukseen, sellaiseen säästövakuutukseen, joka on liitetty 31.12.1991 jälkeen myönnettyyn nuorisovakuutukseen, joustavamaksuiseen yksilölliseen henkivakuutukseen eikä ryhmähenkivakuutukseen

Vastuuvelan laskennassa käytetty laskuperustekorko

Henki-Tapiolan vastuuvelan laskennassa käytetään 4,5 prosentin laskuperustekorkoa seuraavia poikkeuksia lukuun ottamatta. Työkyvyttömyysvakuutuksen erityisvaraukselle käytetään 9 prosentin laskuperustekorkoa. Vakuutusehtojen muuttamisesta aiheutuvalle vakuutusmaksuvastuun täydennysvaraukselle ei lasketa laskuperustekorkoa eikä sitä lasketa henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuuseen tehtäville lisäsumma- ja maksunalennusvarauksille.

Yritysten Henki-Tapiolassa vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen vastuuvelan laskennassa käytetään 4,25 prosentin laskuperustekorkoa.

Vapaamuotoisen ryhmähenkivakuutuksen ja työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen varsinaiselle vastuuvelalle ei lasketa laskuperustekorkoa - ainoastaan tasoitusmäärälle lasketaan 4,5 prosentin laskuperustekorko.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytäri- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiön tuloslaskelmien ja

taseiden yhdistelminä. Vähemmistön osuus omasta pääomasta ja tuloksesta esitetään erikseen tuloslaskelmassa ja taseessa.

Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää noudattaen. Eliminoinnin yhteydessä muodostunut konserniaktiiva on pääsääntöisesti kohdistettu tytäryhtiön asianomaisille omaisuuserille, erien käypä arvo huomioiden, ja se poistetaan suunnitelman mukaan kuten vastaava erä. Kohdistamaton konserniaktiiva esitetään taseen vastaavissa aineettomissa hyödykkeissä omana eränään ja se poistetaan viidessä vuodessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaan konsernin sisäinen ensivakuutusliike voidaan jättää eliminoimatta. Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan konsernitilinpäätöksessä konsernin sisäinen jälleenvakuutus, tasoitusmäärää lukuunottamatta, sen sijaan on eliminoitu.

Lukijan opas

Vakuutusyhtiöiden tilinpäätöksiin on tullut rakenteellisia muutoksia seurausena kirjanpitolain ja tilinpäätös-määräysten muuttumisesta. Vakuutusyhtiöt ovat myös kehittäneet alalle yhtenäiset tilinpäätöksestä johdettavat tunnusluvut. Tässä lukijan oppaassa selvitetään aakkosjärjestyksessä vuosikertomuksen käsitteitä.

Tärkeimpien tunnuslukujen osalta esitetään myös laskentakaava.

*) merkintä tarkoittaa, että käsite löytyy hakusanana.

Arvostusero on omaisuuden käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus.

Asiakashyvitys on korko, joka maksetaan vakuutussäästölle vuosittain ns. laskuperustekorona* lisäksi. Asiakashyvityksen taso riippuu yhtiön tuloksesta. Asiakkaalle henkilövakuutuksen asiakashyvityksen etu näkyy siten, että vakuutusturvan arvo vähintäänkin säilyy.

Ensivakuutuksella tarkoitetaan Tapiolan suoraan asiakkaalta vastaanottamaa vakuutusliikettä. Toiselta vakuutusyhtiöltä vastaanotettu vakuutusliike on tulevaa jälleenvakuutusta. Menevää jälleenvakuutusta on Tapiolan eteenpäin toiselle yhtiölle antama vakuutusliike.

Hoitokustannustulos on työeläkevakuutuksen vakuutusmaksuihin sisältyvän kuormitustulon* ja todellisten liikekulujen erotus.

Jälleenvakuuttajien osuus on Tapiolan toisista vakuutusyhtiöistä ostamaa jälleenvakuutusturvaa niiden vakuutusriskien kattamiseksi, joita se ei pidä omalla vastuullaan. Menevästä jälleenvakuutusliikkeestä aiheutunut nettokulu tai -tuotto ja sen muodostuminen ilmevät tuloslaskelmasta.

Jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat vakuutusmaksu- ja korvausvastuusaamiset ovat jälleenvakuuttajien osuutta yhtiön vakuutusmaksuvastuusta* ja korvausvastuusta*.

Jälleenvakuutus-palkkiot sisältyvät liikekuluihin (saadun liikkeen palkkiot lisäyksenä ja annetun liikkeen palkkiot vähennyksenä).

Kateomaisuuden jakauma on valvontaviranomaisen määräysten mukainen käyvin arvoin tehty luokittelu yhtiön vastuuvelan katteena olevista sijoituksista.

Kokonaispääoman tuotto prosentteina, vahinkovakuutusyhtiöllä (käyvin arvoin) on voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, satunnaiseriä, varauksia ja veroja + vieraan pääoman korot ja kulut +/- arvonkorotusrahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus +/- sijoitusten arvostuserojen muutos suhteutettuna taseen loppusummaan, johon on lisätty sijoitusten arvostuserot. Tunnusluku mittaa vahinkovakuutusyhtiön tuloskehitystä.

Kokonaispääoman tuottotaso, henkivakuutusyhtiöllä on (vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa ja asiakasetuja + vastuuvelan perustekorkovaatimus) / (tilivuoden alun vastuuvelka + tilivuoden alun vakavaraisuuspääoma).

Kokonaisvakuutusmaksutulo on vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuuden ja luottotappioiden vähentämistä.

Korkoliike on henkivakuutusyhtiöllä tilinpäätöksen mukaisten toteutuneiden sijoitustoiminnan nettotuottojen * ja vastuuvelan korkovaatimuksen* erotus. Ks. Sijoitustoiminnan tulos*.

Korvaukset (maksetut korvaukset) sisältävät tilivuoden aikana maksetut korvaussuoritukset riippumatta vahingon tapahtumisvuodesta. Myös korvaustoiminnasta aiheutuneet liikekulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin.

Korvauskulujen ero maksettuihin korvauksiin verrattuna on, että korvauskuluihin sisältyvät myös myöhemmin maksettaviksi tulevat korvaukset, joiden perusteena oleva vakuutustapahtuma on sattunut tilivuonna. Maksettuihin korvauksiin lisätään korvausvastuun* muutos, joka sisältää myös tasoitusmäärän* muutoksen.

Laskentakaava: Maksetut korvaukset + korvausvastuu vuoden lopussa - korvausvastuu vuoden alussa.

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen vakuutusyhtiön suorittavaksi tu-

levat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuu on yhtiön velkaa vakuutuksenottajille ja edunsaajille.

Korvausvastuuseen sisältyy runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu ns. tasoitusmäärä*. Se määräytyy sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

Korvausvastuun muutos esitetään tuloslaskelmassa ja se on vuoden alussa olleen korvausvastuun ja vuoden lopun korvausvastuun erotus. Maksetut korvaukset, joihin on lisätty korvausvastuun muutos, osoittavat tilivuoteen kohdistuvat korvauskulut*.

Kuormitustulo esiintyy käsitteenä muun muassa henki- ja eläkevakuutusyhtiöiden liikekustannussuhdetta laskettaessa. Vakuutusmaksuihin sisältyy tilivuoteen kohdistuva kustannusten kattamiseen tarkoitettu erä eli kuormitus. Liikekustannussuhde saadaan, kun toteutuneita liikekuluja verrataan kyseiseen kuormitustuloon.

Kustannusliike on henkivakuutusyhtiöllä vakuutusmaksuihin sisältyvän kuormitustulon* ja todellisten liikekulujen erotus. Liikekulujen jaksotus ns. zillmeroinnin* avulla otetaan huomioon kuormitustuloa laskettaessa.

Lakisääteiset maksut sisältävät eläkevakuutusyhtiössä osuuden Eläketurvakeskusten kustannuksista.

Laskennallinen verovelka (vuoden alun ja lopun keskiarvo) Veroina esitetään tilikaudelle suoriteperustetta vastaavalla tavalla jaksotetut sekä edellisiin tilikausiin liittyvät verot tai verojen palautukset lukuunottamatta satunnaiseriin sisältyviä veroja.

Laskennallinen verovelka vähennetään tilinpäätöksen laatimishetkellä valitsevan verokannan mukaisena kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista sekä lähitulevaisuudessa todennäköisesti realisoituvan verovelan suuruusena verottamattomista arvonkorotuksista ja sijoitusten arvostuseroista. Todennäköisyyden arvioinnissa erityisesti kolmen seuraavan vuoden odotukset

ovat merkityksellisiä. Jos arvostuseroja aiotaan realisoida vain kulujen kattamiseksi, vähennettävää verovelkaa ei muodostu.

Laskuperustekorko on vähimmäiskorko, joka yhtiön on vakuutussäästölle maksettava. Tälle niin sanotulle vastuovelalle* hyvitetään vuosittain laskuperusteiden mukainen korko. Laskuperustekorona lisäksi vastuovelalle maksetaan lisäkorkoa eli niin sanottua asiakashyvitystä*.

Liikekulut ovat vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kuluja. Uusien laskentaperiaatteiden mukaan jälleenvakuutuspalkkiot sisältyvät liikekuluihin (saadun liikkeen palkkiot lisäyksenä ja annetun liikkeen palkkiot vähennyksenä). Korvausten hoitamiseen liittyvät kulut sisältyvät korvauskuluihin ja sijoitusten hoitokulut sijoitustoiminnan kuluihin.

Liikekulusuhde on liikekulujen suhde vakuutusmaksutuottoihin*. Tunnusluku lasketaan luottotappioiden* ja jälleenvakuuttajien osuuksien* vähentämisen jälkeen.

Liikekustannussuhde on henkivakuutusyhtiöiden tehokkuusmittari. Liikekustannussuhde on $100 \times$ liikekulut/kuormitustulo*. Tässä liikekuluihin sisällytetään myös korvauskuluihin kirjatut korvaustoiminnan hoitamisesta aiheutuneet kustannukset sekä sijoitustoiminnan kuluihin kirjatut sijoitusten hoitokulut. Kuormitustuloon sisällytetään vastaavasti kaikki kuormituserät.

Eläkevakuutusyhtiöllä liikekulut esitetään suhteutettuna sekä kuormitustuloon että vakuutusmaksutuloon.

Liikevaihto on vakuutusmaksutuotot* ennen luottotappiota* ja jälleenvakuuttajien osuutta* + sijoitustoiminnan tuotot* + muut tuotot + myynnin yhteydessä tuloutetut arvonkorotukset*.

Sijoitustoiminnan tuottoihin eivät sisälly tuloutetut arvonkorotukset, jos omaisuutta ei ole myyty.

Liikevoitto tai -tappio on toiminnallista tasoittamatonta vuositulosta kuvaava välitulok. Se lasketaan ennen tasoitusmäärän muutosta* ja sijoitus-

ten arvonkorotuksia*, jolloin korvauskulujen* ja sijoitustuottojen heilahtelut näkyvät vuotuisissa tulosluvuissa.

Lisävakuutusrahasto on työeläkejärjestelmään liittyvä alennusrahasto, josta yhtiön tuloksesta kertynyt ylijäämä palautuu vakuutusmaksualennuksina asiakkaille.

Luottotappiot syntyvät vakuutusyhtiöllä pääosin saamatta jääneistä vakuutusmaksuista, ks vakuutusmaksutulo*. Lainoituspuolen luottotappiot ovat turvaavien vakuuksien takia vähäiset.

Luottotappiovaraus tehdään vakuutusmaksusaamisten ja muiden liikesaamisten luottotappioiden varalta. Varauksen enimmäismäärät ja lisäysmahdollisuudet riippuvat vakuutusyhtiön toimialasta sekä saamisten kohteesta.

Markkinaosuus kertoo montako prosenttia yhdellä yhtiöllä on kaikkien yhtiöiden yhteenlasketusta maksutulosta. Henkivakuutusyhtiöiden kohdalla markkinaosuus on virallisena tunnusluku, jonka esittäminen on yhtenäistetty muotoon: markkinaosuus on $100 \times$ yhtiön kokonaisvakuutusmaksutulo/kaikkien henkivakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutulojen summa. Tämä tunnusluku lasketaan pelkästään ensivakuutusliikkeestä.

Oamalla vastuulla oleva on esimerkiksi maksutuottojen* yhteydessä esiintyvä ilmaisu, jolla tarkoitetaan sitä osuutta, jonka yhtiö jättää ensivakuutuksesta* ja tulevasta jälleenvakuutuksesta* itsensä kannettavaksi sen jälkeen, kun jälleenvakuuttajan osuus* on vähennetty.

Oman pääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin) on (voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja +/-arvonkorotusrahastoon kirjattu arvonkorotus / peruutus +/- sijoitusten arvostuserojen* muutos - verot +/- laskennallisen verovelan* muutos) per (oma pääoma + vähemmistöosuus + kertynyt poistoero + vapaaehtoiset varaukset +/- sijoitusten arvostuserot - laskennallinen verovelka*) $\times 100\%$.

Tunnusluku mittaa vahinkovakuutusyhtiön tuloskehitystä.

Omavaraisuusaste prosentteina

(käyvin arvoin) Oma pääoma + vähemmistöosuus + kertynyt poistoero + vapaaehtoiset varaukset +/- sijoitusten arvostuserot + pääomalainat - laskennallinen verovelka* suhteutettuna taseen loppusummaan, johon on lisätty sijoitusten arvostuserot*.

Tunnusluku mittaa vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuutta.

Riskiliikkeen tulos on henki- ja eläkevakuutuksen riskien kattamiseen tarkoitettujen, tilivuoteen kohdistuvien maksujen ja korvauskulujen* erotus. Korvauskuluja vähentävänä tekijänä on otettu huomioon korvausvastuun laskuperustekorko*.

Siirtoliikkeen tulos on lakisäateisissä eläkevakuutuksissa Eläke-Tapiolaan muista eläkevakuutusyhtiöistä seuraavan vuoden alussa siirtyvien vakuutusten arvioitu maksutulo vähennettynä Eläke-Tapiolasta muihin eläkevakuutusyhtiöihin siirtyvien vakuutusten maksutulolla.

Siirtotulot ovat vakuutuksenottajilta vakuutusmaksuihin sisältyvinä perittyjä maksuja, jotka vakuutusyhtiö tilittää edelleen viranomaisille. Siirtotuloja ovat muun muassa vakuutusmaksuvero, palo- ja suojelumaksu, liikenneturvallisuusmaksu, työturvallisuusmaksu ja tapaturmavakuutuslain 58 §:n mukainen maksu.

Siirtymävaraus

Vuosina 1993–1997 siirtymävaraus voidaan muodostaa elinkeinotuloverolain uudistuksessa poistettujen luottotappiovarauksen ja ennakkokulukirjauksen tilalle.

Sijoitusten jakauma esitetään käyvin arvoin luokiteltuna seuraavasti: kiinteistö-sijoitukset, osakkeet, joukkovelkakirjalainat, rahoitusmarkkinavälineet, lainasaamiset, muut sijoitukset. Eläkevakuutusyhtiöllä lainasaamisissa eritellään takaisinlainaus ja muu lainaus.

Sijoitustoiminnan nettotuotto on sijoitustoiminnan tuottojen ja kulujen erotus. Toimintokohtaisen laskennan mukaisesti sijoitusten hoitokulut sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin.

Sijoitustoiminnan tulos on eläkeyh-

tiöllä tilinpäätöksen mukaisten toteutusten sijoitustoiminnan nettotuottojen* ja vastuvelan korkovaatimuksen* erotus. Ks. Korkoliike*.

Takaisinostot ovat henkivakuutusensa keskeyttäneille vakuutuksenottajille maksettuja palautuksia vakuutusmaksuihin sisällyneistä säästöosuuksista. Takaisinostot sisältyvät tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin.

Tasoisuusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, joka on ns. sidottu varaus. Se on turvaavuusvaatimuksen edellyttämä vastuvelan* erä, jolla pyritään varmistamaan vastuvelan riittävyys myös silloin, kun vastuvelkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti. Valvontaviranomainen asettaa tasoisuusmäärälle minimivaatimuksen ja laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Toimintapääoma on käyvin arvoin lasketun omaisuuden ja velkojen erotus. Se kuvaa yhtiön vakavaraisuutta ja kertoo omaisuuden määrän, joka on käytettävissä yhtiön jatkuvan toiminnan varmistamiseen.

Toimintapääoma-aste kuvaa henkivakuutusyhtiön toimintapääoman ja sille laissa asetetun vähimmäismäärän suhdetta. Toimintapääoma-aste on $100 \times \text{toimintapääoma} / \text{vähimmäistoimintapääoma}$.

Vahinkosuhde on korvauskulujen* suhde vakuutusmaksutuottoihin*. Tunnusluku lasketaan luottotappioiden ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen. Korvauskuluihin sisältyy korvaustoiminnan hoitokulut, mutta ei tasoisuusmäärän muutosta.

Vakavaraisuusaste on eläkevakuutusyhtiöllä $100 \times (\text{vastuvelka ja sitä vastaavat erät} + \text{toimintapääoma}) / \text{vastuvelka ja sitä vastaavat erät}$. Tässä luetaan vastuvelkaan myös tasoisuusvastuu ja YEL-vastuu.

Henkivakuutusyhtiöllä vakavaraisuusaste kuvaa yhtiön varallisuuden suhdetta sen korjattuun vastuvelkaan, josta on vähennetty tasoisuusmäärä:

Vakavaraisuusaste: $100 + 100 \times \text{vakavaraisuuspääoma} / (\text{omalla vastuulla ole-$

va vastuvelka - tasoisuusmäärä).

Vakavaraisuuspääoma on toimintapääoman ja tasoisuusmäärän yhteismäärä. Konsernissa tähän lisätään vähemmistöosuus.

Vakuutusmaksutulo (vrt. Kokonaisvakuutusmaksutulo) on vastinetta siitä vakuutusturvasta, joka on alkanut tilivuoden aikana. Vakuutusmaksutulosta on (toisin kuin kokonaisvakuutusmaksutulosta) jo vähennetty luottotappiot*.

Vakuutusmaksutuotto on omalla vastuulla oleva vakuutusmaksutulo* vähennettynä vakuutusmaksuvastuun muutoskuluilla*.

Laskentakaava: Vakuutusmaksutuotto = omalla vastuulla oleva vakuutusmaksutulo + vakuutusmaksuvastuu vuoden alussa - vakuutusmaksuvastuu vuoden lopussa.

Vakuutusmaksuvastuu on se osa tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta*, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Se on yhtiön velkaa vakuutusyhtiöille.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään tuloslaskelmassa. Se on vuoden alun vakuutusmaksuvastuun ja vuoden lopun vakuutusmaksuvastuun erotus. Ks. Korvausvastuu*.

Vakuutustekninen vastuvelka muodostuu vakuutusmaksuvastuusta* ja korvausvastuusta*.

Vakuutustoiminnan tulos on vahinkovakuutusyhtiöllä ennen tasoisuusmäärän muutosta* laskettava vakuutustekninen kate: vakuutusmaksutuotto* - korvauskulut* ja liikekulut*.

Vastuunkantokyky

Vahinkovakuutusyhtiön vastuunkantokyky on vakavaraisuuspääoman* suhde vakuutusmaksutuottoihin* edelliseltä 12 kuukaudelta luottotappioiden* ja jälleenvakuuttajien osuuden* vähentämisen jälkeen.

Vastuuvajaus aiheutuu TEL-vakuutusmaksutasoon määräytyistä poikkeuksellisista alennuksista. Takaisinperintä tapahtuu, kun maksutaso saadaan korotettua riittäväksi.

Vastuvelan korkovaatimus on va-

kuutusmaksuvastuulle* ja korvausvastuulle* eli vakuutustekniselle vastuuvälille* asetettu ns. laskuperustekorona* mukainen vähimmäistuottovaatimus.

Voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja kuvaa vahinkovakuutusyhtiön tuloskehitystä ja suhteutetaan tunnuslukuna liikevaihtoon*.

Vähimmäistoimintapääoma kuvaa lain määrittelemää yhtiön vastuut ylittävää omaisuuden määrää, joka yhtiöllä on vähintään oltava, että se voi jatkaa toimintaansa ilman siihen kohdistettavia erityisiä valvontatoimia.

Zillmerointi on henkivakuutuksen liikekulujen jaksottamista useammalle vuodelle. Taseen liitetiedoissa zillmerointi näkyy vakuutusmaksuvastuusta* vähennettynä kuolettamattomina myyntikustannuksina.

Yhdistetty kulusuhde on vahinkosuhde* + liikekulusuhde*. Tunnusluku kuvaa vahinkovakuutusyhtiön varsinaisen vakuutustoiminnan tuloskehitystä.

Yhtiöveron hyvitys (Avoir fiscal) on osingonsaajan hyväksi tuleva vero siltä osin, kun osinkoa jakava yhtiö on jo osinkoa jakaessaan maksanut veroa. Osingonsaajan tulo muodostuu siten saadun osingon ja yhtiöverohyvityksen yhteismäärän suuruiseksi.

